

2015

ÅRSREDOVISNING

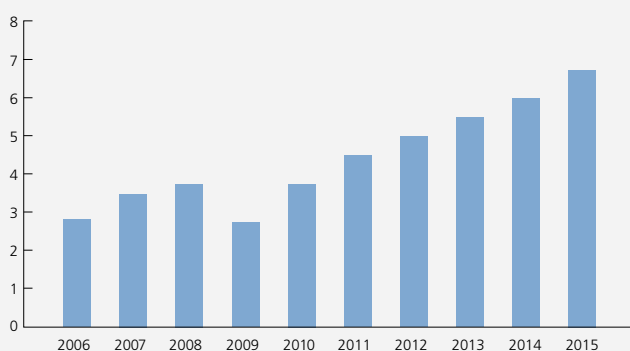

 LATOUR

KORT OM LATOUR

Latour är ett blandat investmentbolag som investerar långsiktigt i sunda företag med egna produkter som möter växande internationell efterfrågan. Verksamheten bedrivs i huvudsak i två grenar, en helägd industrirörelse samt en portfölj av tio börsnoterade innehav där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna. Latours förvaltningskostnad uppgår till cirka 0,1 procent av förvaltad kapital och totalavkastningen sedan start är 75 700 procent, vilket kan jämföras med 4 000 för SIXRX. Latours börsvärde var vid utgången av 2015 49,8 Mdr kr.

UTDELNINGSTILLVÄXT, KR/AKTIE

2015 var det bästa året någonsin för Latour med rekordresultat och stor värdestegring i börsportföljen och substansvärdet.

Jan Svensson, VD-ordet. Läs mer på sidorna 4–5.

INDUSTRIRÖRELSENS omsättning ökade med 17 procent till 2,0 Mdr kr och rörelseresultatet ökade med 67 procent till 207 Mkr, motsvarande en rörelsemarginal på 10,2 procent.

INDUSTRIRÖRELSENS omsättning ökade med 12 procent till 2,2 Mdr kr. Rörelseresultatet ökade med 19 procent till 246 Mkr. Rörelsemarginalen uppgick till 11,4 procent.

LATOUR FÖRVÄRVAR 30,1 procent av aktierna i Troax, som introduceras på Nasdaq Stockholm strax efter förvärvet.

FÖRVÄRV AV 18 PROCENT av aktierna i Steelwrist, en ledande tillverkare av tiltrotatorer och snabbfästen till grävmaskiner.

LATOUR AVYTTRAR hela sitt innehav i Academic Work. Avyttringen innebär en redovisad realisationsvinst på cirka 300 Mkr i koncernen. Totalavkastningen för investeringen, inklusive utdelningar under innehavstiden, var 442 procent.

FÖRVÄRV AV PRODUAL via affärsområdet Latour Industries. Finska Produal är en ledande tillverkare av utrustning för mätteknik för byggnadsautomation.

Q1

Q2

INNEHÅLL

1	Året i korthet
2	Det här är Latour
4	VD-ord
6	Trender i omvärlden
8	Förvärvsprocessen
10	Hållbarhet
14	Aktien
16	Substansvärdet
18	Totalavkastning

21	Industrirörelsen
41	Portföljbolagen
55	Delägda innehav

60	Underliggande resultat
61	Årsredovisning 2015
98	Bolagsstyrning
102	Styrelse
103	Vi på Latour, Koncernledning, Revisor
104	Kvartalsuppgifter
105	Tioårsöversikt
106	Bolagsadresser
109	Aktieägarinformation

ÅRET I KORTHET

INDUSTRIRÖRELSEN

Nettoomsättningen uppgick till 8 555 (7 581) Mkr, vilket motsvarar en total tillväxt på 13,2 procent. Organisk tillväxt uppgick till 2 procent för jämförbara enheter justerat för valutaeffekter. Resultatet ökade till 972 (796) Mkr före strukturkostnader.

BÖRSPORTFÖLJEN

Utdelningarna från portföljbolagen till Latour för 2015 (Latour tillhanda våren 2016) steg med 11 (14) procent för jämförbar portfölj till 767 (688) Mkr – återigen en rekordnivå. Värdet på

börsportföljen steg med 31,6 procent justerat för utdelningar. Jämförbart index (SIXRX) steg med 10,4 procent.

SUBSTANSVÄRDET

Latours bedömda substansvärde uppgick vid 2015 års utgång till 317 (250) kronor per aktie. Det innebär en ökning med 29,9 procent justerat för utdelning. Jämförbart index ökade med 10,4 procent. Mer information om beräkning av substansvärde finns på sidorna 16–17.

TOTALAVKASTNING

Under 2015 uppgick Latouraktiens totalavkastning till 57,2 procent, vilket kan jämföras med 10,4 procent ökning för jämförbart index (SIXRX). Latouraktiens totalavkastning den senaste femårsperioden, 2011–2015, uppgick till 193,5 procent. Utvecklingen för SIXRX var 64,8 procent under samma period.

UTDELNING

Den ordinarie utdelningen föreslås öka till 6,75 (6,00) kronor per aktie. Räknet på Latouraktiens börskurs vid utgången av 2015 innebär det en direktavkastning på 2,2 (3,0) procent.

INDUSTRIRÖRELSENS omsättning ökade med 11 procent till 2,1 Mdr kr. Rörelseresultatet ökade med 6 procent till 250 Mkr. Rörelsemarginalen var 12,0 procent.

LATOUR OFFENTLIGGÖR avsikten att avyttra Specma Group, ett av affärsområdena inom den helägda industrirörelsen.

LATOUR FÖRVÄRVAR Boltight Limited i England via affärsområde Nord-Lock. Boltight är en ledande tillverkare av hydrauliska verktyg för skruvspänning.

INDUSTRIRÖRELSENS omsättning ökade med 13 procent till 2,3 Mdr kr. Rörelseresultatet ökade med 18 procent till 270 Mdr kr, motsvarande en rörelsemarginal på 11,8 procent.

FÖRVÄRV AV MAJORITETSPOST i tyska Neuffer som säljer fönster via e-handel. Affären bidrar med kunskap om digital handel som kan komma att användas i övriga verksamheter på sikt.

AVTAL TRÄFFAS om att avyttra Specma Group till danska Hydragrene för ett EV-värde motsvarande 780 Mkr. Under kvartalet säljs även stora delar av börsportföljens innehav av Nobiaaktier.

Q3

Q4

VISION

Latours vision är att vara ett attraktivt val för långsiktiga investerare som önskar god avkastning. Koncernen skapar värden i sina innehav genom att vara en aktiv och långsiktig ägare som med finansiell styrka och djupt industriellt kunnande bidrar till utveckling av företagen.

LATOURS ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSIDÉ

Latours övergripande verksamhetsidé är att investera i sunda företag med egna produkter, en stark utvecklingspotential och goda framtidsutsikter. Den långsiktiga ambitionen är att genom ett aktivt ägande skapa tillväxt och mervärde i dessa innehav, vilket i sin tur ska avspglas i utvecklingen av företagets aktie.

KÄRNVÄRDEN

Latours tre kärnvärden utgörs av

- Långsiktighet
- Affärsrämsighet
- Utveckling

Styrningen av verksamheterna präglas av en delegerad beslutsstruktur. Detta innebär att varje innehav har en unik företagskultur och ett eget strategiarbete. Latours tre kärnvärden genomsyrar dock alla innehav.

VÄRDESKAPANDE ÄGARSTYRNING

Styrelsearbetet är en plattform för värdeskapande i den helägda industrirörelsen och i börsportföljen. Oavsett ägarandel tillämpas ett strukturerat arbetssätt för styrelsearbete, förvärvs- och integrationsprocesser. Ledarskapet har en central roll i Latours ägarstyrning. Koncernens ledare ska uppträda med hög integritet, uppfattas som förebilder och ta ansvar för resultat och organisationernas välmående.

Det här är Latour

Aktivt ägarskap

Latours verksamhet bedrivs i huvudsak i två grenar, en helägd industrirörelse och en portfölj med börsnoterade innehav. Därutöver har Latour ett antal delägda onoterade verksamheter med goda framtidsutsikter.

Oavsett om innehaven är noterade, helägda eller delägda, verkar Latour som aktiv huvudägare i bolagen.

LATOOUR	
HELÄGDA RÖRELSER	BÖRSPORTFÖLJ
HULTAFORS GROUP	ASSA ABLOY
LATOOUR INDUSTRIES	FAGERHULT
NORD-LOCK	HMS NETWORKS
SWEGON	LOOMIS
DELÄGDA RÖRELSER	NEDERMAN
DIAMORPH	NOBIA
NEUFFER	SECURITAS
OXEON	SWECO
STEELWRIST	TOMRA
	TROAX

Låg skuldsättning

Latours skuldsättning ska som mest uppgå till sammanlagt 10 procent av börsportföljens värde samt 2,5 gånger den helägda industrirörelsens EBITDA-resultat, mätt som ett genomsnitt för de senaste tre åren och justerat för förvärv och avyttringar.

Prisvärd ägarstyrning

Latours aktieägare erbjuds aktiv ägarstyrning till en förvaltningskostnad på cirka 0,1 procent av det förvaltade marknadsvärdet.

Finansiella mål helägda industrirörelser

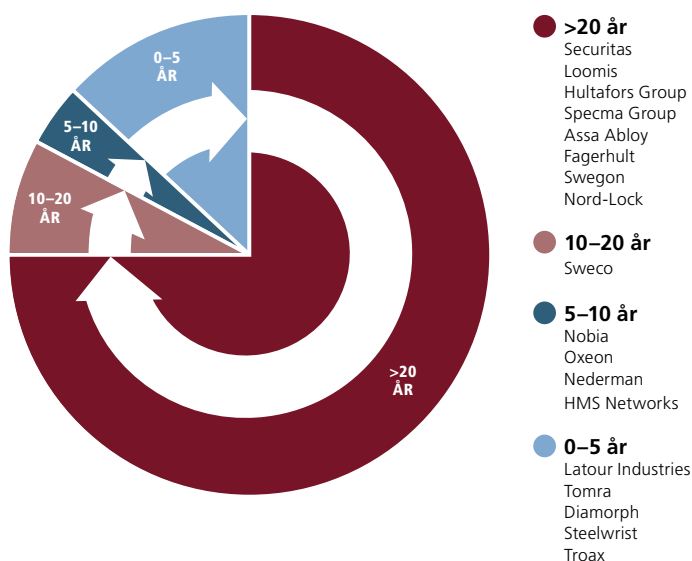
Genomsnittlig årlig tillväxt under en konjunkturcykel	>10 procent
Rörelsemarginal under en konjunkturcykel	>10 procent
Avkastning på operativt kapital under en konjunkturcykel	15–20 procent

Utdelningspolicy

Utdelning av mottagen utdelning från noterade innehav	100 procent
Utdelning av vinsten efter skatt i helägda bolag	40–60 procent

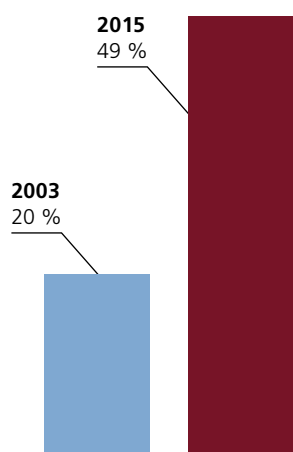
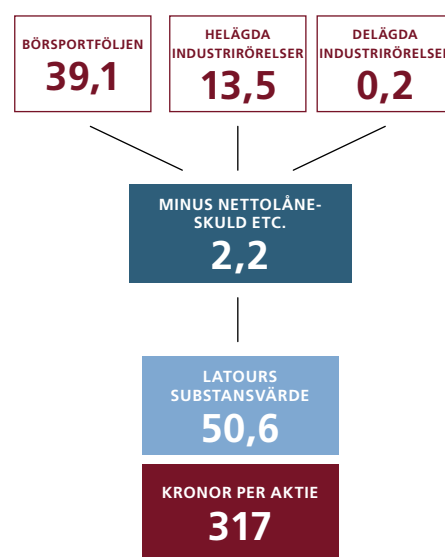
Långsiktigt värdeskapande

Latour är en långsiktig investerare. Figuren visar att 75 procent av det sammanlagda substansvärdet kommer från bolag som har varit i portföljen längre än 20 år.

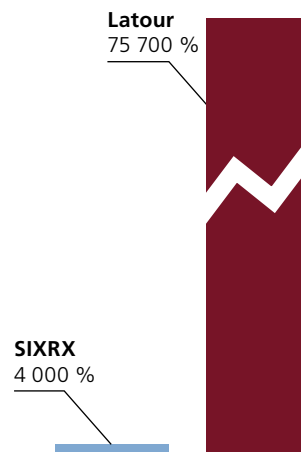
Substansvärdet och dess delar

Latours substansvärde domineras av portföljbolagen och den helägda industrirörelsen. Metoden för att fastställa värdet på den helägda industrirörelsen beskrivs på sid 17.

Växer internationellt

Latours innehav har goda förutsättningar att växa med egna produkter och via internationell expansion. De helägda rörelsernas försäljning utanför Norden har ökat från 20 procent 2003, då den nya strategin slogs fast, till 49 procent 2015.

75 700 procent totalavkastning

Sedan starten 1985 har Latouraktien haft en totalavkastning på cirka 75 700 procent. Det kan jämföras med 4 000 procent för SIXRX. Latours börsvärde uppgick till 49,8 (32,4) Mdr kr vid utgången av 2015.

Latours bästa år någonsin

– rekordresultat och stor värdestegring

2015 var det bästa året någonsin för Latour. Substansvärdet ökade kraftigt, börsportföljens totalavkastning var återigen klart bättre än Stockholmsbörsens och lönsamheten i industrirörelsen nådde en ny rekordnivå.

Viktiga händelser 2015

Samtliga portföljbolag utvecklades starkt under året, vilket återspeglas i en kraftig värdestegring för respektive bolags aktie. Portföljens värde ökade totalt sett med 31,6 procent och alla våra aktier gick bättre än Stockholmsbörsens totalavkastningsindex (SIXRX) som uppgick till 10,4 procent.

Tittar vi på den helägda industrirörelsen kan vi konstatera att resultatet ökar kraftigt totalt sett trots svag organisk tillväxt och fortsatta betydande satsningar på produktutveckling, försäljning och marknadsföring, satsningar som alla belastat resultaträkningen.

Vi har även gjort ett antal större viktiga affärer som är värda att nämna.

Strategiska förvärv under året

I börsportföljen har vi ett nytt innehav i form av Troax som är global marknadsledare inom områdesskydd för inomhusanvändning. Det är ett mycket fint bolag som dessutom utvecklats starkt under året. Vi gick in som huvudägare strax innan börsnoteringen våren 2015.

I industrirörelsen genomfördes ett antal strategiskt viktiga förvärv. Hit bland annat Latour Industries köp av Pro dual som är en ledande finsk tillverkare av utrustning för mätning och rumsreglering inom byggnadsautomation. Pro dual verkar inom ett område som är närliggande våra innehav inom energieffektivisering av fastigheter: Kabona, Bastec och Elvaco.

Dessutom har vi förvärvat tyska Neuffer Fenster som erbjuder e-handel med försäljning av fönster. Affären innebär att Latour får ökad kunskap om e-handel och digitalisering, vilket kommer att gagna hela industrirörelsen på sikt.

Nord-Locks förvärv av brittiska Boltight, som är en ledande tillverkare

av hydrauliska verktyg för skruvspänning, är också värt att nämna. Det är ett förvärv som ytterligare breddar och stärker Nord-Locks produkt erbjudande och position som global partner för säkra skruvförband.

Strategiska avyttringar under året

Under året avyttrades Specma Group. Det en naturlig konsekvens av att våra investeringskriterier med tiden blivit tydligare, med fokus på verksamheter med egna produkter och med möjlighet till internationell expansion. Vi är mycket nöjda med affären och att Specma Group får en bra industriell ägare i danska Hydra-Grene.

Med samma logik har vi även sålt vårt innehav i Academic Work och merparten av innehavet i Nobia under året.

Rekordresultat i industrirörelsen

Industrirörelsen fortsätter att visa god resultatutveckling. Rörelseresultatet ökade med 29 procent till den nya rekordnivån 972 Mkr, vilket våra medarbetare ska vara stolta över. Jag är även nöjd med att internationella expansionen med egna produkter fortsätter. Försäljningen utanför Norden ökade från 48 till 49 procent av den totala omsättningen.

Tittar vi på händelser i enskilda bolag vill jag lyfta fram Hultafors Groups Europa-lanseringar av nya innovativa snickarbyxor och högkvalitativa arbetskor, som var mycket lyckosamma. Detsamma gäller för Swegons lansering av GOLD-konceptet i Nordamerika.

Dessutom är jag tillfreds med att vi har tagit ett stort steg inom byggnadsautomation och energieffektivisering i fastigheter. Området har på kort tid vuxit till en omsättning på närmare en halv miljard kronor proforma. Målet är att inom några år ha fördubblat det.

Tillväxten i industrirörelsen uppgick till 13 procent för helåret. Exkluderar vi förvärv och valutaeffekter kvarstår 2 procents organisk tillväxt. Det är för lågt och det är vi tydliga med.

Hultafors Group och Latour Industries svarade för högst organisk tillväxt medan Swegon och Nord-Lock hade en något svagare utveckling, även om sista kvartalet var ett steg i rätt riktning.

Imponerande utveckling i portföljbolagen

Latour är en aktiv ägare vars uppgift är att arbeta för långsiktig lönsam tillväxt i alla innehav oavsett om de ingår i börsportföljen eller den helägda industrirörelsen. Mot denna bakgrund är det svårt att låta bli att imponeras av hur fint börsportföljen och dess bolag har utvecklats. Det beror inte minst på att vi har starka ledningar med stor operationell frihet.

Bolagens starka utveckling återspeglas i börsportföljens värdestegring och totalavkastning. Våren 2016 väntas Latour erhålla 767 Mkr i utdelning från portföljbolagen, vilket är en ökning med 79 Mkr.

Framöver kan vi mycket väl komma att lägga till ytterligare bolag med attraktiva produkter och goda utsikter för internationell tillväxt till börsportföljen. Vi kan även vara en ankarinvestor inför noteringar, som vid årets förvärv av aktier i Troax strax innan börsnoteringen.

Vi är dessutom ett starkt strategiskt och finansiellt stöd i samband med större förvärv. Detta blev väldigt påtagligt vid Swecos förvärv av nederländska Grontmij under året. I ett slag gick Sweco från att ha en stark position i Norden till att bli en av de största aktörerna i Europa.

Vi har nu etablerat oss på en högre lönsamhetsnivå i industrirörelsen. Framöver ska vi växa med bibehållen lönsamhet och därigenom skapa stora aktieägarvärden.

Europamarknaden långsamt i rätt riktning

Den globala marknaden är fortsatt svår att bedöma. Vår uppfattning är dock att den för oss så viktiga Europamarknaden utvecklas långsamt i rätt riktning, trots den allmänna uppfattningen om motsatsen. Måhända är det som så att våra verksamheter befinner sig i nischer som utvecklas starkare än marknaden i stort.

Oavsett vilket ser vi goda förutsättningar att fortsatt redovisa bra resultat även med en relativt svag marknadsutveckling. Vi slår inte av på takten i satsningarna inom produktutveckling, marknadsföring och försäljning där digitala lösningar förväntas spela en viktig roll framöver. Kanske är det speciellt viktigt men också utmanande i de traditionella industrier där vi i huvudsak är aktiva.

Goda förutsättningar för förvärv

Latour har en stark finansiell position och vi ser ingen anledning till att slå av på förvärvstakten även om marknaden

skulle bli mer osäker. Vi anser snarare att möjligheterna att hitta välskötta bolag som passar våra investeringskriterier torde öka i ett sådant scenario.

Möjligheter och utmaningar kommande år

Vi har nu etablerat oss på en högre lönsamhetsnivå i industrirörelsen. Framöver ska vi växa med bibehållen lönsamhet och därigenom skapa stora aktieägarvärden. Det är både en utmaning och en möjlighet. För att lyckas med det behöver vi prioritera organisk tillväxt. Det ska ske via satsningar på produktutveckling och ökade säljinsatser på befintliga marknader samt geografiska satsningar. Ett exempel på det är Swegons lansering i Nordamerika under året, som bådär gott för framtiden. Jag tror att vi har tagit steget in i Nordamerika vid precis rätt tidpunkt.

Samtidigt både vill vi och behöver vi växa via förvärv. Vi bedriver ett systematiskt arbete för att identifiera branscher, nischer och bolag som är intressanta på

lång sikt. De bolag vi förvärvat inom byggnadsautomation och energieffektivisering i fastigheter är ett sådant exempel.

Fokus för 2016

Latour ska med bibehållen lönsamhet öka den organiska tillväxten samtidigt som vi ska växa via kompletterande förvärv till våra existerande affärsområden. Jag hoppas dessutom att vi under 2016 kan göra ett förvärv som är stort nog att bli ett eget affärsområde omgående.

Vi tar nu klivet in i ett nytt år med väl fungerande verksamheter och en bra resultatnivå i ryggen kopplat till en tydlig målbild. Det gör att jag ser positivt på våra möjligheter under 2016.

Göteborg, mars 2016

Jan Svensson
VD och koncernchef

Övergripande trender vid långsiktiga investeringar

Latour är en långsiktig investerare. Det innebär att bolaget behöver göra långsiktiga antaganden kring vilka tekniker och bolag som har särskilt goda framtidsutsikter. Dessa görs med utgångspunkt från övergripande trender som väntas leda till nya och ökade behov framöver. Illustrationen visar de fyra trender som Latour utgår från i sin analys. Här framgår även att trenderna hänger samman och påverkas av varandra.

DEMOGRAFISK UTVECKLING

Med en allt äldre befolkning och allt fler som drabbas av livsstilssjukdomar följer ett ökat behov av effektiv sjukvård och hjälpmedel för att bibehålla hög livskvalitet.

HÅLLBARHET

Behovet av långsiktigt hållbara lösningar sprider sig över hela världen. Detta gäller både yttre miljö, i form av förbrukning av naturresurser, och utsläpp samt inre miljö och socialt ansvar, exempelvis i form av trygg och hälsosam arbetsmiljö.

GLOBALISERING

Konkurrensen mellan företag går från att vara lokal, regional och nationell till global, vilket medför ett ökat behov av effektivitet i hela kedjan från utveckling och produktion till distribution och eftermarknad.

ÖKAD RESURSBRIST

I takt med ökad globalisering, en ökande befolkningensmängd och ökat välstånd ökar konkurrensen om resurser. Det blir allt viktigare att ur en given mängd insatsvara öka utbytet som kommer slutkonsumenten till godo, genom såväl förbättrad produktivitet som förbättrad distribution. Ökad digitalisering är härvidlag en möjlighet.

SER NY TEKNIK SOM ETT MEDEL

Teknikutveckling kan i sig hävdas vara en trend. Latour ser dock snarare teknik som ett medel för att svara upp mot en trend och ett tydligt kundbehov, snarare än en trend i sig.

Om tekniken möter en trend eller ett kundbehov på ett effektivt sätt kan den således vara av intresse för Latour. Med ny teknik syftar Latour inte nödvändigtvis på det som kallas för högteknologiska innovationer och helt nya applikationsområden.

I själva verket kan det ofta röra sig om om produktutveckling och innovation som sällan får uppmärksamhet i ett bredare perspektiv, trots att nyttan som skapas är stor för den enskilde kunden och samhället i stort. Ett sådant exempel är Nord-Locks låsbrickor som bidrar till ökad säkerhet världen över. Ett annat exempel utgörs av bolagen inom Latour Industries som erbjuder energibesparande fastighetsstyrning, vilket möjliggör avsevärt minskad miljöpåverkan och stora ekonomiska fördelar.

Krav för investering i ny teknik

Förutsatt att följande punkter uppfylls kan Latour vara intresserad av att investera i ny teknik.

- Den nya tekniken skapar ett tydligt mervärde för ett stort antal kunder och slutanvändare på en internationell marknad.
- Kunderna är villiga att betala under lång tid för det mervärde som tekniken medför.

Värdeskapande förvärv via systematisk process

2015 gjordes fem förvärv i den helägda industrirörelsen. Tillsammans bidrar de med en årlig omsättning på cirka 350 Mkr. Därutöver förvärvades en större post i börsbolaget Troax, vilket gör Latour till huvudägare i bolaget, samt 18 procent av aktierna i det onoterade företaget Steelwrist.

"Förvärven sker utifrån en systematisk och beprövad process som bidrar till långsiktigt värdeskapande. Detta gäller oavsett om det rör sig om förvärv inom den helägda industrirörelsen eller börsportföljen", säger Teresa Enander, Director of Business Development på Latour.

OLIKA TYPER AV FÖRVÄRV

- Kompletterande förvärv till existerande verksamheter.
- Medelstora företag, som kan ingå som separata bolag i Latour Industries (omsättning 50–500 Mkr).
- Större bolag som omgående kan bilda egna affärsområden (omsättning 500–2 000 Mkr).
- Noterade bolag där Latour har möjlighet att bli största ägare.

Sedan den nya strategin för Latour slogs fast 2003 har 72 förvärv och 27 avyttringar genomförts i den helägda industrirörelsen.

"Affärerna har tillsammans bidragit med en nettotillskott till vår omsättning på 5,2 Mdr kr", säger Teresa Enander.

Letar efter välskötta bolag

De bolag som Latour förvärvar har ett antal gemensamma nämnare. De ska vara välskötta med starka egna produkter eller varumärken, som kan nå försäljningsframgångar internationellt. Produkterna ska dessutom ha högt adderat värde och bidra med en nytta som kunderna betalar extra för.

"Företagen ska heller inte vara beroende av enstaka leverantörer eller kunder och de ska ha tillräcklig storlek för att kunna utvecklas och drivas på egen hand", konstaterar Teresa Enander.

Det kan dock finnas undantag då det inte är nödvändigt att samtliga kriterier uppfylls. Majoriteten av Latours företagsköp är kompletterande förvärv till existerande innehav och vid den typen av förvärv riktas fokus mot hur bolaget kompletterar den ursprungliga verksamheten.

Långsiktigt fokus

Förvärvsarbetet i den helägda industrirörelsen tar sin utgångspunkt i den långsiktiga strategin i respektive affärsområde och bolag, som i sin tur vilar på Latours kärnvärden – Långsiktighet, Affärsmässighet och Utveckling.

Att det långsiktiga perspektivet är närvarande framgår tydligt av Latours samlade substansvärde. Mer än tre fjärdedelar kommer från bolag som har varit en del av Latours portfölj längre än 20 år. Under Latours regi har de vuxit både organiskt och genom förvärv – och det har skett med ökad lönsamhet.

"Detta är något som vi är stolta över", säger Teresa Enander.

Löpande kartläggning av bolag

Varje affärsområde i den helägda industrirörelsen och respektive bolag inom Latour Industries följer en långsiktig strategi och handlingsplan där tydliga utvecklingsbehov pekas ut. Processen involverar även att ta fram en lista på potentiella förvärvskandidater med vilka en dialog ofta etableras.

"När det visar sig finnas en logik i att möta ett utvecklingsbehov med hjälp av ett förvärv går Latour vidare enligt den strukturerade förvärvsprocessen", säger Teresa Enander.

Tar väl hand om förvärven

Integreringsarbetet är en viktig del av förvärvsprocessen. Det bedrivs utifrån mångårig erfarenhet där Latour fäster stor vikt vid det specifika behovet i vart och ett av förvärven. På så sätt kan bolagen utvecklas på ett långsiktigt och affärsmässigt klokt sätt.

ANTAL FÖRVÄRV
2003–2015

72

ANTAL AVYTTRINGAR
2003–2015

27

NETTOBIDRAG
OMSÄTTNING MDR KR

5,2

KRITERIER VID INVESTERINGAR

Utsikter för nischen

- Adresserar identifierade trender
- Branschen visar lönsam tillväxt
- Gynnsam position i värdekedjan

Potential i bolagen

- Nästa utvecklingsväg har startat
- Potential för geografisk expansion
- Latour tillför mervärde

Bolagen ska även uppfylla följande kriterier

- Utveckling, tillverkning och marknadsföring av egna produkter under egna varumärken.
- Produkterna ska ha ett högt förädlingsvärde och erbjuda en nytta som kunderna är villiga att betala för.
- Bolaget ska inte vara beroende av några få leverantörer eller kunder.

Balans i portföljen

Latour strävar efter att ha balans i investeringsportföljen som helhet, vilket innebär att bolaget undviker allt för stor koncentration till en enskild bransch och geografiskt område.

Idag riktar sig ett flertal av verksamheterna till företag inom bygg- och fastighetssektorn med hela eller delar av sitt produktutbud. Det är dock viktigt att konstatera att dessa verksamheter agerar inom väl utvalda nischer i attraktiva delar av värdekedjan.

Ett exempel på detta är att Latour under 2014–2015 har skapat ett starkt erbjudande inom nischen energi-effektiva lösningar för fastighetsstyrning genom företagen Kabona, Bastec och Elvaco samt årets förvärv av Produal. Dessa möter en växande efterfrågan och svarar för högre lönsamhet än byggrelaterade företag generellt.

Påverkar i hållbar riktning via innehaven och deras produkter

Latour har tio medarbetare på huvudkontoret. I bolagets innehav finns cirka 400 000 medarbetare. Den största påverkan inom hållbarhetsfrågor sker därför inte på huvudkontoret utan genom att agera tydlig huvudägare i respektive innehav.

Hållbarhetsfrågor har en central plats i Latours analys vid investeringar och när ägarstyrning bedrivs i innehaven. Faktum är att denna typ av frågor var en del av bolagets DNA långt innan begreppet hållbarhet blev ett vedertaget uttryck.

Detta återspeglas inte minst i de innehav bolaget har sedan lång tid tillbaka, varav många är kopplade till energibesparing, säkerhet och miljö.

Fokus på förväntningar och resultat

I alla bolag där Latour är huvudägare ska Latour ha en aktiv medverkan i styrelsearbetet och genom sina representanter vara drivande för företagets hållbara utveckling.

Latour väljer att inte prioritera författande av många och välformulerade policies, utan föredrar att uttrycka sig kortfattat och tydligt – och allra viktigast: att ha höga förväntningar som uttrycks i styrelsearbetet i bolagen. Här omfattas att bolagen systematiskt ska arbeta för att minimera negativ miljöpåverkan, öka resurseffektiviseringen, bidra till anständiga arbetsförhållanden, arbeta mot korruption och oetiskt affärsuppträdande samt arbeta för jämställdhetsarbete på alla nivåer i företagen.

Produkterna har störst påverkan

Latour betraktar inte hållbarhetsarbetet som en fristående del i ett bolags utveckling. Det är snarare en förutsättning att hållbarhetsarbetet är integrerat i alla affärsprocesser i ett företag för att det ska vara långsiktigt framgångsrikt.

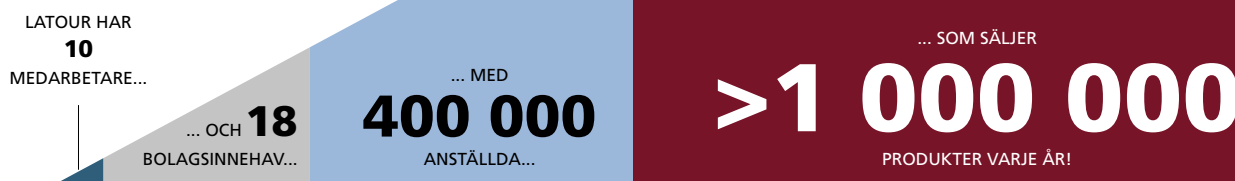
Latours övertygelse är även att den främsta hållbarhetseffekten som Latour och dess innehav skapar för kunder och samhället i stort uppstår vid användandet av innehavens produkter.

Resurseffektivt hållbarhetsarbete

Latours innehav har olika verksamheter och olika förutsättningar i sitt hållbarhetsarbete. En viktig insikt, som i all annan resurseffektivisering, är att satsa mest i de områden där det egna företaget kan påverka som mest. Latour avhåller sig därför att utforma egna policies som de olika företagen ska följa. Företagets policy innebär istället att det är ett uttalat krav att innehaven ska ha egna policies som är anpassade till den egna verksamheten.

Av samma orsak undviks resurslösande dubbelarbete så långt det är möjligt. Medarbetarna på Latour ska således inte lägga sin tid på att försöka lösa samma typ av frågor på ägarnivå som redan hanteras av långt fler medarbetare i respektive bolag.

Däremot kan Latour genom sitt omfattande nätverk och insikter i flera olika verksamheter med olika förutsättningar, erbjuda alla bolag en stor och slagkraftig bas för erfarenhetsutbyte.

Latours största påverkan inom hållbarhet sker genom att vara en aktiv och långsiktig ägare i 18 företag med närmare 400 000 medarbetare som bedriver ett eget hållbarhetsarbete. Innehaven har olika utmaningar och erbjuder internationellt ledande produkter inom energieffektivisering, säkerhet, ergonomi, återvinning, sortering, hållbart byggande, hållbar infrastrukturutveckling, arbetsmiljö, säker produktionsmiljö, rena produktionsmiljöer med mera.

Energieffektivisering
Säkerhet
Ergonomi
Återvinning
Sortering
Hållbart byggande
Hållbar infrastrukturplanering
Säkra och rena produktionsmiljöer

Digitalisering och energieffektivisering i fastigheter, en tillväxtmarknad för Latour Industries

Byggnader står för 40 procent av den totala energiförbrukningen i EU. Det är framförallt värme, kyla och ventilation som ger upphov till förbrukningen. Faktum är att byggnader står för en betydligt större del av energiförbrukningen än hela transportsektorn, inklusive alla bilar, flygplan, tåg och lastbilar.

Genom att förbättra styrningen av en byggnads energisystem och ta hänsyn till väderprognoser, solinstrålning och byggnadens termiska lagringskapacitet kan stora besparingar uppnås, ofta i storleksordningen 25–40 procent i en enskild byggnad.

Det kan ge ett väsentligt bidrag till att nå EUs klimatmål för 2020 som är att sänka energiförbrukningen med 20 procent. Dessutom ger det stora kostnadsbesparingar direkt till fastighetsägarna och bidrar till ett ökat marknadsvärde.

Omvälvande teknikskifte

Just nu sker ett omvälvande teknikskifte inom fastighetsautomation där traditionella styr- och regleringar digitaliseras i en allt snabbare takt. Moderna sensorer

med trådlös kommunikation installeras och vävs samman till intelligenta system som samlar in mängder med information om ett fastighetsbestånd – "big data".

Data analyseras sedan av sofistikerade analysverktyg för att i detalj styra fastighetens energisystem på ett optimalt sätt och identifiera andra energibesparande åtgärder.

Fyra företag inom segmentet

Latour Industries äger fyra företag inom detta segment: Proidual, Bastec, Kabona och Elvaco. Alla fyra levererar innovativa komponenter och delsystem som stödjer effektivare styrning av energisystem i fastigheter. Produktportföljen täcker hela flödet från sensorer via trådlös kommunikation till intelligent analys och effektiv styrning av de installerade energisystemen.

Kraftigt ökad omsättning

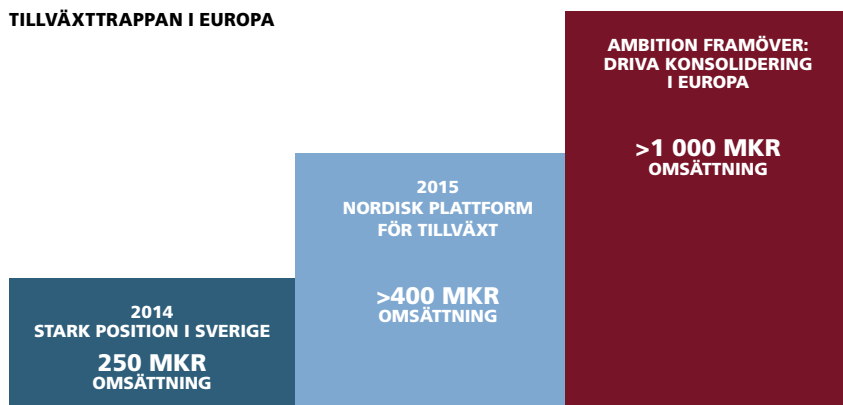
Den sammanlagda omsättningen i Latour Industries inom segmentet ökade från 250 Mkr 2014 till över 400 Mkr under 2015. Tillväxten skedde genom förvärvet av Proidual i juni och en fortsatt stark organisk tillväxt. Bolagen har dessutom en god lönsamhet.

Fokus för kommande år

Latour Industries kommer under 2016 att ytterligare stärka samarbetet mellan företagen med avsikt att samordna den övergripande teknikutvecklingen, accelerera den internationella expansionen och inte minst höja företagets förmåga att attrahera viktig kompetens för fortsatt utveckling.

Det långsiktiga målet är fortsatt geografisk expansion i Europa. Tillväxten ska ske både organiskt och genom förvärv.

TILLVÄXTTRAPPAN I EUROPA

2014 bedrevs verksamheten i huvudsak i Sverige. Årets förvärv av finska Proidual skapar en nordisk plattform för expansion i Europa genom förvärv och organisk tillväxt.

Destination	Flight No.	Carrier	Class	Time	Status	Gate	Terminal
842-847	D1						
888-881	T8						
882-884	E3						
885-811	E6						
538-545	B20						
941-943	E9						
050-461	A20						
051-461	A28						
050-461	T6						
050-461	B31						
051-461	A21						
992-998	E5						
051-461	B10						
893-894	E4						
759-785	C6						
947-948	D25						
881-885	D5						
716-722	B47						
816-820	D4						
050-461	B32						
886-888	D						
050-461	A24						
901-909	D8						
050-461	D25						

Destination	Flight No.	Carrier	Class	Time	Status	Gate	Terminal
800							
8798							
554							
048							
938							
708							
982							
1638							
8828							
4742							
126							
048							
4758							
857							
5302							
523							
286							
8071							
408							
3416							
7850							
4234							
913							
692							

Destination	Flight No.	Carrier	Class	Time	Status	Gate	Terminal
800							
8798							
554							
048							
938							
708							
982							
1638							
8828							
4742							
126							
048							
4758							
857							
5302							
523							
286							
8071							
408							
3416							
7850							
4234							
913							
692							

Fortsatt stark utveckling för Latours aktie under 2015

Latours aktie är noterad på listan för stora bolag på Nasdaq OMX Stockholm, som innehåller företag med ett börsvärde över 1 miljard euro.

Stockholmsbörsen påvisade åter en uppgång under 2015. Utvecklingen för Latours aktie var 53,3 procent, vilket kan jämföras med OMXSPI (Nasdaq OMX Stockholm) som under samma period var 6,6 procent. Årets högsta kurs, 321,50 kronor, inföll den 9 november och den lägsta kursen, 203,60 kronor, den 7 januari. Sista betalkurs den 30 december var 311,70 kronor.

Under 2015 uppgick totalavkastningen (kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning) för Latours B-aktie till 57,2 procent, vilket kan jämföras med SIXRX som under samma period ökade med 10,4 procent. Den genomsnittliga årliga totalavkastningen för Latours B-aktie har varit 20,2 procent den senaste tioårsperioden, att jämföras med 9,3 procent för SIXRX.

IR-KONTAKT

Vid eventuella frågor, kontakta gärna:
Anders Mörck,
ekonomi- och finansdirektör:
tel: +46 31 89 17 90 eller
e-post: anders.morck@latour.se

Börsvärde

Latours totala börsvärde, räknat på antal utestående aktier, uppgick vid årsskiftet till 49,8 Mdr kr. Därmed är Latour nummer 26 i storleksordning av 288 bolag som är noterade på Nasdaq OMX Stockholm.

Omsättning

Under året omsattes totalt 8,5 miljoner Latouraktier till ett värde av drygt 2,2 Mdr kr. I genomsnitt handlades 33 939 aktier per dag, en ökning med 57 procent jämfört med 2014.

Aktiekapital

Per den 31 december 2015 uppgick bolagets aktiekapital oförändrat till 133 300 000 kronor. Det totala antalet aktier av serie A uppgick till 11 918 648 och aktier av serie B till 148 041 352. Antalet röster uppgick till 267 227 832 (inklusive 402 500 återköpta B-aktier som ej är röstberättigade på årsstämman).

Återköp av egna aktier

Totalt antal aktier uppgick den 31 december 2015 till 159 960 000, inklusive återköpta aktier. Per den 31 december 2015 uppgick totalt antal återköpta aktier till 402 500. På samtliga av de återköpta aktierna finns utställda köpoptioner till ledande befattningshavare. Vid årsstämman den 5 maj 2015 fattades beslut om att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier samt att få besluta om överlåtelse av egna aktier.

Aktieägare

Antalet aktieägare ökade under 2015 från 12 350 till 15 905. Andelen utländska investerare uppgick vid årsskiftet till 2,2 (2,1) procent. Andelen institutionella ägare var 6,6 (6,8) procent.

Utdelning

För räkenskapsåret 2015 föreslår styrelsen en ordinarie utdelning på 6,75 (6,00) kronor per aktie. Direktavkastningen uppgår till 2,2 procent baserat på sista betalkurs vid årets slut.

Analytiker

Följande analytiker följde Latour vid utgången av 2015:
Derek Laliberte, ABG Sundal Collier
Mikael Löfdahl, Carnegie
Magnus Råman, Handelsbanken
Elias Porse, Nordea Markets
Rickard Henze, Nordea Markets
Max Frydén, Danske Bank Markets
Oskar Lindström, Danske Bank Markets

Aktiesparträffar

Latour deltar i ett antal aktiesparträffar per år runt om i landet och får på det sättet en möjlighet att berätta mer ingående om Latours verksamhet.

"Vi värdesätter den typen av möten med intresserade investerare runtom i landet. Vår erfarenhet är att engagemanget är ömsesidigt, vi har många trogna aktieägare sedan länge. Många kommer fram till oss efteråt och vill diskutera eller bara kommentera några av alla de verksamheter och industriella utvecklingsresor som flertalet av våra innehav befinner sig mitt i", säger Anders Mörck, CFO på Latour.

ÄGARFAKTA

- Antalet aktieägare ökade till 15 905 (12 350).
- Av kapitalet ägs 77,4 procent av huvudaktieägaren med familj och bolag.
- Övriga personer i styrelsen äger 2,6 procent.
- Svenska institutioner äger 6,5 procent av aktiekapitalet.
- Andelen utländskt ägande uppgår till 2,2 procent.

AKTIESLAG

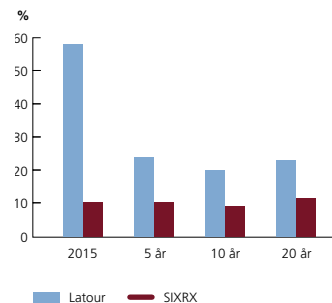
	Antal aktier	%	Antal röster	%
Serie A (10 röster)	11 918 648	7,5	119 186 480	44,6
Serie B (1 röst)	148 041 352	92,5	148 041 352	55,4
Totalt antal aktier	159 960 000	100,0	267 227 832¹⁾	100,0

¹⁾Inklusive 402 500 återköpta B-aktier som ej är röstberättigade på årsstämman.

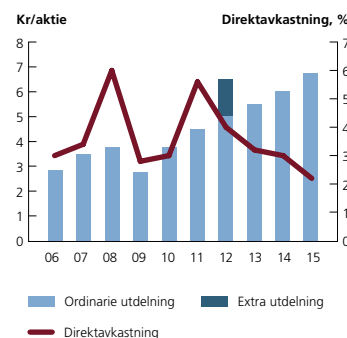
STÖRSTA AKTIEÄGARNA PER 31 DECEMBER 2015

Aktieägare, tusental	Antal A-aktier	Antal B-aktier	% av aktiekapital	% av röster
Gustaf Douglas, familj och bolag	9 935	113 876	77,4	79,8
Fredrik Palmstierna, familj och bolag	1 802	2 120	2,5	7,5
SEB Investment Management		2 435	1,5	0,9
Swedbank Robur Fonder		2 364	1,5	0,9
Bertil Svensson, familj och bolag		1 887	1,2	0,7
Lannebo Fonder		1 540	1,0	0,6
Handelsbanken Fonder		1 119	0,7	0,4
AMF Försäkring & Fonder		590	0,4	0,2
Spiltan Fonder AB		469	0,3	0,2
Övriga	181	21 239	13,4	8,6
Investment AB Latour, återköpta aktier		403	0,3	–
	11 919	148 041	100,0	100,0

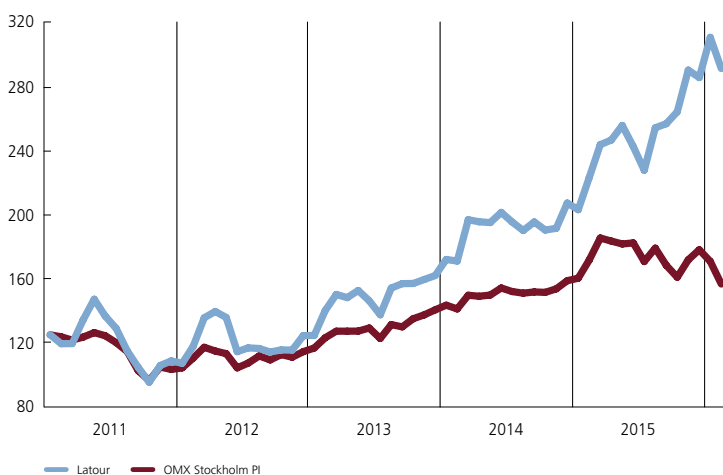
GENOMSNITTLIG TOTALAVKASTNING, LATOUR JÄMFÖRT MED SIXRX

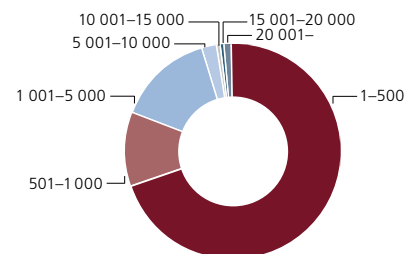
UTDELNING DE SENASTE 10 ÅREN

LATOURAKTIENS KURSUTVECKLING

FÖRDELNING EFTER AKTIEINNEHAV

Fördelning av aktieägare i storlekskategori.

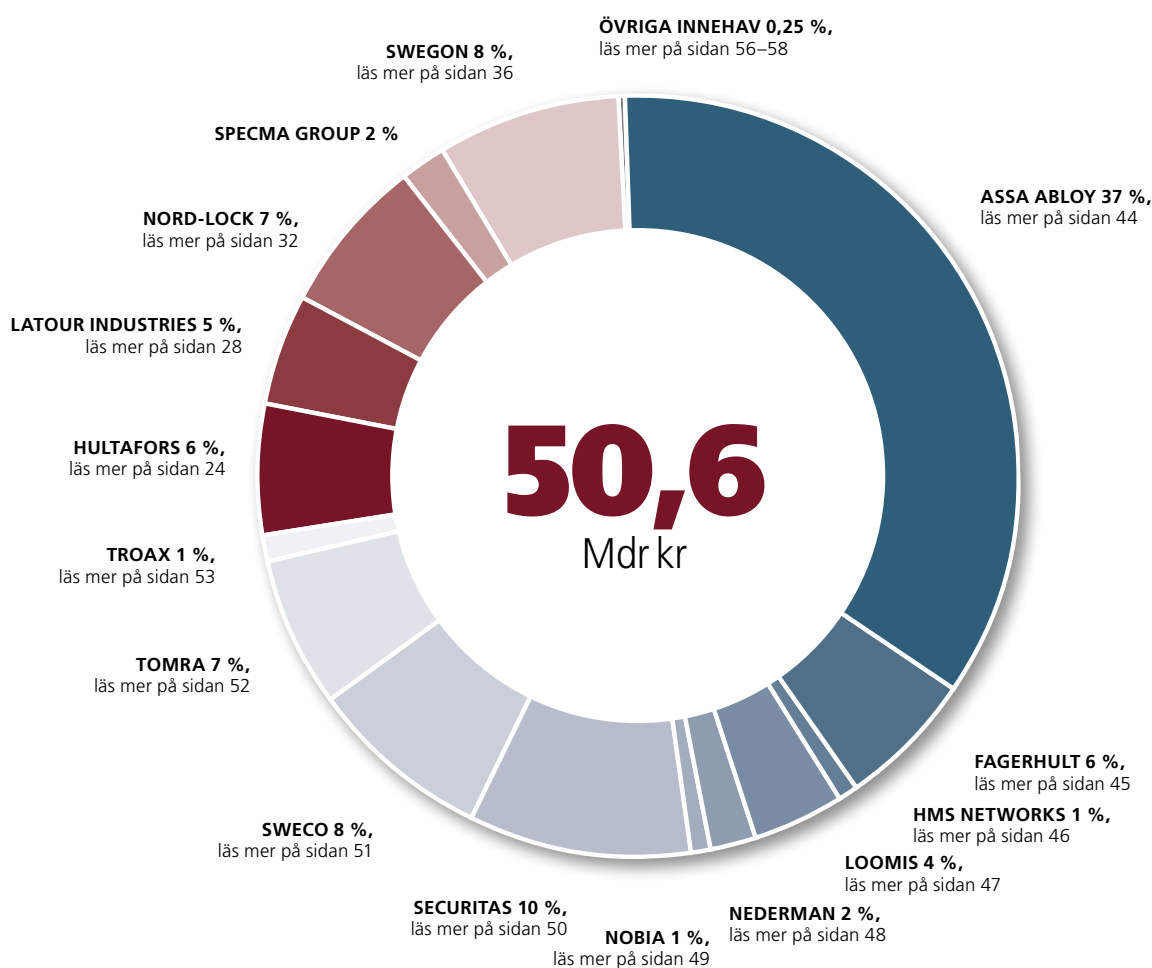
Latours substansvärde ökade med 30 procent 2015

Latours substansvärde ökade från 250 till 317 kr per aktie under 2015, vilket motsvarar en värdeökning på 29,9 procent, justerat för lämnad utdelning. Det kan jämföras med totalavkastningen för Nasdaq OMX Stockholm (SIXRX), vars värde ökade med 10,4 procent.

Latour består i huvudsak av två delar, den helägda industrirörelsen och börsportföljen. Marknadsvärdet för de börsnoterade innehaven är enkelt att

beräkna, eftersom det finns tydligt angivna handelskurser att tillgå. Att fastställa ett värde på de helägda rörelserna är något mer invecklat. Det beror på att marknadsvärdet, det pris potentiella köpare är beredda att betala för verksamheterna, inte är lika tydligt. En beskrivning av metoden Latour använder för att fastställa värdet på dessa finns i spalten till höger på detta uppslag.

Latours största innehav, sett till substansvärdet, utgörs av Assa Abloy, Securitas, Sweco, Swegon och Tomra. Totalt utgör den helägda industrirörelsen 27 procent av koncernens samlade substansvärde, med hänsyn taget till det värde som uppstår med vald beräkningsmetod.

Diagrammet visar respektive innehavs andel av Latours totala substansvärde.

Börsnoterade innehav. **Summa: 77 %**
 Helägda innehav. **Summa: 27 %**
 Övriga innehav. **Summa: 1 %**

Utöver ovan redovisade tillgångar utgör nettolåneskulden -5 %.

SUBSTANSVÄRDET PER 31 DECEMBER 2015

Mkr	Netto-omsättning ¹⁾	EBIT ²⁾	EBIT-multipel alt. EV/sales-multipel Intervall	Värdering Mkr ²⁾ Intervall	Värdering ²⁾ snitt	Värdering kr/aktie ³⁾ Intervall
Hultafors Group	1 549	218	11–15	2 398–3 270	2 834	15–21
Latour Industries	1 390	195	11–15	2 145–2 925	2 535	13–18
Nord-Lock	833	236	12–16	2 832–3 776	3 304	18–24
Swegon	3 559	270	13–17	3 510–4 590	4 050	22–29
	7 331	919		10 885–14 561	12 723	68–91
Specma Group ⁴⁾	1 369	72		780–780	780	5–5
Börsaktier (se fördelning på sid 43)					39 146	245
Onoterade delägda innehav					170	1
Övriga tillgångar					-42	-1
Nettolåneskuld					-2 205	-14
Beräknat värde					50 572	317
					(48 734–52 410)	(305–328)

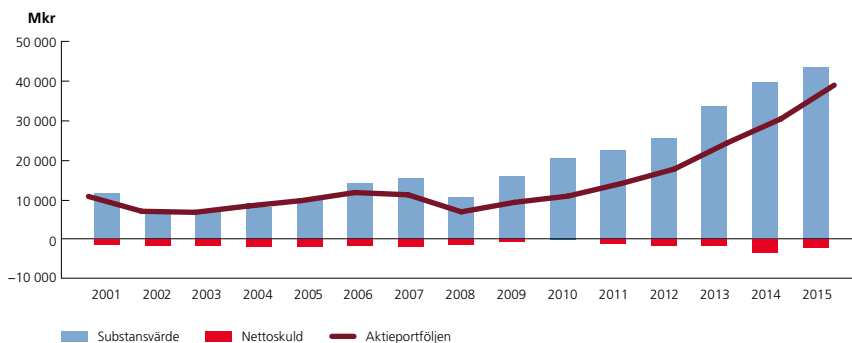
¹⁾ Rullande 12 månader för befintlig bolagsstruktur.

²⁾ EBIT och EV/SALES omräknade med hänsyn till börskursen 2015-12-31 för jämförbara bolag inom respektive affärsområde.

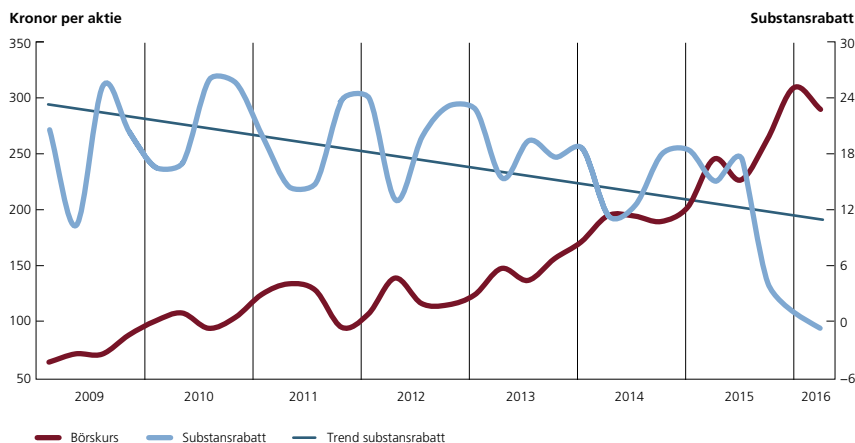
³⁾ Beräknat på antal utestående aktier.

⁴⁾ Värderat enligt transaktionsvärde i januari 2016.

SUBSTANSVÄRDE I RELATION TILL NETTOSKULD

SUBSTANSRABATT I FÖRHÅLLANDE TILL BÖRSKURS

Diagrammet visar substansrabatten vid sista handelsdagen varje kvartal. Substansrabatten uppvisar en viss säsongvariation och trenden är att rabatten minskar.

SUBSTANSVÄRDET
– VÅR METOD

1 IDENTIFIERING AV JÄMFÖRELSEOBJEKT

Latour identifierar börsnoterade bolag med verksamhet i branscher närliggande den helägda industrirörelsen. Vid utgången av 2015 fanns 31 börsnoterade bolag som bedömdes uppfylla dessa kriterier.

2 FRAMTAGANDE AV EBIT-MULTIPLAR

När jämförelseobjekt är identifierade granskas vilka EBIT-multiplar bolagen har. En EBIT-multipel baseras på bolagets EV-värde (Enterprise Value), som beräknas genom att ta börsvärdet och öka det med bolagets nettolåneskuld (se Definitioner sidan 98). Därefter divideras EV-värdet med rörelseresultatet (EBIT). Ett bolag som har ett börsvärde på 90 Mkr, en nettolåneskuld på 10 Mkr och ett rörelseresultat på 10 Mkr, får en EBIT-multipel på 10.

3 OMVANDLING TILL MULTIPELSPANN

När en EBIT-multipel för varje bolag har räknats fram vägs de samman gruppvis, så att varje affärsområde får ett multipelspann. Spannet beror på att det förekommer variationer i de noterade företagens värderingar. Låt säga att det finns två jämförelseobjekt för Swegon, där det ena har en multipel på 6 och det andra har 10. Då hamnar EBIT-multiplen som används vid beräkningen av värdet på affärsområde Swegon i spannet 6–10. Om intervallet blir stort kan jämkning ske för att undvika orimliga värden.

4 SAMMANSLAGNING AV SUBSTANSVÄRDET PÅ DE HELÄGDA RÖRELSENA

När spannen för EBIT-multiplarna är fastställda värderas respektive affärsområde genom att först räkna ut 12 månaders rullande rörelseresultat (EBIT) för varje affärsområde, sett utifrån bolagsstrukturen vid jämförelseperiodens utgång. Denna siffra multipliceras därefter med EBIT-multiplen. Låt säga att Swegon visar ett 12 månaders rullande rörelseresultat (EBIT) på 100 Mkr. Appliceras EBIT-multiplen 6–10 på det resultatet, blir värdet 0,6–1,0 Mdr kr. När dessa beräkningar är gjorda för samtliga affärsområden, slås resultaten samman till ett totalt värde i form av ett spann.

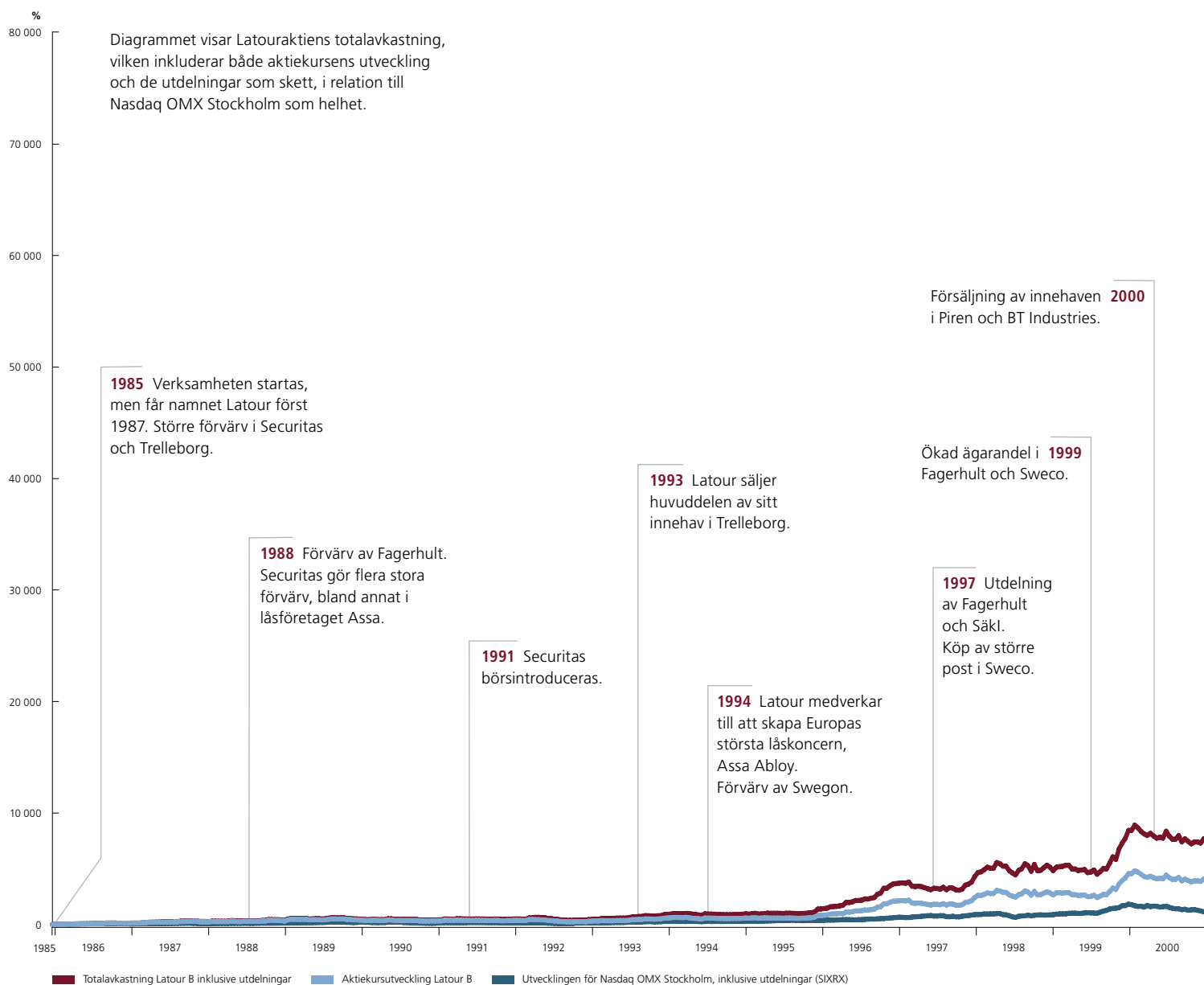
5 SAMMANSLAGNING MED VÄRDET PÅ DE NOTERADE INNEHAVEN

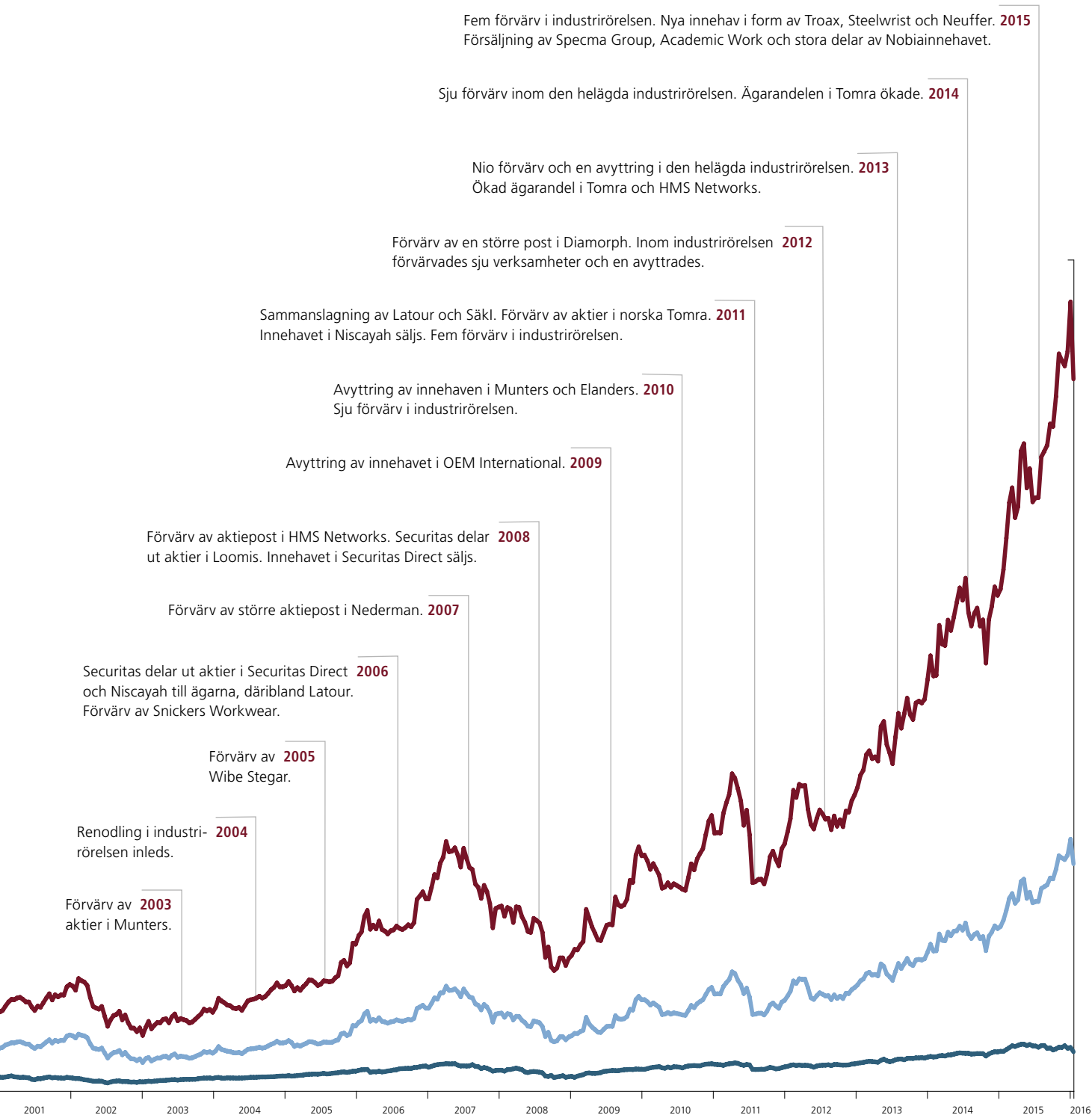
För att få fram substansvärdet på de börsnoterade innehaven fastställs först och främst aktiekursen för varje enskilt innehav vid periodens utgång. Aktiekursen multipliceras med antalet aktier som ägs i varje börsnoterat bolag, vilket ger ett substansvärde för börsportföljen. Det slås samman med substansvärdet på de helägda rörelserna, enligt steg 1–4. Summan blir, efter tillägg av övriga tillgångar och avdrag för nettolåneskulden, ett substansvärde för Latour, även det i ett spann.

Latouraktiens totalavkastning

75 700 procent sedan starten 1985

Latours historik sträcker sig tillbaka till slutet av 1985. Sedan dess har totalavkastningen, som inkluderar både aktiekursutveckling och utdelningar, varit över 75 700 procent. Det innebär att den som investerade 10 000 kronor i Latour vid starten hade erhållit en totalavkastning på närmare 7,6 Mkr vid utgången av 2015.

INDUSTRIRÖRELSEN

Hultafors Group 24

Latour Industries 28

Nord-Lock 32

Swegon 36

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- » Fortsatt fokus på utveckling av innehaven med stöd av förvärv, organisk tillväxt och produktutveckling.
- » Nettoomsättningen ökade med 13 procent och den organiska tillväxten för jämförbara enheter ökade med 2 procent justerat för valutaeffekter.
- » Fortsatt internationalisering. Andelen försäljning utanför Norden ökade från 48 till 49 procent 2015.
- » Rörelseresultatet ökade med 29 procent och rörelsemarginalen ökade till 11,4 (10,0) procent för kvarvarande verksamheter.
- » Fem verksamheter förvärvades. De tillför en årlig omsättning om cirka 350 Mkr.
- » Under året träffades avtal om att avyttra affärsområdet Specma Group till Hydra-Grene, ett helägt bolag inom det danska industriella konglomeratet Schouw & Co. Försäljningen fullföljdes den 4 januari 2016 för ett EV-värde motsvarande 780 Mkr.

Fortsatt lönsam internationalisering och avyttring av ett affärsområde under 2015

Latours helägda industrirörelse var under 2015 koncentrerad till fem affärsområden. Under året träffades avtal om att avyttra Specma Group, vilket innebär att industrirörelsen härefter består av fyra affärsområden. Målet är att visa lönsam internationell tillväxt med egna produkter. 2015 ökade försäljningen utanför Norden från 48 till 49 procent av den totala omsättningen. Rörelsemarginalen ökade från 10,0 till 11,4 procent. Lönsamheten i de fyra kvarvarande affärsområdena var 12,5 procent.

Latours helägda industrirörelse består av välskötta företag som har starka positioner i sina respektive nischer. Företagen utvecklar, tillverkar, producerar och marknadsför egna produkter gentemot kundsegment som svarar för stor och växande internationell efterfrågan.

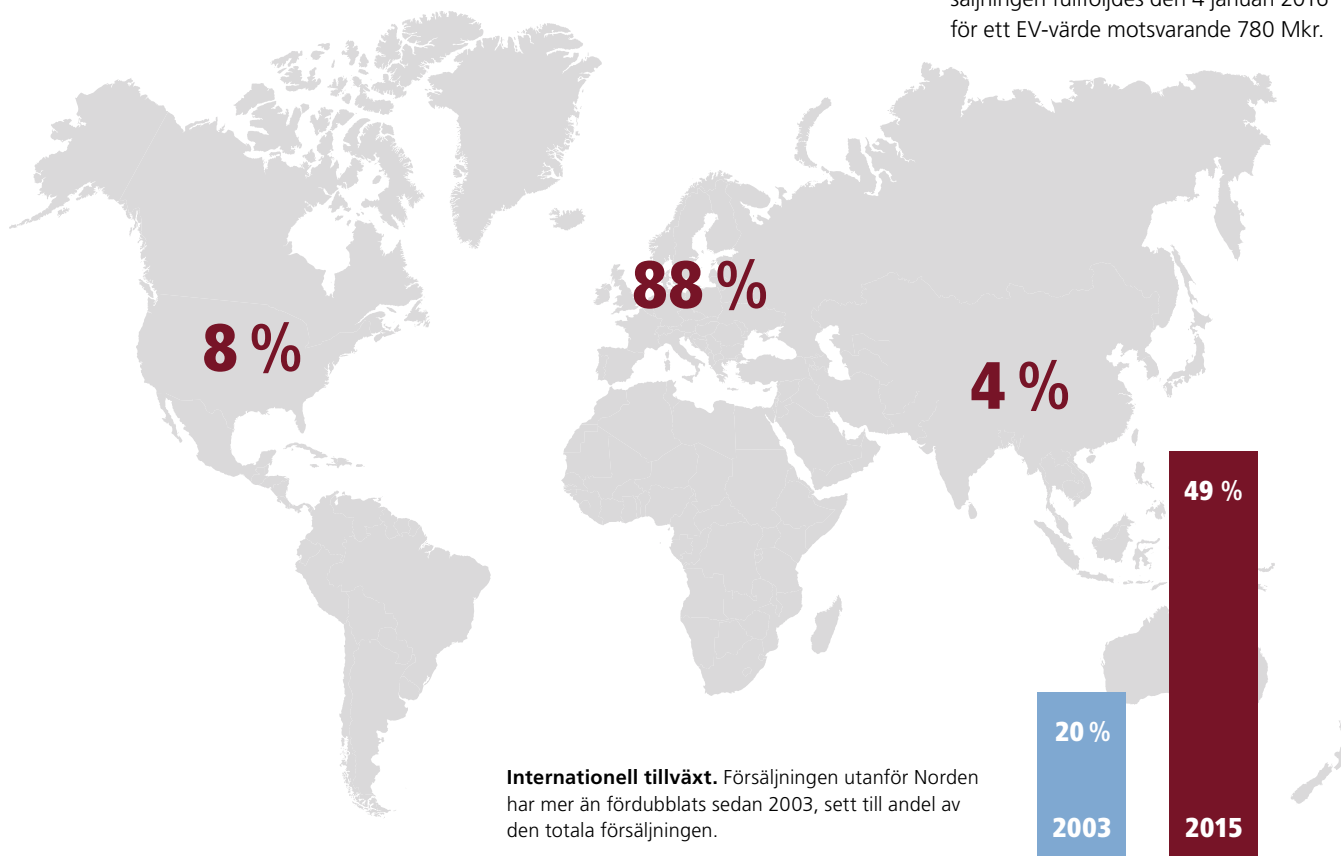
De finansiella målen för verksamheterna är att över en konjunkturcykel nå en genomsnittlig årlig tillväxt och rörelsemarginal om minst 10 procent samt 15–20 procents avkastning på operativt kapital.

För att skapa högt kapacitetsutnyttjande och ökad lönsamhet är det väsentligt att visa tillväxt. För att växa i en takt som överträffar den allmänna ekonomiska utvecklingen arbetar verksamheterna systematiskt med att förstärka erbjudandet, ta marknadsandelar på befintliga marknader och öka den internationella närvaron. Detta sker organiskt och genom förvärv.

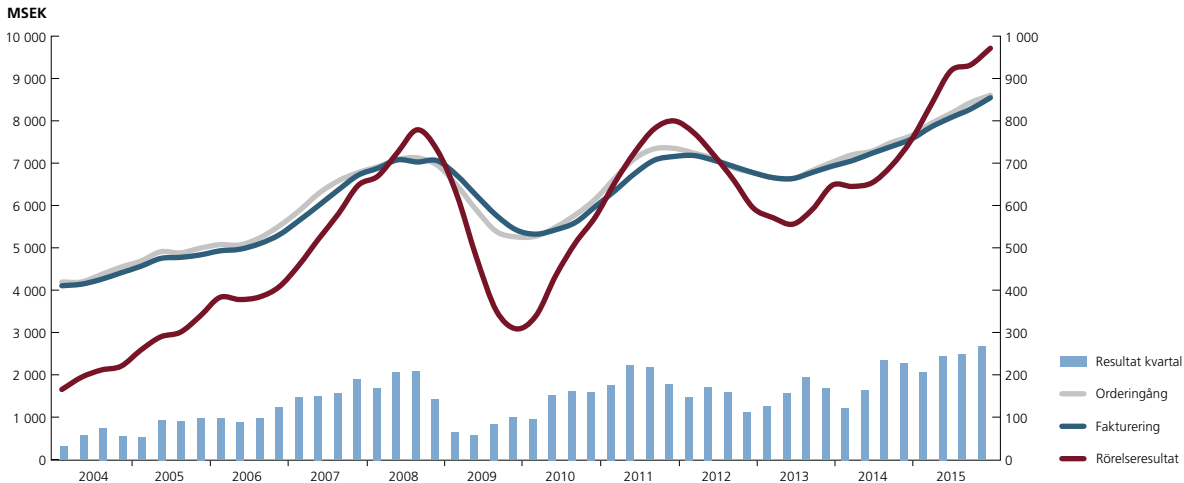
Verksamheterna bedriver produktutveckling i framkant, vilket är väsentligt för att även framöver kunna säkerställa betydande konkurrensfördelar.

Den internationella expansionen fortsatte 2015. Försäljningen utanför Norden ökade från 48 till 49 procent av den totala omsättningen. Internationaliseringsgraden är fortfarande relativt låg. Därmed finns fortfarande en betydande tillväxtpotential.

2015 träffades avtal om att sälja Specma Group som funnits i portföljen sedan starten. Bolaget har ett stort inslag av trading i verksamheten och i takt med att Latour blivit mer stringent i sin strategi, med fokus på egna produkter och varumärken, föll sig en avyttring naturlig. Försäljningen fullföljdes den 4 januari 2016 för ett EV-värde motsvarande 780 Mkr.

KONCERNEN – RULLANDE 12 MÅNADER

RESULTAT AFFÄRSOMRÅDEN

Mkr	Nettoomsättning		Rörelseresultat		Rörelsemarginal %	
	2015 Helår	2014 Helår	2015 Helår	2014 Helår	2015 Helår	2014 Helår
Hultafors Group	1 549	1 306	218	177	14,1	13,6
Latour Industries	1 289	1 034	176	68	13,6	6,5
Nord-Lock	797	722	236	211	29,7	29,3
Swegon	3 559	3 209	270	298	7,6	9,3
Elimineringar	-8	-5	-	-	-	-
	7 186	6 266	900	754	12,5	12,0
Specma Group	1 369	1 294	72	42	5,2	3,2
	8 555	7 560	972	796	11,4	10,5
Omstruktureringkostnader	-	-	-	-41	-	-
	8 555	7 560	972	755	11,4	10,0
Rearesultat företagsförsäljning	-	-	-2	-13	-	-
Övriga bolag och poster	-	21	5	4	-	-
	8 555	7 581	975	746		

* Jämförelseåret har justerats för att motsvara befintligt struktur.

Mkr	Operativt kapital ¹⁾		Avkastning på operativt kapital % ²⁾		Tillväxt i nettoomsättning %		
	2015 rull 12	2014 rull 12	2015 rull 12	2014 rull 12	2015	Varav förvärv	Varav valuta
Hultafors Group	1 178	851	18,6	20,8	18,6	4,7	3,4
Latour Industries	1 225	866	14,3	7,8	24,7	13,9	0,6
Nord-Lock	701	562	33,7	37,6	10,3	2,0	10,7
Swegon	2 365	1 744	11,4	17,1	10,9	9,2	2,6
	5 469	4 023	16,5	18,7	14,7	8,2	3,4
Specma Group	603	589	11,9	0,1	5,7	2,4	3,0
Totalt	6 072	4 612	16,0	16,4	13,2	7,2	3,3

¹⁾ Beräknas som balansomslutningen, minskad med likvida medel och andra räntebärande tillgångar samt minskad med icke räntebärande skulder. Beräknas på genomsnittet de senaste 12 månaderna.

²⁾ Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital.

FEMÅRSÖVERSIKT

	2015	2014	2013	2012	2011
Nettoomsättning	8 555	7 581	6 944	6 788	7 171
(varav utlandsförsäljning)	5 691	5 073	4 389	4 258	4 063
Rörelseresultat	975	746	621	635	883
Genomsnittligt operativt kapital	6 072	4 612	3 780	3 584	3 404
Balansomslutning	8 905	8 415	7 063	6 165	5 817
Antal anställda	4 569	4 184	3 908	3 691	3 518
Avkastning på operativt kapital (%)	16,0	16,4	17,2	16,4	23,2
Rörelsemarginal (%)	11,4	10,0	9,4	8,8	11,6

Hultafors Group

Hultafors Group erbjuder en portfölj av ledande varumärken för professionella användare som kräver det bästa när det gäller funktionalitet, säkerhet och produktivitet.

Alexander Wennergren Helm, VD Hultafors Group.

Kort om Hultafors Group

Hultafors Group är ett av Europas största företag inom yrkeskläder, skyddsskor, handverktyg, stegar och ställningar för hantverkare. Produkterna utvecklas, tillverkas och säljs under egna, starka varumärken som erbjuds via återförsäljare på cirka 40 marknader, med tonvikt på Europa och Norden.

Viktiga händelser under 2015

- Betydande tillväxt och fortsatt förstärkt lönsamhet.
- Lansering av nya, innovativa produkter. Däribland en helt ny generation arbetsbyxor inom Snickers Workwear och innovativa sågar inom Hultafors Tools.
- Framgångsrik lansering av Solid Gear skyddsskor i Europa.

Måluppfyllelse – primära orsaker

Systematiska satsningar på produktutveckling, marknadsbearbetning och internationell expansion har bidragit till ökad försäljning. Effektiviseringar inom produktion och logistik har medverkat till minskade

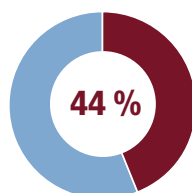
kostnader. Sammantaget bidrog detta till att intäkt- och lönsamhetsmålen överträffades.

Strategi för lönsam expansion

Lönsam tillväxt ska ske både på befintliga och närliggande marknader.

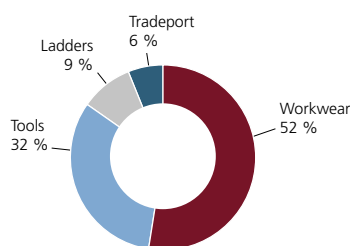
- Organisk tillväxt sker genom utökade produktlinjer, effektivare utnyttjande av försäljnings- och distributionskanaler, ökade investeringar i marknadsföring och stärkta relationer till slutanvändare.
- Förvärvat tillväxt sker genom kompletterande förvärv av varumärken med starka positioner hos distributörer och slutanvändare.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

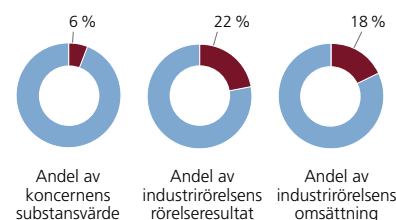

2015 utgjorde omsättningen utanför Norden 44 % av den totala omsättningen, vilket är samma andel som 2014.

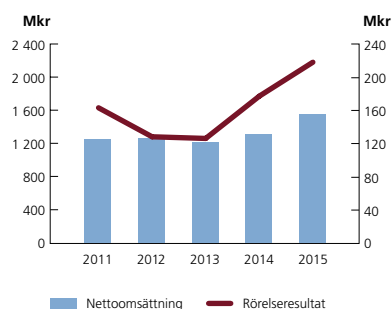
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER VARUMÄRKE

ANDEL AV SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Mkr	2015	2014	2013	2012	2011	Latours minimimål
Nettoomsättning	1 549	1 306	1 208	1 257	1 251	>10 %
(varav export)	1 081	938	867	899	867	
Rörelseresultat	218	177	126 ¹⁾	128 ¹⁾	163	
Operativt kapital ²⁾	1 212	1 103	784	773	853	
Rörelsemarginal, %	14,1	13,6	10,4	10,2	13,0	>10 %
Avkastning på operativt kapital, %	19,0	21,0	16,0	15,0	20,0	15–20 %
Investeringar	11	9	11	15	11	
Antal anställda	658	617	642	657	634	

¹⁾ Efter strukturkostnader

²⁾ Genomsnittligt

”Ökat kundvärde skapar lönsam tillväxt”

Systematiska satsningar på produktutveckling och marknadsföring bidrog till fortsatt ökat mervärde för slutanvändare och återförsäljare under 2015. Tillsammans med interna effektiviseringar bidrog detta till att Hultafors Groups omsättning och resultat nådde nya rekordnivåer.

Hultafors Group består av en portfölj med handplockade varumärken som är eller har potential att bli nummer ett eller två på sina respektive marknader.

”Strategin är att erbjuda fördelar både för slutanvändare och återförsäljare”, säger Alexander Wennergren Helm, VD för Hultafors Group.

För slutanvändaren är målet att skapa bästa möjliga funktion, säkerhet, skydd och totalproduktivitet med hjälp av innovativa produkter. Varje varumärke har unika kunskaper och insikter i de specifika utmaningar slutanvändaren ställs inför i sitt dagliga arbete. Genom att marknadsföra varumärkena mot slutanvändaren skapas ett efterfrågetryck som är attraktivt för återförsäljarna.

”På så sätt förtjänar vi en självklar plats i återförsäljarnas hyllor. Våra varumärken bidrar till bättre och mer efterfrågade kunderbjudanden samt ökad lönsamhet. Ambitionen är att vara en partner till återförsäljarna och att våra varumärken ska vara i framkant när det gäller lönsamhet per kvadratmeter i butik”, konstaterar Alexander Wennergren Helm.

Växer internationellt

Idag säljs Hultafors Groups varumärken på över 10 000 försäljningsställen i närmare 40 länder globalt med tonvikt på Europa och Norden. Företaget har egna säljbolag på nyckelmarknaderna i Europa. Övriga marknader täcks via importörer.

2015 utökades marknadsbearbetningen för att skapa ökad kännedom och efterfrågan hos slutanvändare och återförsäljare. Resultatet har varit positivt.

Omsättningen ökade med 18,6 procent under året. Den största tillväxten sker utanför Norden. Trenden med ökad koncentration och ’private labels’ i återförsäljarledet har inte påverkat Hultafors Group negativt.

”Nej, faktum är att även de större kedjorna vill ha starka varumärken likt våra i sitt erbjudande även om de har ’private labels’. Annars riskerar de att tappa de kunder som letar efter just våra varumärken”, säger Alexander Wennergren Helm.

Betydande storleksfördelar

Den europeiska marknaden för förnödenheter till hantverkare är fragmenterad och består till största delen av många små tillverkare. Att som i Hultafors Groups fall vara ett stort företag med ledande varumärken skapar goda möjligheter att driva utvecklingen framåt när det gäller kundpreferenser och innovationer.

”Vår tillväxt är ett resultat av uthålliga satsningar på produktutveckling och marknadsbearbetning som är svår att nå upp till för en mindre aktör”, säger Alexander Wennergren Helm.

Hultafors Group har även tillräcklig storlek för att med kraft effektivisera sin verksamhet, vilket organisationen lagt stor vikt vid under senare år. Bland annat har IT-systemet utvecklats, antalet försäljningskontor utökats och logistikfunktionerna effektiviserats. Det har bidragit till ökad kontroll, sänkta kostnader, bättre ledtider och ökad servicegrad.

Upprepa Snickers Workwears resa

Även om Hultafors Group växer kraftigt utomlands svarar Norden fortfarande för drygt hälften av koncernens omsättning. Med nuvarande tillväxt internationellt kommer detta att förändras framöver.

Av Hultafors Groups varumärken är Snickers Workwear det som kommit längst i internationaliseringen. Detta tack vare sin förmåga att ta på sig ledarrollen i utvecklingen inom marknadssegmentet.

Vår tillväxt är resultatet av satsningar på produktutveckling och marknadsbearbetning med en uthållighet och i en omfattning som är svår att nå upp till för en mindre aktör.

Varumärket har även dragit fördel av de höga krav på säkerhet, funktionalitet och kvalitet som användare, företag och myndigheter ställer i Norden. På så sätt har produkterna ett naturligt kvalitetsförsprång gentemot internationella alternativ. Ambitionen är att göra samma resa med samtliga varumärken framöver.

► "Årets satsning inom skyddsskor är ett bra exempel. Det är en strategiskt viktig produktkategori där det börjar ställas högre krav internationellt. Vi har ett ledande erbjudande som vi nu håller på att föra ut i Europa. Resultaten så här långt är mycket positiva", säger Alexander Wennergren Helm.

Under 2015 lanserades det egna skovarumärket Solid Gear via Hultafors Groups befintliga säljorganisation i Europa. Det blev en omedelbar framgång. Detta internationaliseringsarbete fortsätter 2016.

Två huvudsakliga segment

Hultafors Groups varumärken delas in i två segment: Personal Protection Equipment och Hardware. Inom varje segment finns en hög grad av specialisering via separata affärsenheter för respektive produkt erbjudande. Samtidigt utnyttjas skalfördelar i form av gemensamma säljresurser där det skapar kundfördelar.

Personal Protection Equipment

I detta segment ingår varumärkena Snickers Workwear och Dunderdon, som erbjuder yrkeskläder, samt Solid Gear och Toe Guard som är verksamt inom skyddsskor. Dessa varumärken svarar för cirka 58 procent av omsättningen i Hultafors Group, varav Snickers Workwear står för den klart största delen.

Snickers Workwear startades för 40 år sedan och är europeisk varumärkesledare inom avancerade arbetskläder. Vid utgången av 2015 var varumärket representerat i närmare 30 länder.

Snickers Workwear leder branschens utveckling med innovationer som utgår från faktiska behov i vardagen. På så sätt skapas nytta som underlättar för slutanvändarna och som de är beredda att betala för. Den framgångsrika produktutvecklingen har genom åren bland annat resulterat i flera utmärkelser i Red Dot Awards, som är världens största designtävling.

2015 lanserades en helt ny familj arbetsbyxor med ett flertal koncept som är anpassade för olika arbetsmiljöer. De har bra passform och stor rörelsefrihet, vilket tar arbetskomforten till nästa nivå. Detta är företagets största satsning någonsin.

Hardware

I detta segment ingår varumärkena Hultafors Tools som erbjuder handverktyg och Wibe Ladders som tillhandahåller stegar och ställningar. Varumärkena står för cirka 42 procent av den totala omsättningen i Hultafors Group.

Hultafors Tools är nummer två på den nordiska marknaden för handverktyg. Varumärket omfattar ett brett sortiment i huvudsak riktat till byggrelaterade hantverkare som kräver funktionella verktyg av hög kvalitet.

Hultafors Tools visar genom sin produktutveckling prov på nytänkande i en för övrigt traditionell bransch. Det illustreras bland annat av årets lansering av innovativa handsågar. Dessutom lanserades en uppdaterad version av Hultafors vattenpass och ett brett sortiment av tvingar.

Liksom Snickers Workwear har Hultafors Tools haft stora historiska framgångar i Red Dot Awards.

Wibe Ladders är ledare på den nordiska marknaden för stegar och ställningar. Precis som för övriga varumärken har produktutvecklingen ett tydligt användarfokus.

Dessutom erbjuds utbildning, inspektioner och besiktningar för att skapa en så säker arbetsmiljö som möjligt.

Kvalitet, funktionalitet och säkerhet är ledord genom hela processen. Satsningarna på produktutveckling har medfört att varumärket är väl positionerat för framtiden.

Hållbar och lönsam långsiktighet

Hultafors Group ser hållbar utveckling som en förutsättning för att skapa långsiktig lönsamhet och trovärdighet. Hållbarhetsfrågorna integreras i det dagliga arbetet och omfattar bland annat att stödja leverantörer, distributörer och slutanvändare i deras hållbarhetsarbete.

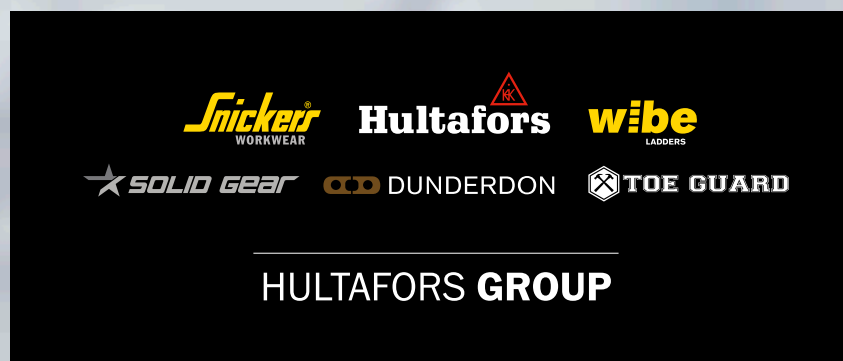
Hultafors Group har låtit ISO-certifiera produktionsenheter utifrån perspektiven kvalitet och miljö. Snickers Workwears produkter certifieras löpande i enlighet med miljömärkningen Öko-tex.

Fokus 2016

Fokus riktas fortsatt mot att stärka relationerna till slutanvändare och befintliga återförsäljare samt nya kunder. Varumärkena är väl positionerade tack vare de senaste årens förstärkta marknadsbearbetning och produktutveckling. Nya innovativa koncept och produkter planeras och internationaliseringen av varumärkena fortsätter.

Det kan även uppstå möjligheter till strategiska förvärv och samarbeten.

"Sammantaget leder detta till att vi förväntar oss att Hultafors Group och våra varumärken fortsätter att ta andelar i Europa", konstaterar Alexander Wennergren Helm.

Latour Industries

Latour Industries kan beskrivas som ett Latour i miniatyr, där aktivt och omsorgsfullt ägande ska leda till stabil och självständig utveckling av innehaven. Målet är att de på sikt ska kunna bli egna affärsområden.

Björn Lenander, VD Latour Industries.

Kort om Latour Industries

Latour Industries består av åtta verksamheter med egna produkter med högt teknikinnehåll och stor tillväxtpotential. Vart och ett har en egen affärsidé och affärsmodell. Ambitionen är att utveckla självständiga enheter som på sikt ska kunna etablera sig som egna affärsområden inom Latour.

Viktiga händelser under 2015

- Kraftigt förbättrad lönsamhet. Samtliga bolag visar ökad vinst.
- Turn around av AVT.

- Förvärv av finska Pro dual, marknadsledare inom mätteknik och rumsreglering inom byggnadsautomation.
- REAC förvärvade tillverkningen av komponenter för ställdon samt tilt- och lyfts-system från Ergolet Group.

Måluppfyllelse – primära orsaker

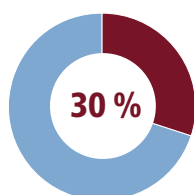
Omsättningen ökade kraftigt, bland annat tack vare förvärv inom området för energi-effektivisering, som vuxit kraftigt under senare år. Lönsamheten förbättrades avsevärt. Även här bidrog verksamheterna

inom energieffektivisering positivt, liksom REAC. Detta bidrog till att målen för omsättning och lönsamhet nåddes.

Strategi för lönsam expansion

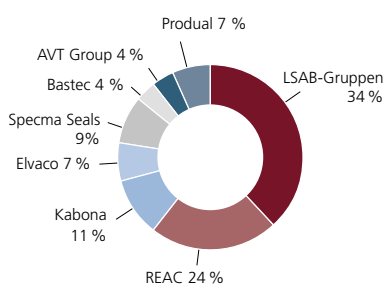
- Bredda produktsortimentet och utveckla erbjudandet. Fortsätta ligga i framkant inom produktområden med hjälp av investeringar i produktutveckling samt strategiska förvärv.
- Fortsätta expansionen på nya marknader och marknader med låg penetration. Expansionen ska ske både via förvärv och genom befintliga verksamheter.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

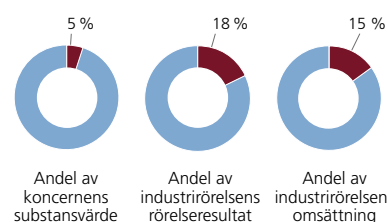

2015 utgjorde omsättningen utanför Norden 30 % av den totala omsättningen jämfört med 2014 då motsvarande siffra låg på 28 %.

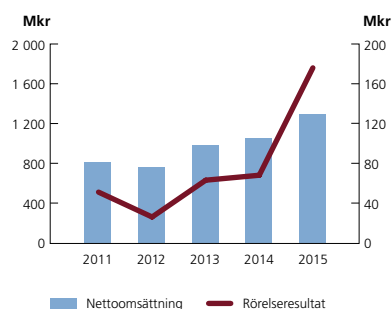
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER AFFÄRSENHET

ANDEL AV SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Mkr	2015	2014	2013	2012	2011	Latours minimimål
Nettoomsättning	1 289	1 055	982	764	806	>10 %
(varav export)	527	393	329	223	203	
Rörelseresultat	176	68	63 ¹⁾	26 ¹⁾	51	
Operativt kapital ²⁾	1 377	965	735	634	405	
Rörelsemarginal, %	13,7	6,4	6,5	3,4	6,4	>10 %
Avkastning på operativt kapital, %	14,0	8,0	9,0	6,0	13,0	>20 %
Investeringar	17	10	10	17	18	
Antal anställda	938	733	642	461	432	

¹⁾ Efter strukturkostnader

²⁾ Genomsnittligt

”Kraftigt ökad lönsamhet under 2015”

Latour Industries visade kraftigt ökad lönsamhet för 2015. Även omsättningen ökade. Årets förvärv av Produal bidrog till att bolagen i den snabbväxande nischen digitalisering och energieffektivisering i fastigheter når en årsomsättning på 400 Mkr med god lönsamhet.

Sommaren 2015 förvärvade Latour Industries Produal, en ledande finsk tillverkare av utrustning för mätning och rumsreglering inom byggnadsautomation. Förvärvet är i linje med Latours ambition att investera i starka företag på området.

”Produal är ett mycket starkt tillskott till våra övriga bolag i denna växande nisch. Bolagets breda produktsortiment håller hög kvalitet och uppskattas av systemintegratörer. Vi ser fram emot att vara en del av deras fortsatta internationella expansion”, säger Björn Lenander, affärsområdeschef för Latour Industries.

Produal är redan idag ett ledande varumärke i Sverige och Finland.

”Vi kommer att driva Produal som ett oberoende bolag och ser att bolaget kan dra nytta av den erfarenhet vi har fått från våra tidigare investeringar.”

Förvärvet är särskilt spännande eftersom det är det första utanför Sverige inom byggnadsautomation.

”Vi kommer att fortsätta att leta efter lämpliga förvärvskandidater i denna bransch, både inom och utanför Norden”, konstaterar Björn Lenander.

Omsorgsfull ägare

Produal passar väl in bland bolagen i Latour Industries, som har ett långsiktigt perspektiv på sina investeringar. Ett exempel på det är Nord-Lock som förvärvades redan 1994 och som sedan dess vuxit kraftigt med god lönsamhet. Bolaget ingick i Latour Industries fram till och med sista december 2013 för att

sedan dess vara ett eget affärsområde. Målet är att fler av innehaven ska göra en liknande resa på sikt. Latour Industries bidrar till utvecklingen med aktivt och omsorgsfullt ägande, baserat på industriell erfarenhet som uppmuntrar till bibehållet entreprenörskap.

”Arbetet är systematiskt och omfattar bland annat genomlysning av verksamheterna, att agera stöd för ledningarna och bistå med finansiella resurser för att genomföra expansion”, säger Björn Lenander.

Latour Industries bidrar med aktivt och omsorgsfullt ägande, baserat på industriell erfarenhet som uppmuntrar till bibehållet entreprenörskap.

Innehav inom fastighetsstyrning och energieffektivisering

Bastec

Bastec, med huvudkontor i Malmö, är ett expansivt svenskt företag som utvecklar och marknadsför system för byggnadsautomation.

Huvudprodukten är BAS2, som primärt används för att styra och övervaka ventilation, värme, kyla och andra tekniska

system i fler än 3 000 fastigheter. BAS2 bygger på en egenutvecklad hård- och mjukvara. BAS2 har installerats i forskningsanläggningen MAX IV Laboratory i Lund som togs i drift 2015 men som invigs officiellt i juni 2016. Fastigheten fick ta emot två utmärkelser på Sweden Green Building Conference 2015. Det är första gången någonsin som ett projekt tilldelas pris i två olika klasser. Malmö Airport Sturup och Skåneregionens Universitetssjukhus i Malmö är två andra omtalade fastigheter där BAS2 används.

Elvaco

Elvaco, som har sitt huvudkontor i Kungsbacka, utvecklar och marknadsför kommunikationsutrustning och programvara för insamling, bearbetning och presentation av mätdata inom energisektorn. Bolaget har vuxit kraftigt under senare år, inte minst via exportframgångar. Latour Industries äger 80 procent av aktierna i Elvaco och har en option att under första kvartalet 2017 förvärva resterande 20 procent.

Elvacos produkter används framförallt i fastigheter för att samla in mätdata. Typiska kunder är el- och fjärrvärmebolag med geografiskt utspridda mätare eller fastighetsbolag som vill mäta el, värme, vatten och temperatur i ett fastighetsbestånd.

Kabona

Kabona, med huvudkontor i Borås, är ett av de ledande svenska företagen inom försäljning och installation av automatiserade system för optimering

▶ av fastigheters energiförbrukning. Genom att samordna byggnadens installerade system och ta hänsyn till byggnadens termiska lagringsförmåga, väderprognoser, inomhustemperatur och luftkvalitet är det möjligt att nå energieffektiviseringar på 25–50 procent, tack vare Kabonas system Ecopilot. Bolaget har vuxit kraftigt under senare år.

Produal

2015 förvärvades Produal, med huvudkontor i Kotka, Finland. Produktportföljen innehåller bland annat temperaturmätare, tryckgivare, rumsregulatorer, omvandlare och tillbehör. Produkterna säljs genom dotterbolag i Finland, Sverige, Danmark och Frankrike, men också genom partners i andra europeiska länder.

Produal har på mindre än tre år nästan fördubblat sin internationella verksamhet, och totalt sett vuxit med nära 20 procent per år sett till omsättning.

”Jag är mycket nöjd över att Latour vill stötta Produals tillväxt i nuvarande och nya marknader baserat på bolagets styrkor: kundorientering, leveranssäkerhet och hög produktkvalitet”, sade Ari Mårtensson, vd för Produal, i samband med förvärvet.

Latour Industries övriga innehav AVT Industriteknik

Svenska AVT Industriteknik utvecklar och tillverkar automationslösningar för bland annat maskinbetjäning, montering, förpackning och täthetskontroll, som erbjuder internationella tillväxtpotentialer. AVT:s erbjudande spänner från idé till driftklar anläggning. Kunderna återfinns över hela världen inom framförallt fordons-, elkraft- och värmepumpsindustrin.

LSAB-gruppen

LSAB, med huvudkontor i Långshyttan, är en av Europas största och modernaste företagsgrupper inom försäljning och service av bearbetningsverktyg för trä och metall. LSAB är verksamt i Norden, Baltikum och Ryssland. I Norden är företaget ledande inom träverktyg.

Marknaden är fragmenterad vilket skapar möjligheter till framförallt förvärvad tillväxt framöver.

REAC

REAC, som har sitt huvudkontor i Åmål, utvecklar, tillverkar och säljer styrsystem, elektromekaniska ställdon och lyftsystäm, främst till kunder inom medicinsk rehabilitering där REAC är underleverantör till flera av de större tillverkarna av elektriska rullstolar. Kunderna finns framförallt i Skandinavien, övriga Europa och USA.

Tillverkning sker i Åmål i Sverige och i två anläggningar i Polen.

2015 förvärvade REAC tillverkning av komponenter för ställdon samt tilt- och lyftsystäm från Ergolet Group. Tillverkningen är belägen i Jasien, Polen. Förvärvet stärker REACs position inom segmentet elektriska rullstolar.

Specma Seals

Specma Seals, med huvudkontor i Göteborg, är en heltäckande leverantör inom avancerad tätningsteknik, som främst riktar sig till svensk processindustri och dess underleverantörer. Företaget utvecklar och tillverkar effektiva tätningsslösningar som ger säkra anläggningar med långa driftstider. Bolaget erbjuder egna produkter i kombination med internationellt starka varumärken. Kunderna erbjuds även Tätningsskolan, Sveriges största utbildning inom avancerad tätningsteknik.

takt. Ledarna får, utöver generella ledarskapsutbildningar, även individuella insatser för att stärka kompetensen där det bäst behövs – exempelvis inom ekonomi, juridik och arbetsrätt. Latour Industries arbetar dessutom aktivt med att identifiera och utveckla talanger. Övriga medarbetare utvecklas inte bara för att hantera dagens uppgifter, utan även för att förbereda sig för framtiden.

Höga krav på kvalitet och hållbarhet

Latour Industries består av företag vars kunder ställer höga krav på kvaliteten såväl i produktionsprocessen som i produkterna. Likaså finns ett behov av åtgärder och produkter som leder till minskad miljöpåverkan, exempelvis i form av reducerad energiförbrukning – något som även leder till kostnadsbesparingar.

”Detta är särskilt tydligt i våra verksamheter inom fastighetsautomation och energieffektivisering av fastigheter”, säger Björn Lenander.

Latour Industries verksamheter bedriver ett metodiskt arbete för att åstadkomma förbättringar inom dessa områden.

Fokus 2016

”Vi fortsätter på den inslagna vägen genom att förvärva och vidareutveckla befintliga innehav. När det gäller förvärv söker vi i första hand företag som kan utgöra strategiska komplement till befintliga innehav i form av ökad produktbredd och geografisk expansion, som i fallet med årets förvärv av Proidual. Vi fortsätter givetvis också att utveckla befintliga verksamheter med fokus på produktutveckling och internationell expansion för att öka intäkterna, samt genomför löpande rationaliseringar inom främst produktion och logistik för att säkerställa hög kostnadseffektivitet”, säger Björn Lenander.

Effektiv produktutveckling

Latour Industries strävar efter att verksamheterna ska ha en så hög andel egna produkter med egen tillverkning och egen försäljning på en internationell marknad som möjligt.

En effektiv produktutvecklingsprocess är en central faktor för att lyckas med denna ambition.

Ett flertal nya produkter har lanserats inom dotterbolagen under 2015.

1 000 medarbetare

Latour Industries har cirka 1 000 medarbetare. Koncernen lägger stor vikt vid att säkerställa tillgång till hög kompetens och ett bra ledarskap i respektive verksamhet.

Utvecklingsinsatserna drivs såväl på ledar- som på medarbetarnivå, eftersom båda dimensionerna krävs för att hela organisationen ska utvecklas i samma

2015 förvärvades finska Proidual som är verksam inom fastighetsstyrning och energieffektivisering i fastigheter. Företaget har näst intill fördubblat sin internationella verksamhet de senaste tre åren, och totalt sett vuxit med nära 20 procent per år.

Nord-Lock Group

Nord-Lock Group är världsledande inom skruvsäkring. Tack vare innovativa lösningar har Nord-Locks produkter bidragit till säkra och effektiva skruvförband i mer än 30 år för kunder inom samtliga större branscher.

Ola Ringdahl, VD Nord-Lock.

Kort om Nord-Lock Group

Nord-Lock riktar sig till kunder i samtliga större branscher som har höga kvalitetskrav och där följderna av fel i skruvförbanden blir kostsamma och kan leda till allvarliga olyckor. Över 90 procent av tillverkningen exporteras. Försäljningen sköts via egna bolag och ett världsomspännande nätverk av återförsäljare.

Viktiga händelser under 2015

- Fortsatt god lönsamhet och tillväxt.
- Förvärv av brittiska Boltight, varumärket Grower Twin-Lock och Nord-Locks distributör på den viktiga sydkoreanska marknaden.
- Ökade satsningar på produktutveckling.

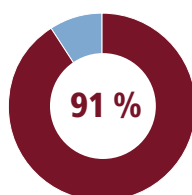
Måluppfyllelse – primära orsaker

Samtliga finansiella mål nåddes under 2015. Stark volymutveckling, genomförda effektiviseringsåtgärder och valutakurseffekter bidrog positivt.

Strategi för lönsam expansion

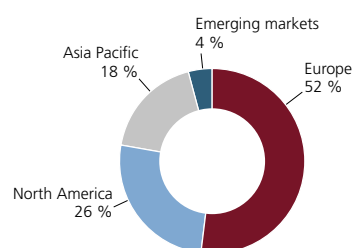
- Fortsatt fokus på innovativ produktutveckling för att ytterligare stärka den ledande positionen i nischen säkra skruvförbandslösningar.
- Förstärka försäljnings- och distributionskanaler. På nyckelmarknader ska Nord-Lock Group förfoga över egna säljbolag. Vidareutveckling av kapacitet och effektivitet i produktion och logistik för att möta efterfrågan på ett kostnadseffektivt sätt.
- Förvärv och samarbeten kan komma att ske för att komplettera produkt-erbjudandet.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

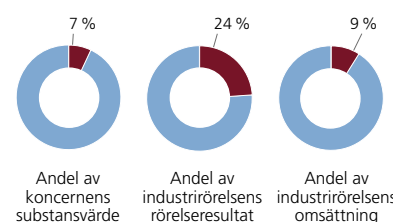

2015 utgjorde omsättningen utanför Norden 91 % av den totala omsättningen, vilket är samma andel som 2014.

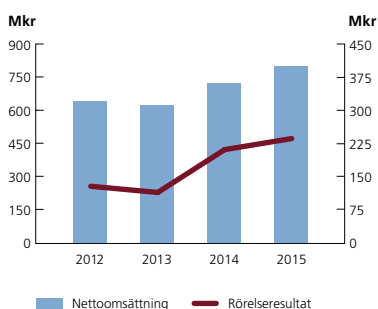
OMSÄTTINGSFÖRDELNING PER MARKNAD

ANDEL AV SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Mkr	2015	2014	2013	2012	Latours minimimål
Nettoomsättning	797	722	624	640	>10 %
(varav export)	763	689	591	608	
Rörelseresultat	236	211	114 ¹⁾	128	
Operativt kapital ²⁾	806	590	527	521	
Rörelsemarginal, %	29,6	29,3	18,3	20,0	>10 %
Avkastning på operativt kapital, %	34,0	38,0	22,0	23,0	>20 %
Investeringar	24	20	18	15	
Antal anställda	372	367	382	358	

¹⁾ Efter strukturkostnader

²⁾ Genomsnittligt

”Fortsatt lönsam tillväxt på den globala marknaden”

2015 var ytterligare ett starkt år för Nord-Lock Group. Ökade volymer, strategiska förvärv och satsningar på produktutveckling bidrog till att samtliga finansiella mål nåddes samtidigt som företaget bäddade för en lovande framtid.

Nord-Locks mission är att säkra människoliv och kundernas investeringar genom att tillhandahålla produkter för världens mest krävande applikationer.

Koncernen består av två världsledande varumärken inom sina respektive produktkategorier: Nord-Lock och Superbolt.

”Nord-Locks killåsningssystemer och Superbolts spännelement är två av de mest innovativa och pålitliga skruvsäkringsteknikerna som existerar. Tillsammans erbjuds ett imponerande utbud av säkra och kostnadseffektiva lösningar till kunder över hela världen”, säger Ola Ringdahl, vd för Nord-Lock Group.

Nord-Lock: världsledande killåsningssystemer

Nord-Locks killåsningssystemer är kända över hela världen för sin förmåga att säkra skruvförband som utsätts för kraftiga vibrationer och dynamisk belastning.

”Systemet kan inte lossna oavsiktligt eftersom en kil skapas under skruvhuvudet eller muttern. Det är perfekt för förband som absolut inte får lossna,” säger Ola Ringdahl.

Standardiserade tester visar att Nord-Locks killåsningssystemer får avsevärt bättre resultat än alternativen på marknaden.

Dessutom är de enkla och snabba att montera och demontera med standardverktyg – för att bara nämna några exempel på fördelar.

Förutom låsbrickor erbjuds även hjulmuttrar och speciallösningar under Nord-Locks varumärke.

Superbolt: kraftfulla spännelement

Under varumärket Superbolt tillverkas och marknadsförs patenterade spännelement, Superbolt multi-jackbolt tensioners (MJTs), som ersätter sexkantmuttrar, kapselmutterar, skruvar med mera. En MJT monteras tillsammans med den befintliga skruven eller pinnbulten och är utformad för att eliminera riskfyllda och tidskrävande skruvsäkringsmetoder.

Multi-jackbolt tensioners (MJTs) har många fördelar jämfört med andra standardmuttrar och skruvar. Hit hör bland annat att de är säkra och enkla att använda och att de kräver ett begränsat utrymme även vid åtdragning. De bidrar dessutom till bättre förband tack vare flexibiliteten i spännelementen och den mycket stora klämkraft som kan genereras.

Vid sidan om MJT erbjuds bland annat expansionsbultar som till exempel används för att koppla ihop roterande axlar. Dessa bidrar med enklare handhavande, ökad säkerhet och minskad totalkostnad.

Säkerhet prioriteras

Nord-Lock Group har produktionsanläggningar i Sverige, Schweiz och Nordamerika, som erbjuder korta ledtider och hög leveranssäkerhet. Kvalitetssäkringen i produktionen har högsta prioritet, med noggrann intern kontroll och full spårbarhet. Nord-Lock är certifierat i enlighet med ISO 9001 och ISO 14001 sedan 2013.

Säkerhetsaspekten, för att undvika personliga och materiella skador, är en betydelsefull konkurrensfördel på samtliga kundmarknader.

Nord-Locks killåsningssystemer är certifierade för ett flertal krävande användningsområden, vilket skapar ökad trygghet för kunderna och en konkurrensfördel för Nord-Lock. Koncernen har erhållit certifieringar för krävande användningsområden från bland annat ABS, AbP, DIBt, DNV och TÜV.

Säkerhetsaspekten, för att undvika personliga och materiella skador, är en betydelsefull konkurrensfördel på samtliga kundmarknader.

”Det krävs endast handverktyg för att montera och demontera Superbolts spännelement i alla storlekar, vilket är en av många fördelar”, konstaterar Ola Ringdahl.

Att byta från andra metoder som traditionellt använts, som till exempel att hetta upp bultarna, sparar mycket tid och ökar säkerheten på arbetsplatsen. Dessutom blir skruvförbanden bättre och starkare med MJTs än med vanliga sexkantmuttrar.

► Slagkraftig lösning för tennisrack

Att Nord-Locks produkter används i krävande applikationer inom infrastruktur, transporter och tung industri världen över framstår som fullt logiskt med tanke på produkternas unika fördelar.

Det finns dock långt fler användningsområden. Ett sådant exempel finns inom tennissporten där Nord-Lock bidrar med en avgörande funktion i Dunlop Sports Groups nya koncept för tennisracketar. Enkelt uttryckt innebär det nya konceptet att spelaren ska kunna kombinera olika handtag och ramar utifrån underlag och personliga preferenser. Nord-Locks killåsning används för att fästa de två delarna på ett säkert sätt. Global lansering sker under 2015–2016.

Omfattande service och kunskap

Vid sidan om produkterna erbjuds kunderna kunskapsöverföring och service via Nord-Lock Performance Services.

”Kunderna får hjälp i den initiala utformningsfasen med simulering och testning av skruvförbanden. Därutöver erbjuds till exempel support på plats och onlinebased utbildning. På så sätt säkerställer vi att vår skruvsäkringslösning betalar sig flera gånger om för våra kunder”, konstaterar Ola Ringdahl.

KUNDER I ALLA STORA BRANSCHER VÄRLDEN ÖVER

- Byggnader och brokonstruktion
- Skogs- och lantbruk
- Smidespressar och andra pressar
- Maskinkonstruktion
- Produktion och förädling
- Gruvdrift och stenbrytning
- Olja och gas
- Elkraft/Energi
- Järnväg
- Skeppsbygge och marin
- Stålindustri
- Transportindustri
- Övriga industrier

Internationell expansion

Nord-Locks tillväxt var 10,3 procent under 2015 inklusive förvärv. Europa är den största marknaden följt av Nordamerika och Asia Pacific. Ambitionen är att fortsätta den geografiska expansionen på industriella nyckelmarknader med fokus på Asia Pacific, där omsättningen ökat kraftigt under senare år.

Nord-Lock Group har drygt 20 egna försäljningsföretag över hela världen och har därutöver representation i mer än 50 länder via distributörer och återförsäljare. Över 90 procent av försäljningen sker på exportmarknader.

Strategiska förvärv 2015

Under året förvärvades brittiska Boltight Limited, som erbjuder ett innovativt hydrauliskt bultspännsystem. Teknologin kompletterar Nord-Locks befintliga erbjudanden mycket väl. Dessutom köptes varumärket Grower Twin-Lock av italienska Growermetal. Under året förvärvades även Nord-Locks distributör på den viktiga sydkoreanska marknaden.

Ledande inom produktutveckling

Nord-Lock Group prioriterar effektiv innovation och produktutveckling i syfte att befästa sin världsledande position. Det har resulterat i ett flertal framgångsrika lanseringar. Under 2015 har arbetet med vidareutveckling av produktportföljen fortsatt med hög intensitet.

Nord-Lock Group fokuserar på säkerhet och arbetar mycket nära sina kunder för att hitta de bästa och säkraste lösningarna. Fel skruvsäkringsmetod eller bultspänningsmetod kan leda till svåra olyckor och kostsamma reparationer. Med Nord-Locks experthjälp och originalprodukter kan kunderna känna sig säkra, vare sig det handlar om en kraftturbin, en oljerigg eller en brokonstruktion.

400 medarbetare

Nord-Lock Group har cirka 400 medarbetare över hela världen. Koncernen arbetar på ett konsekvent sätt för att säkerställa tillgång till kompetenta och motiverade medarbetare. Hälso- och arbetsmiljöarbetet är en integrerad del

Nord-Locks fästelement bidrar med hög säkerhet och effektivitet, vilket har stor betydelse i de flesta industrier. Här ses en brokonstruktion som står stadigt tack vare Nord-Lock.

av verksamhetens vardag och utveckling och ska främja trivsel och samarbete, samt öka medarbetarnas delaktighet.

Fokus 2016

“Fokus kommer att riktas mot fortsatt innovation och vidareutveckling av produktsortimentet. Vi ska ta hand om och vidareutveckla de spännande förvärv som genomfördes under 2015. En effektiv produktionsapparat, högsta kvalitet och leveransprecision i världsklass fortsätter att vara högprioriterade områden.

Här ligger Nord-Lock långt fram i dag. Därtill fortsätter vi att bygga starka relationer med globala och regionala kunder. Vi satsar mycket på organisk tillväxt, men vi kommer även att utvärdera potentiella förvärv eller partnerskap för att komplettera vårt erbjudande”, säger Ola Ringdahl.

Swegon

Med ett tydligt användarfokus skapar Swegon inomhusmiljöer där människor trivs och mår bra tack vare god luftkvalitet och behaglig temperatur.

Hannu Saastamoinen, VD Swegon AB.

Kort om Swegon

Swegon levererar produkter och genomtänkta systemlösningar som skapar bra inomhusklimat och bidrar med lägre livscykelkostnader för alla typer av byggnader. Försäljning och marknadsföring sker genom koncernens säljbolag i 16 länder samt till övriga marknader genom återförsäljare. Företaget har produktionsenheter i Europa, Nordamerika och Indien.

Viktiga händelser under 2015

- Stark försäljning i Sverige, i affärsområde Home Solutions och i Nordamerika där GOLD-konceptet lanserades.

- Intensivt och lyckat integrationsarbete med förvärv genomförda 2014.
- Påbörjade flera långsiktiga satsningar inom produktutveckling, marknadsbearbetning och stödprocesser, vilket påverkade lönsamheten för helåret.

Måluppfyllelse – primära orsaker

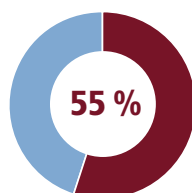
Målet för omsättning uppnåddes delvis, bland annat tack vare den goda utvecklingen i Sverige och Nordamerika samt starkare försäljningsutveckling andra halvan av året. Ökade satsningar för att bygga en stabil plattform för framtida tillväxt via produktutveckling, marknads-

bearbetning och stödprocesser, bidrog till att lönsamhetsmålen inte nåddes fullt ut.

Strategi för lönsam expansion

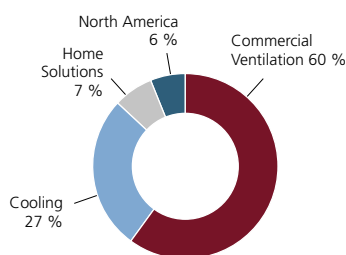
- Differentiering via ledande, innovativa systemlösningar för inomhusklimat.
- Vidareutveckla den starka positionen på de nordiska hemmamarknaderna.
- Förstärka positionen på europeiska nyckelmarknader.
- Skapa framtida tillväxtplattformar inom växande geografiska marknader och kundsegment. Expansionen ska ske både via förvärv och genom att utveckla befintliga verksamheter.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

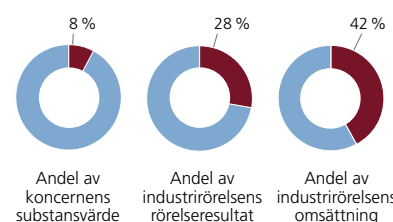

2015 utgjorde omsättningen utanför Norden 55 % av den totala omsättningen jämfört med 2014 då motsvarande siffra låg på 54 %.

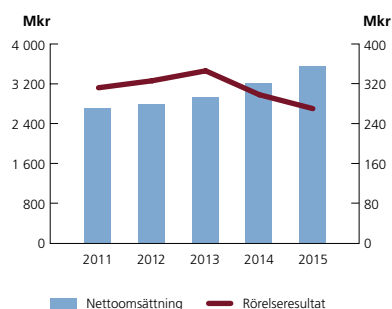
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER AFFÄRSOMRÅDE

ANDEL AV SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Mkr	2015	2014	2013	2012	2011	Latours minimimål
Nettoomsättning	3 559	3 209	2 936	2 785	2 706	>10 %
(varav export)	2 712	2 498	2 152	2 010	1 940	
Rörelseresultat	270	298	346	326 ¹⁾	312	
Operativt kapital ²⁾	2 242	2 363	1 177	987	1 095	
Rörelsemarginal, %	7,6	9,3	11,8	11,7	11,5	>10 %
Avkastning på operativt kapital, %	11,0	17,0	30,0	30,0	27,0	>20 %
Investeringar	53	65	56	34	71	
Antal anställda	1 840	1 674	1 461	1 340	1 288	

¹⁾ Efter strukturkostnader

²⁾ Genomsnittligt

”Framtidssatsningar i nya produkter, segment och geografiska marknader”

2015 lanserades Swegons succékoncept GOLD i Nordamerika med positivt mottagande och försäljningen i Sverige nådde en ny rekordnivå. Därtill genomfördes ökade framtidssatsningar inom produktutveckling, marknadsbearbetning och stödprocesser, vilket påverkade årets lönsamhet.

Swegons verksamhet är från och med 2016 indelad i fem affärsområden – Home Solutions, Light Commercial, Commercial Ventilation, Cooling och North America – vilka speglar specifika kundbehov.

Just viljan att tillgodose kundbehoven och leverera mer än bara en produkt är något som kännetecknar Swegon hela vägen från innovation och produktutveckling till försäljning och service.

Även om Swegon skapar internationellt ledande teknik ska det alltid ske utifrån fastighetsägarnas och användarnas specifika perspektiv och behov – inte för sakens skull. ”Customer Empathy” är ett av Swegons kärnvärden.

”Därför levererar vi mer än bara en standardprodukt. Hos oss får kunden ett helt system som optimerar driften, energianvändningen och inomhusklimatet utifrån sina unika behov. Det är vår långsiktiga marknadsapproach”, säger Hannu Saastamoinen, vd för Swegon.

Ökat intresse för bra inomhusklimat – en betydande drivkraft

Efterfrågan på bra inomhusklimat har ökat under senare år, vilket är fullt logiskt med tanke på hur mycket tid som tillbringas inomhus och vilka följder ett dåligt inomhusklimat kan få.

Forskning visar exempelvis att skaderisken ökar och arbetseffektiviteten sjunker om temperaturen avviker från den optimala nivån med bara några få grader.

Om luftkvaliteten dessutom är dålig kan konsekvenserna bli än mer negativa. Dålig luft skapar ohälsa och med all den tid vi människor är inomhus kan en bristfällig ventilationslösning leda till allergier, trötthet och sjukdom.

Radon i hus är till exempel den näst vanligaste orsaken till lungcancer. Bara i Sverige har 400 000 hus förhöjda halter av radon. Swegons ventilationslösningar minskar det problemet.

”Vi har ofta bra kunskap om kostens, träningens och sömnens betydelse för hälsan. Men få känner till att vi andas cirka 30 000 liter luft per dygn och vad dålig ventilation kan leda till”, säger Hannu Saastamoinen.

Besparingar för miljö och ekonomi

Utöver positiva hälsoeffekter och ökad arbetseffektivitet bidrar effektiva system för inomhusklimat till minskad energiåtgång och minskad miljöbelastning.

Faktum är att fastigheter står för 40 procent av den årliga energiförbrukningen i Europa, vilket är långt mer än vad bilar står för. Här finns en enorm potential att göra nytta både för miljön och ekonomin på sikt med Swegons lösningar.

Redan under det första året då Swegons produkter är i drift är energibesparingen avsevärt högre än den totala miljöbelastningen av produktion och transporter. Därefter innebär varje år i drift stora miljöbesparingar. Detta går att räkna om till ekonomiska vinster för fastighetsägarna.

”Vi kan bidra med stor nytta för både miljö och ekonomi på sikt”, säger Hannu Saastamoinen.

Systemkoncept i fokus

Swegons produktportfölj innehåller branschledande luftbehandlingsaggregat, vattenburna och luftburna klimatsystem, kylmaskiner och värmepumpar samt flödeskontroll- och akustikprodukter till alla typer av byggnader.

Därför levererar vi mer än bara en standardprodukt. Hos oss får kunden ett helt system som optimerar driften, energianvändningen och inomhusklimatet utifrån sina unika behov. Det är vår långsiktiga marknadsapproach.

Genom att koppla ihop dessa ”intelligenta produkter”, riktas fokus allt mer mot att skapa systemkoncept som är enkla att designa, installera och hantera och som fungerar optimalt i olika miljöer.

Swegon har under åren erhållit ett flertal priser för sina insatser, däribland Stora Inneklimatpriset i Sverige. 2015 fick bolaget ta emot priset för bästa nya produkt i kategorin ”Heating and/or cooling hydronic appliances” vid MCEE, Kanadas största mässa för mekanik och elektronik. ►

Följer byggbranschens konjunktur

Swegons marknad följer i princip byggbranschens utveckling, som brukar definieras som sencyklisk. Det innebär att upp- och nedgångar i efterfrågan inträffar något senare än i samhälls-ekonomin som helhet.

”Generellt sett är tillväxttakten för inomhusklimatlösningar dock något högre än för byggbranschen som helhet”, konstaterar Hannu Saastamoinen.

En viktig faktor här är det stora behovet av uppgradering till högkvalitativa ventilationssystem i renoveringsobjekt, som sker vid sidan om all nyproduktion. Därutöver är användandet av modern ventilation fortfarande lågt utanför Norden, vilket bidrar till god långsiktig internationell tillväxtpotential.

Fortsatt geografisk expansion och etablering i nya kundsegment

2015 genomfördes ökade satsningar på produktutveckling och marknadsbearbetning i syfte att säkerställa försäljningsframgångar även framöver.

I fokus för Swegons fortsatta geografiska expansion ligger att skapa en stark position i Europa. Utanför Europa har en långsiktig satsning på etablering i Nordamerika påbörjats. 2015 uppgick andelen av företagets försäljning utanför Norden till 55 (54) procent.

Branschen präglas av en ökad grad av konsolidering, som väntas fortgå under kommande år. Swegon gjorde tre internationella förvärv i Belgien, Kanada och Tyskland under 2014, vilka har integrerats under 2015. Kanadensiska Vibro-Acoustics utvecklades väldigt starkt i Nordamerika under året. GOLD luftbehandlingsaggregat har lanserats och lokal produktion har inletts.

Den nordamerikanska marknaden för produkter för inomhusklimat i byggnader är mycket stor, och hittills har Swegon endast haft en begränsad närvaro. Årets lyckade integrering av Vibro-Acoustics och försäljningsframgångar på den nordamerikanska marknaden bådär gott inför framtiden.

Affärsområdet Home Solutions har varit framgångsrikt med sitt bostads- och villakoncept under 2015. Inom Home Solutions erbjuds även Wise Apartment Solutions som skapar optimerad driftekonomi i flerbostadshus. Efterfrågan på denna typ av system förväntas öka framöver i takt med att

de ekonomiska och miljömässiga fördelarna blir än mer kända för fastighetsägarna och de regulatoriska kraven på energibesparingar ökar.

Ett nytt tillväxtsegment inom affärsområde Cooling är Datacenter Cooling, som har god tillväxtpotential tack vare ett ständigt ökande behov av serverkapacitet och datalagring. Till detta krävande applikationsområde erbjuder Swegon ett mervärde via högkvalitativa system för luftkonditionering i serverrum och datacenter. Swegons system erbjuder bland annat effektiv värmeevakuering och exakt temperatur- och luftfuktighetskontroll, vilket skapar hög driftsäkerhet. Under året utvecklades ett bredare produktutbudande samt gjordes en satsning i affärsutveckling och säljresurser.

Kund och användare i fokus vid produktutveckling

Under året lanserades ett flertal andra produktnyheter, som tagits emot väl.

Hit hör bland annat en ny generation av den vattenburna komfortmodulen PARAGON, som har högre kapacitet och därmed gör det ännu enklare att skapa ett perfekt inomhusklimat i exempelvis hotellrum, vårdhem och sjukhus. Tack vare den ökade kyl- och värmekapaciteten kan man minska investeringskostnaden genom att gå ner en produktstorlek, eller spara energi i värme- och kylproduktionen.

Ett annat bra exempel är den nya serien BlueBox-kylaggregat med naturliga köldmedier, vilket Swegon är först med på marknaden. Produkterna är helt ozonfria och bidrar inte till någon växthusgaseffekt. Lanseringen av kylaggregaten har varit väldigt lyckad.

Användaren är alltid i fokus i produktutvecklingen hos Swegon.

”Det är därför vi styr mer och mer mot tydliga systemkoncept utifrån deras specifika behov”, säger Hannu Saastamoinen.

Utvecklingsarbetet sker i egna laboratorier, där avancerade metoder används i utvecklingsprocessen. Dessutom bedrivs kundspecifika projekt i laboratorierna i form av så kallade fullskaletester.

Produktion i elva anläggningar

Swegons utveckling och tillverkning sker i elva fabriker i Sverige, Finland, Italien, Indien, Belgien och Nordamerika. Produktionen har hög automatiseringsgrad och är uppdelad i olika produktområden per fabrik. Alla fabriker tillämpar moderna ”lean management”-principer.

Swegons produktion bedrivs med höga kvalitetskrav. Swegon är kvalitetscertifierade enligt ISO 9001. Därtill är företagets luftbehandlingsaggregat GOLD, kyl- och klimatbafflar samt kylmaskiner Eurovent-certifierade.

”Det är ytterligare ett bevis för att vi har produkter och produktionsprocesser

av högsta kvalitet”, konstaterar Hannu Saastamoinen.

1 840 medarbetare

Swegon hade 1 840 medarbetare vid utgången av 2015. Företaget arbetar målmedvetet med att skapa en god och utvecklande arbetsmiljö samt att säkerställa relevant kompetens. Företaget genomför bland annat tekniska utbildningar för medarbetarna inom Swegon School of Indoor Climate på regelbunden basis. Dessutom driver Swegon en oberoende kunskapsplattform för inomhusklimat, Swegon Air Academy och satsar på ledarskapsutveckling via Swegon Leadership Academy.

Fokus 2016

”Vi har under året ökat våra satsningar på produktutveckling och marknadsbearbetning utifrån bolagets nya kundcentrerade struktur. Därigenom skapas en stabil tillväxtplattform för Swegon, som innebär att vi siktar på att ta marknadsandelar på befintliga marknader och växa geografiskt. Med ytterligare satsning på nödvändiga stödprocesser och verktyg ska detta ske med hög effektivitet vilket bidrar till förbättrad lönsamhet”, säger Hannu Saastamoinen.

Fastigheter står för 40 procent av den årliga energiförbrukningen i Europa, vilket är långt mer än vad bilar står för. Energibesparande klimatsystem från Swegon bidrar till att minska förbrukningen och samtidigt skapa behaglig och hälsosam miljö.

PORTFÖLJBOLAGEN

Innehåll

Assa Abloy 44

Fagerhult 45

HMS Networks 46

Loomis 47

Nederman 48

Nobia 49

Securitas 50

Sweco 51

Tomra 52

Troax 53

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- » Marknadsvärdet på börsportföljen uppgick vid årets slut till 39,1 (30,5) Mdr kr.
- » Totalavkastningen för börsportföljen uppgick till 31,6 procent. Det kan jämföras med 10,4 procent för SIXRX. Samtliga portföljbolag utvecklades starkare än index.
- » Det sammanlagda resultatet från aktieförvaltningen 2015 uppgick till 3 430 (1 368) Mkr.
- » Utdelningarna från börsportföljens bolag våren 2016 väntas uppgå till 767 (688) Mkr.
- » Förvärv av 30,1 procent av kapital och röster i Troax.
- » Avyttring av aktier i Nobia vilket innebar en minskning av Latours ägarandel till 2,8 procent.

Aktiv huvudägare i tio bolag

i en portfölj värd drygt 39 Mdr kr

Latours börsportfölj består av tio bolag där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna och där röstandelen uppgår till minst 10 procent. Arbetet sköts målinriktat med låga centrala förvaltningskostnader.

Drygt 39 Mdr kr i marknadsvärde

Latours innehav hade vid utgången av 2015 ett marknadsvärde på 39,1 Mdr kr.

Totalavkastning på 31,6 procent

Avkastningen på börsportföljen blev 31,6 procent 2015, justerat för utdelningar. Det kan jämföras med 10,4 procent för Nasdaq OMX Stockholm (SIXRX).

Resultat uppgår till drygt 3 Mdr kr

Det sammanlagda resultatet från aktieförvaltningen 2015 uppgick till 3 430 (1 368) Mkr. Ökningen förklaras, utöver underliggande resultatförbättringar, även av realisationsresultat vid försäljning av bland annat stora delar av Nobiainvest och Academic Work.

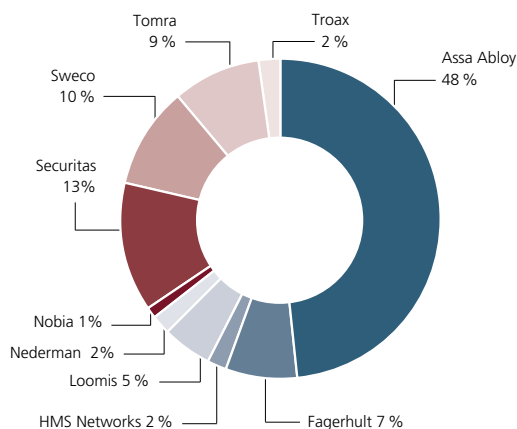
Utdelningar på rekordnivå

Utdelningarna från börsportföljens bolag våren 2016 väntas uppgå till 767 Mkr, enligt förslagen från respektive styrelse. Det innebär en ökning med 79 Mkr.

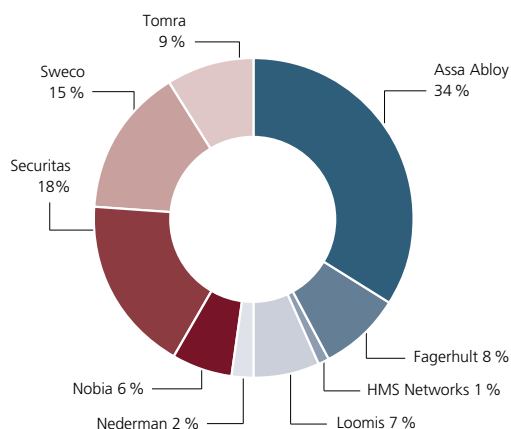
Troax tillkom under året

Under 2015 förvärvades aktier i Troax motsvarande 30,1 procent av bolagets kapital och röster. Därutöver avyttrades aktier i Nobia vilket innebar en minskning av Latours ägarandel till 2,8 procent.

BÖRSPORTFÖLJENS VÄRDEFÖRDELNING

ANDEL MOTTAGNA UTDELNINGAR

BÖRSPORTFÖLJEN

Aktie	Antal	Marknadsvärde ¹ Mkr	Börskurs ¹ kr	Anskaffn.värde Mkr	Utdelning Mkr	Röstandel %	Kapitalandel %
Assa Abloy ²⁾³⁾	105 495 729	18 778	178	1 697	229	29,5	9,5
Fagerhult ³⁾⁴⁾	18 620 400	2 933	158	571	56	48,9	48,3
HMS Networks ³⁾	3 027 322	742	245	250	8	26,8	26,7
Loomis ²⁾³⁾	7 538 328	1 994	265	108	45	28,6	10,0
Nederman ³⁾	3 512 829	898	256	306	14	30,1	30,0
Nobia	4 649 894	493	106	94	40	2,8	2,7
Securitas ²⁾³⁾	39 732 600	5 165	130	1 081	119	29,6	10,9
Sweco ²⁾³⁾	32 622 480	4 053	124	445 ⁵⁾	101	21,0	27,2
Tomra ³⁾⁶⁾	36 560 000	3 338	91 (NOK)	1 795	58	24,8	24,7
Troax	6 020 000	753	125	397	0	30,1	30,1
Totalt		39 147		6 745	671		

¹⁾ Senaste köpkurs.

²⁾ Aktieinnehavet i Assa Abloy, Loomis, Securitas och Sweco består av både A- och B-aktier. På grund av begränsad handel av A-aktier i Sweco, och att de tre övriga bolagens A-aktier är onoterade redovisas de i tabellen som en enhet, och har åsatts samma börskurs.

³⁾ Redovisas som intresseföretag i balansräkningen.

⁴⁾ Vid utgången av december 2015 var 90 000 aktier utlånade och räknas således inte med i Latours röstandel.

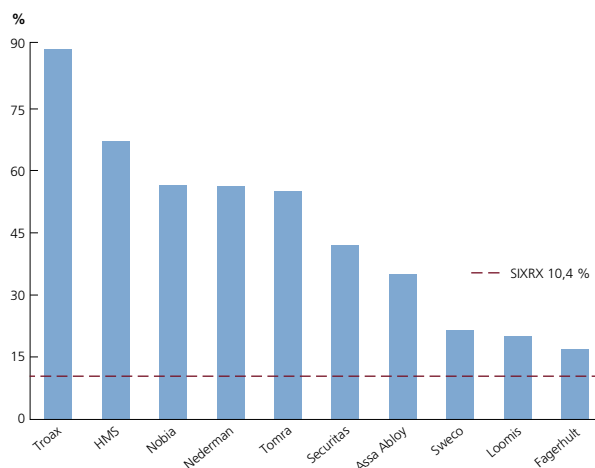
⁵⁾ I koncernen är anskaffningsvärdet på B-aktierna, genom utnyttjande av köpoption, 34 Mkr högre än i moderbolaget.

⁶⁾ SEK enligt bokslutskurs 0,956.

NETTOFÖRÄNDRINGAR I LATOURS BÖRSPORTFÖLJ 2015

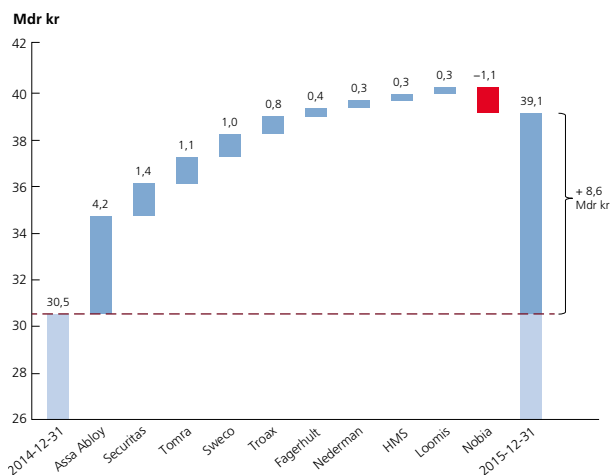
Aktie	Antal 2015-01-01	Köp	Försäljning	Antal 2015-12-31
Nobia	23 100 000		18 450 106	4 649 894
Troax	0	6 020 000		6 020 000

TOTALAVKASTNING FÖR PORTFÖLJBOLAGEN 2015

Totalavkastningen, som inkluderar kursutveckling och utdelning, för respektive portföljbolag jämfört med jämförelseindex, SIXRX 2015.

VÄRDEFÖRÄNDRING I BÖRSPORTFÖLJEN 2015

Värdeförändring i börsportföljen 2015 (Mdr kr). I dessa siffror ingår ej utdelningar. Värdeförändring speglar även årets genomförda transaktioner.

Assa Abloy

Assa Abloy är världens största leverantör av intelligenta lås- och säkerhetslösningar. Med hjälp av de senaste teknologierna och beprövade metoder utvecklas innovativa lösningar som skapar mervärde för kunderna genom ökad säkerhet, trygghet och användarvänlighet.

Sedan Assa Abloy bildades 1994 har koncernen utvecklats från ett regionalt bolag till en internationell koncern med cirka 46 000 medarbetare och en omsättning på 68,1 Mdr kr 2015. Assa Abloy är representerat över hela världen och har ledande positioner i större delen av Europa, Nordamerika, Asien, Australien och Nya Zeeland.

2015 I KORTHET

Assa Abloys omsättning, rörelseresultat och vinst per aktie för 2015 ökade med 20 procent. Den organiska tillväxten var 4 (3) procent. Under året konsoliderades totalt 16 förvärv med en årlig omsättning på 2 500 Mkr.

Försäljningen av elektromekaniska produkter utvecklades starkt under 2015, ett område där Assa Abloy har utvecklat ett globalt ledarskap.

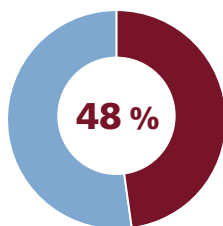
Styrelsen föreslår en utdelning om 2,65 kr per aktie för räkenskapsåret 2015. Det innebär en ökning med 22 procent.

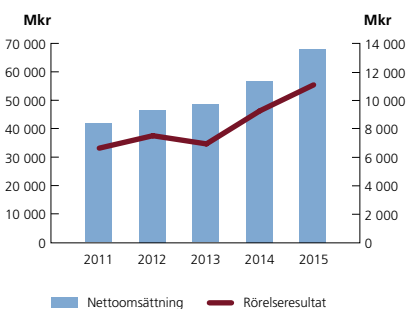
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

37%

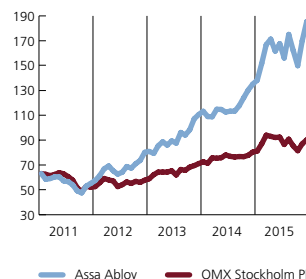
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUMVECKLING ASSA ABLOY-AKTIE

NYCKELTAL

ASSA ABLOY

	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, Mkr	68 099	56 843
Rörelseresultat, Mkr	11 079	9 257
Rörelsemarginal, %	16,3	16,3
Resultat efter finansnetto, Mkr	10 382	8 698
Resultat per aktie, kr	6,93	5,79
Soliditet, %	48,2	45,1
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	2,65	2,17
Eget kapital per aktie, kr	37,37	32,45
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	198 039	153 583

¹⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK²⁾

EV/sales	3,0
EV/EBIT	18,7
P/E-tal	24,0
Net debt/EBIT	2,0

²⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	A	B	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	41 595 729	63 900 000	105 495 729	9,5	29,5
Melker Schörling AB	15 930 240	26 882 608	42 812 848	3,8	11,4
Capital Group fonder		65 120 395	65 120 395	5,9	4,0
BlackRock Inc.		55 660 998	55 660 998	5,0	3,4
Swedbank Robur Fonder		43 894 375	43 894 375	3,9	2,7
Norges Bank		30 300 915	30 300 915	2,7	1,9
Alecta		26 670 000	26 670 000	2,4	1,6
Handelsbanken Fonder		23 405 636	23 405 636	2,1	1,4
AMF Försäkring & Fonder		16 985 896	16 985 896	1,5	1,0
Standard Life Investment Fonder		11 410 144	11 410 144	1,0	0,7
Övriga aktieägare		690 819 398	690 819 398	62,1	42,4
Summa	57 525 969	1 055 050 365	1 112 576 334	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Lars Renström

VD och koncernchef: Johan Molin

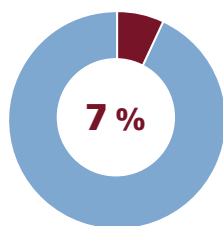
Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Carl Douglas, Jan Svensson

www.assaabloy.com

Fagerhult

Fagerhult är ett av Europas ledande belysningsföretag med dotterbolag i drygt 20 länder i fyra geografiska affärsområden. Bolaget utvecklar, tillverkar och marknadsför innovativa och energieffektiva belysningslösningar för professionella miljöer i tre huvudsakliga produktområden – Indoor, Retail och Outdoor. Affären, varumärkena och kunderna är ofta lokala och verksamheten bedrivs därför lokalt via flera bolag med starka varumärken. Försäljning sker även via agenter och distributörer. Till sammans med lokal bearbetning ger det tillgång till cirka 40 marknader. Tillverkning sker i Europa, Afrika, Asien och Australien.

ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

NYCKELTAL

FAGERHULT	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, Mkr	3 909	3 736
Rörelseresultat, Mkr	396	379
Rörelsemarginal, %	10,1	10,1
Resultat efter finansnetto, Mkr	377	348
Resultat per aktie, kr	7,62	6,90
Soliditet, %	38,0	38,0
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	3,50	3,00
Eget kapital per aktie, kr	37,96	35,13
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	6 072	5 310

¹⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK²⁾

EV/sales	1,7
EV/EBIT	16,4
P/E-tal	18,9
Nett debt/EBIT	2,4

²⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

2015 I KORTHET

2015 var ett starkt år för Fagerhult. Ordergången, rörelseresultatet och vinsten per aktie och kassaflödet från den löpande verksamheten noterade nya rekordnivåer.

Marknadstillväxten var stabil under året i de flesta av koncernens marknader. Storbritannien är den marknad som haft den mest gynnsamma utvecklingen men även Sverige och Tyskland har uppvisat god tillväxt.

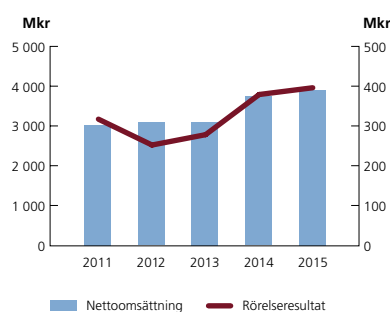
Med årets förvärv av Lighting Innovations tog Fagerhult steget in på en ny kontinent, Afrika.

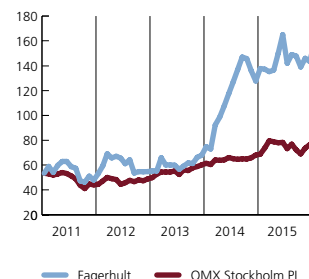
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

6 %

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSVÄRDE FAGERHULT-AKTIEN

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	18 620 400	48,3	48,9
Fam Svensson, familj, stiftelse och bolag	2 836 875	7,4	7,5
SSB CL Omnibus AC	2 761 219	7,2	7,3
Lannebo Fonder	2 658 014	6,9	7,0
Robur Småbolagsfond	1 582 832	4,1	4,2
SEB Fonder	1 264 469	3,3	3,3
Fam Palmstierna	1 006 200	2,6	2,7
Nordea Fonder	741 789	1,9	2,0
NTC Fidelity Funds	767 932	2,0	2,0
Fjärde AP-Fonden	476 464	1,2	1,3
Handelsbanken Fonder	244 533	0,6	0,6
Övriga aktieägare	5 589 273	14,5	13,2
Summa	38 550 000	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Jan Svensson

VD och koncernchef: Johan Hjertonsson

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Eric Douglas, Fredrik Palmstierna, Jan Svensson
www.fagerhultgroup.com

HMS Networks

HMS Networks AB (publ) är en världsledande leverantör av kommunikationsteknologi för industriautomation. Försäljningen sker till mer än 90 procent utanför Sverige. Vid huvudkontoret i Halmstad och i Weingarten bedrivs produktutveckling samt delar av tillverkningen. Försäljningskontor finns i Japan, Kina, Tyskland, USA, Italien, Frankrike, Indien, England och Danmark. HMS Networks producerar nätverkskort samt gateways för att koppla ihop olika nätverk under varumärket Anybus® och IXXAT® samt produkter för fjärrövervakning under varumärket Netbiter®. Omsättningen för 2015 var 702 Mkr och antalet medarbetare var cirka 390.

2015 I KORTHET

Omsättningen ökade med 19 procent till 702 Mkr, vilket är ett nytt rekord. Rörelsemarginalen uppgick till 14 procent. Produktmässigt visar samtliga tre produktområden Anybus®, IXXAT® och Netbiter® god tillväxt. 2015 fick bolaget rekordmånga nya så kallade design-wins vilket vittnar om ett attraktivt produkt-erbjudande och goda förutsättningar för fortsatt tillväxt.

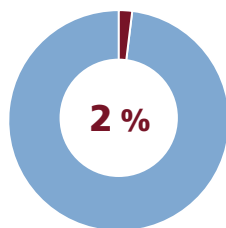
Efter årets utgång förvärvades belgiska eWON som är marknadsledande inom fjärrövervakning och -styrning. Bolaget omsätter cirka 140 Mkr med en rörelsemarginal på över 20 procent.

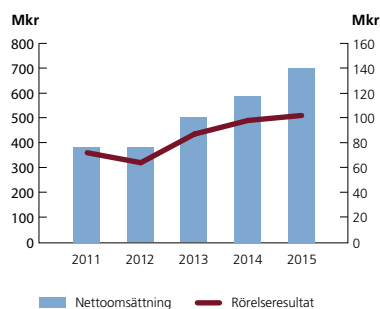
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

1%

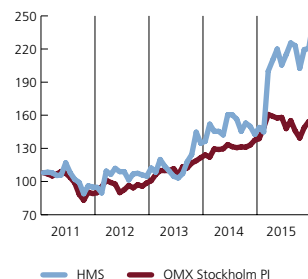
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUUTVECKLING HMS-AKTIE

NYCKELTAL

HMS	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, Mkr	702	589
Rörelseresultat, Mkr	102	98
Rörelsemarginal, %	14,5	16,6
Resultat efter finansnetto, Mkr	88	86
Resultat per aktie, kr	5,33	5,59
Soliditet, %	54,9	50,8
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	2,50	2,50
Eget kapital per aktie, kr	38,88	35,43
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	2 774	1 687

¹⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK²⁾

EV/sales	3,9
EV/EBIT	26,9
P/E-tal	42,5
Net debt/EBIT	1,7

²⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	3 027 322	26,7	26,8
Staffan Dahlström med bolag	1 617 073	14,3	14,3
Swedbank Robur Fonder	1 089 194	9,6	9,6
Lannebo Fonder	1 066 418	9,4	9,4
SEB Fonder	902 706	8,0	8,0
Fjärde AP-Fonden	493 054	4,4	4,4
Handelsbanken Fonder	228 964	2,0	2,0
AMF Försäkring & Fonder	231 414	2,0	2,0
HMS Managemet	151 234	1,3	1,3
Deka Bank	141 700	1,3	1,3
Övriga aktieägare	2 373 321	21,0	20,7
Summa	11 322 400	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Charlotte Brogren

VD och koncernchef: Staffan Dahlström

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: -
www.hms.se

Loomis

Loomis erbjuder säkra och effektiva helhetslösningar för distribution, hantering, förvaring och återvinning av kontanter och andra värdeföremål. Kunderna utgörs av banker, återförsäljare och andra bolag. Tjänsteerbjudandet omfattar värdetransporter, kontanthantering och internationell värde-logistik. Värdetransporter är fortfarande den främsta intäktskällan, men intäkterna från kontanthantering växer snabbare. Loomis bedriver verksamhet via ett internationellt nätverk av cirka 400 operativa lokalkontor i drygt 20 länder. Loomis sysselsätter cirka 22 000 personer och omsatte 16,1 Mdr kr under 2015.

2015 I KORTHET

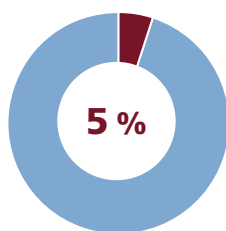
Omsättningen ökade med 19,1 procent till 16,1 Mdr kr, vilket är ett stort steg i riktning mot målet 17 Mdr kr i omsättning senast 2017. Det koncernövergripande arbetet med kvalitet och effektivitet fortsatte att leverera goda finansiella resultat. Rörelsemarginalen ökade till 10,6, vilket är inom målspannet 10–12 procent. Nettoskuld/EBITDA sjönk till 1,6 vilket är långt under Loomis maximala tak på 3,0. Föreslagen utdelning för räkenskapsåret 2015 ökade med 16,7 procent till 7,00 kr vilket är inom målspannet 40–60 procent av resultatet efter skatt.

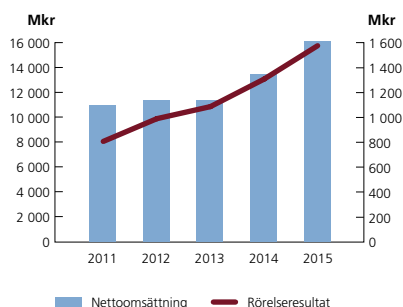
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

4%

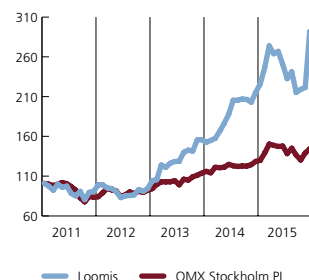
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUMVECKLING LOOMIS-AKTIE

NYCKELTAL

LOOMIS	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, Mkr	16 097	13 510
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	1 587	1 306
Rörelsemarginal, % ¹⁾	9,9	10,1
Resultat efter finansnetto, Mkr	1 461	1 240
Resultat per aktie, kr ¹⁾	14,21	12,10
Soliditet, %	41,0	38,0
Utdelning per aktie, kr ²⁾	7,00	6,00
Eget kapital per aktie, kr	77,67	65,24
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	19 912	17 013

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	A	B	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	2 528 520	5 009 808	7 538 328	10,0	28,6
Melker Schörling AB	900 000	4 647 887	5 547 887	7,4	12,9
Didner & Gerge Fonder		5 372 878	5 372 878	7,1	5,1
Swedbank Robur Fonder		2 232 725	2 232 725	3,0	2,1
FIM Fonder		2 143 869	2 143 869	2,8	2,0
SEB Fonder		2 003 091	2 003 091	2,7	1,9
Handelsbanken Fonder		1 991 985	1 991 985	2,6	1,9
Montanaro Fonder		1 607 423	1 607 423	2,1	1,5
Norges Bank		1 504 143	1 504 143	2,0	1,4
CF Ruffer Fonder		917 927	917 927	1,2	0,9
Övriga aktieägare		44 419 573	44 419 573	59,0	41,8
Summa	3 428 520	71 851 309	75 279 829	100,0	100,0

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	1,5
EV/EBIT	15,6
P/E-tal	19,0
Net debt/EBIT	2,8

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

Styrelsens ordförande: Alf Göransson

VD och koncernchef: Lars Blecko

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

www.loomis.com

Nederman

Nederman är en världsledande leverantör av produkter och system inom miljöteknik med fokus på luftfiltrering och återvinning. Nedermans lösningar bidrar till att minska miljöpåverkan från industriproduktion, skapa ren och säker arbetsmiljö samt ökad produktionseffektivitet.

Nedermans erbjudande omfattar allt från projektering till installation, driftsättning och service. Försäljning sker via dotterbolag i 25 länder och distributörer i ytterligare ett 30-tal länder. Nederman utvecklar och producerar vid egna tillverknings- och sammansättningsenheter i Europa, Nordamerika och Asien. Nederman har cirka 1 900 anställda och omsatte cirka 3,2 Mdr kr under 2015.

2015 I KORTHET

Koncernens lönsamhet utvecklades starkt under 2015. Det justerade rörelseresultatet för helåret ökade med 31 procent till 263,1 Mkr, vilket gav en rörelsemarginal om 8,2 (7,1) procent. Vinsten per aktie stärktes med cirka 60 procent.

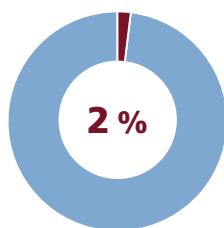
Omsättningen ökade till 3,2 Mdr kr under 2015. Nederman stärkte fortsatt sin position i framförallt Americas, med en organisk tillväxt på 13 procent. Rörelsesegmentet APAC präglades under 2015 av en svagare efterfrågan. Inom EMEA uppnåddes 3 procent organisk tillväxt. Det är första året sedan 2011 som EMEA uppvisar tillväxt.

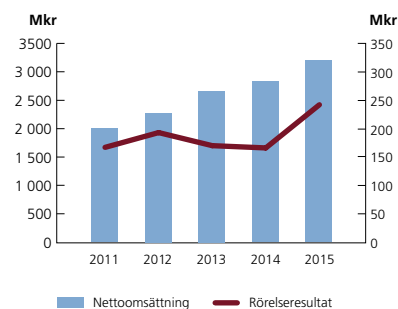
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

2%

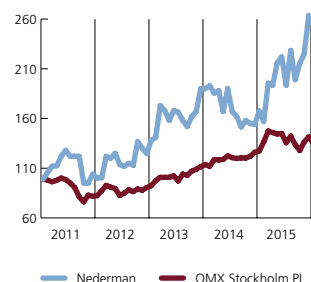
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSVÄRDEUTVECKLING NEDERMAN-AKTIE

NYCKELTAL

NEDERMAN

	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, Mkr	3 198	2 827
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	263	166
Rörelsemarginal, % ¹⁾	8,2	5,9
Resultat efter finansnetto, Mkr	215	139
Resultat per aktie, kr ¹⁾	13,0	8,0
Soliditet, %	32,6	30,9
Utdelning per aktie, kr ²⁾	5,00	4,00
Eget kapital per aktie, kr	71,45	62,59
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	2 993	1 962

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	1,0
EV/EBIT	13,2
P/E-tal	16,8
Net debt/EBIT	2,4

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	3 512 829	30,0	30,1
Lannebo Fonder	1 757 282	15,0	15,0
Ernstström Kapitalpartner	1 175 000	10,0	10,1
IF Skadeförsäkringar AB	1 160 400	9,9	9,9
Swedbank Robur Fonder	958 130	8,2	8,2
Fondita Nordic Micro Cap	400 000	3,4	3,4
Fjärde AP-Fonden	376 235	3,2	3,2
Handelsbanken Fonder	282 761	2,4	2,4
Ntc Un Joint Staff	239 505	2,0	2,1
State Street Bank & Trust Com. Boston	122 100	1,0	1,0
Övriga aktieägare	1 731 098	14,8	14,5
Summa	11 715 340	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Jan Svensson

VD och koncernchef: Sven Kristensson

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

www.nederman.se

Nobia

Nobia är Europas ledande köksspecialist. Verksamheten består av utveckling och tillverkning samt distribution och försäljning av kök. Kökslösningarna säljs genom ett tjugotal starka varumärken, samt under private label. Nobia har starka varumärken, etablerade försäljningskanaler och en storlek som gör det möjligt att tillvarata samordningsfördelar inom bland annat inköp, produktion och produktutveckling. Verksamheten organiseras i regionerna Norden, Storbritannien och Centraleuropa. Koncernen har cirka 6 500 anställda och omsatte 13,3 Mdr kr under 2015.

2015 I KORTHET

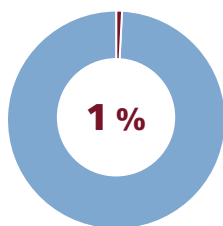
Rörelsemarginalen ökade till 9,3 (8,5) procent – den högsta nivån någonsin. Den stärkta lönsamheten är framförallt ett resultat av ökade försäljningsvolymen och gynnsamma valutakursförändringar. Omsättningen ökade med 17 procent, varav 6 procentenheter kom från organisk tillväxt, 7 procentenheter från valutakurseffekter och 4 procentenheter från förvärvade enheters omsättning. Den franska butikskedjan Hygena avyttrades den 2 mars 2015. Det fjärde kvartalet förvärvades Commodore och CIE Kitchens, två köksföretag på den brittiska fastighetsutvecklingsmarknaden.

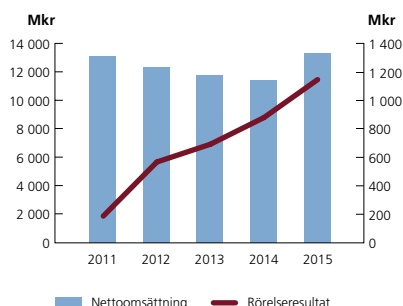
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

1%

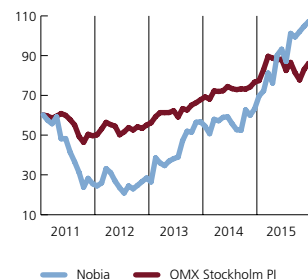
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSVÄRDEUTVECKLING NOBIA-AKTIE

NYCKELTAL

NOBIA	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, Mkr	13 332	11 411
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	1 241	878
Rörelsemarginal, % ¹⁾	9,3	7,7
Resultat efter finansnetto, Mkr	1 087	800
Resultat per aktie, kr ¹⁾	5,31	-0,17
Soliditet, %	47,0	41,0
Utdelning per aktie, kr ²⁾	2,50	1,75
Eget kapital per aktie, kr	21,80	18,23
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	18 581	12 227

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Nordstjärnan AB	35 147 843	20,1	20,9
IF Skadeförsäkringar AB	17 700 000	10,1	10,5
Lannebo Fonder	14 477 666	8,3	8,6
Fjärde AP-fonden	9 151 457	5,2	5,4
Nobia AB	7 012 153	4,0	4,2
Handelsbanken Fonder	6 695 133	3,8	4,0
AMF Försäkring & Fonder	5 335 912	3,0	3,2
Swedbank Robur Fonder	5 280 731	3,0	3,1
Investment AB Latour	5 136 325	2,7	2,8
Norges Bank	3 113 639	1,8	1,9
Övriga aktieägare	66 242 599	38,1	35,5
Summa	175 293 458	100,0	100,0

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	1,1
EV/EBIT	11,9
P/E-tal	15,1
Net debt/EBIT	0,7

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

Styrelsens ordförande: Tomas Billing

VD och koncernchef: Morten Falkenberg

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Fredrik Palmstierna

www.nobia.com

Securitas

Securitas är en kunskapsledare inom säkerhet och är verksamt i Nordamerika, Europa, Latinamerika, Mellanöstern, Asien och Afrika. Organisationen är platt och decentraliserad och består av nära 330 000 medarbetare i 53 länder.

Securitas kan hantera varje kunds unika och specifika utmaningar på säkerhetsområdet. Kunderna finns i många olika branscher och segment och deras storlek varierar från kvartersbutiken på hörnet till globala mångmiljardföretag. Till dem erbjuder Securitas specialiserad bevakning och mobila säkerhetstjänster, larmövervakning, tekniklösningar samt konsult- och säkerhetsutredningstjänster.

2015 I KORTHET

Securitas försäljning ökade med 15,1 procent till 80,9 Mdr kr och den organiska tillväxten var 5 (3) procent. Rörelseresultatet före avskrivningar ökade med 16,7 procent och rörelsemarginalen ökade marginellt till 5,1 procent.

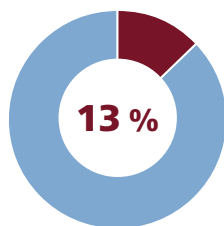
2015 ökade försäljningen av säkerhetslösningar och teknik med 38 (28) procent till 9,3 (6,5) Mdr kr. Securitas bedömer att det finns goda förutsättningar för fortsatt hög tillväxt inom detta strategiskt viktiga område de kommande åren och att det på sikt utgör en betydande del av omsättningen.

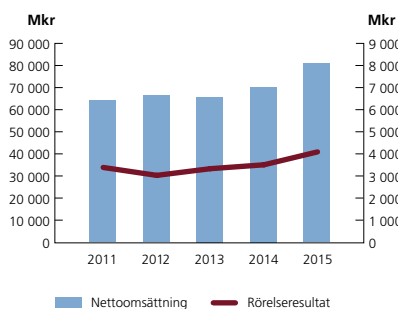
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

10%

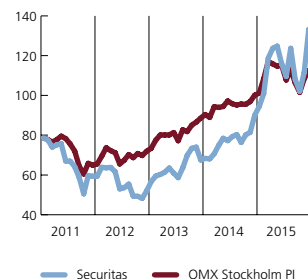
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSVÄCKLING SECURITAS-AKTIE

NYCKELTAL

SECURITAS

	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, Mkr	80 860	70 217
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	4 089	3 505
Rörelsemarginal, % ¹⁾	5,1	5,0
Resultat efter finansnetto, Mkr	3 476	2 909
Resultat per aktie, kr ¹⁾	7,28	5,67
Soliditet, %	30,8	27,5
Utdelning per aktie, kr ²⁾	3,50	3,00
Eget kapital per aktie, kr	34,32	30,95
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	47 458	34 480

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	0,7
EV/EBIT	13,7
P/E-tal	17,4
Nett debt/EBIT	2,6

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	A	B	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	12 642 600	27 190 000	39 832 600	10,9	29,6
Melker Schörling med bolag och familj	4 500 000	15 234 600	19 734 600	5,4	11,6
AMF Försäkring & Fonder		11 558 413	11 558 413	3,2	2,2
Prudential assurance Co Ltd		10 715 591	10 715 591	2,9	2,1
SEB Investment Management		9 954 421	9 954 421	2,7	1,9
Swedbank Robur Fonder		9 566 714	9 566 714	2,6	1,8
Banque Internationale, Luxembourg SA		8 001 000	8 001 000	2,2	1,5
Clearstream Banking S.A.		7 653 391	7 653 391	2,1	1,5
Norges Bank		7 090 223	7 090 223	1,9	1,4
Handelsbanken Fonder		5 947 910	5 947 910	1,6	1,1
Övriga aktieägare		235 004 034	235 004 034	64,4	45,3
Summa	17 142 600	347 916 297	365 058 897	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Melker Schörling

VD och koncernchef: Alf Göransson

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Carl Douglas, Fredrik Palmstierna

www.securitas.com

Sweco

Sweco planerar och utformar framtidens samhällen och städer. Resultatet av arbetet blir hållbara byggnader, effektiv infrastruktur och tillgång till el och rent vatten. Med 14 500 medarbetare i Europa kan Sweco erbjuda kunderna rätt kompetens för varje sammanhang. Bolaget genomför uppdrag i 70 länder varje år.

Sweco är det ledande konsultföretaget inom teknik och arkitektur i Europa med en omsättning på cirka 16,0 Mdr kr (pro forma 2015).

2015 I KORTHET

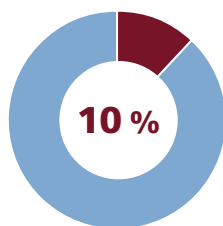
Nettoomsättningen ökade med 24 procent till 11,4 Mdr kr. Den organiska tillväxten i Swecos ursprungliga verksamhet var 6 procent. I oktober 2015 förvärvades Grontmij med cirka 6 000 medarbetare. Därmed blev Sweco det ledande konsultföretaget inom teknik och arkitektur i Europa med cirka 14 500 medarbetare och cirka 16 Mdr kr (pro forma) i årsomsättning. Justerat för extraordinära kostnader om 250 Mkr i samband med förvärvet uppgick EBITA till 991 Mkr (826). Detta underliggande helårsresultat är det bästa någonsin.

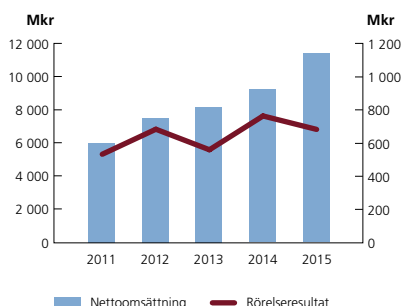
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

8%

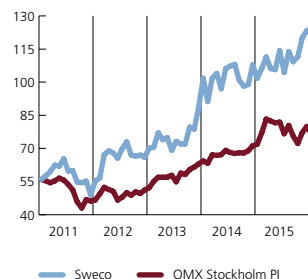
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSVÄRDE SVECO-AKTIE

NYCKELTAL

SWECO	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, Mkr	11 389	9 214
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	740	762
Rörelsemarginal, % ¹⁾	6,5	8,3
Resultat efter finansnetto, Mkr	640	718
Resultat per aktie, kr ¹⁾	5,02	5,74
Soliditet, %	38,5	31,9
Utdelning per aktie, kr ²⁾	3,50	3,37
Eget kapital per aktie, kr	40,98	19,89
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	15 046	9 796

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	A	B	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Fam G Nordström	5 498 808	10 255 240	15 754 048	13,1	30,4
Investment AB Latour	1 375 605	31 246 875	32 622 480	27,2	21,0
Stiftelsen J. G. Richerts minne	1 991 260	118 982	2 110 242	1,7	9,3
Lannebo Fonder		4 337 700	4 337 700	3,6	2,0
JPMorgan Chase		4 244 780	4 244 780	3,5	2,0
Swedbank Robur Fonder		3 842 301	3 842 301	3,2	1,8
Kas bank client ACC		3 354 582	3 354 582	2,8	1,6
Nordea Investment Funds		3 279 390	3 279 390	2,7	1,5
SEB Investment Management		2 725 714	2 725 714	2,3	1,3
Odin Sverige Aksjefondet		2 548 378	2 548 378	2,1	1,2
Övriga aktieägare	1 673 511	43 701 704	45 375 215	37,8	27,9
Summa	10 539 184	109 655 646	120 194 830	100,0	100,0

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	1,5
EV/EBIT	22,8
P/E-tal	25,4
Net debt/EBIT	2,5

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

Styrelsens ordförande: Johan Nordström

VD och koncernchef: Tomas Carlsson

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Anders G. Carlberg

www.swecogroup.com

Tomra

Tomra är ett världsledande företag inom teknik för sortering och återvinning. Företaget som grundades 1972 i Norge har idag verksamhet i 80 länder världen över och cirka 2 600 medarbetare.

Tomras produkter och tjänster erbjuds inom två huvudsakliga affärsområden: Tomra Collection Solutions och Tomra Sorting Solutions.

Tomra Collection Solutions omfattar lösningar för automatisk insamling av dryckesförpackningar med pant. Tomra Sorting Solutions erbjuder sensorbaserad teknik för effektiv sortering inom exempelvis livsmedelsindustrin och gruvnäringen samt för återvinning.

2015 I KORTHET

Tomra fortsatte att växa under 2015. Nettoomsättningen ökade med drygt 29 procent. Tomra Collection Solutions växte med 35 procent, medan Tomra Sorting Solutions försäljning ökade med 21 procent. Justerat för valutaeffekter var tillväxten cirka 20 respektive 10 procent.

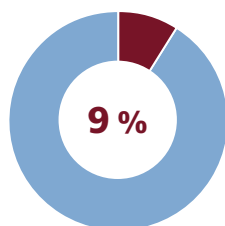
EBITA ökade med 38 procent till 1 015 MNOK och EBITA-marginalen ökade till 17 (16) procent. Året avslutades starkt med det bästa rörelseresultatet och den högsta omsättningen någonsin för ett enskilt kvartal.

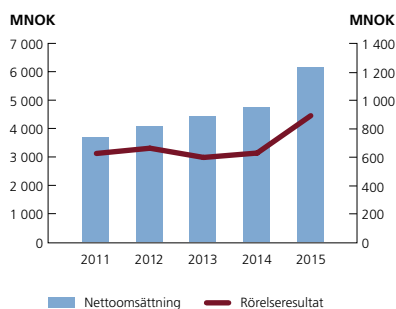
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

7%

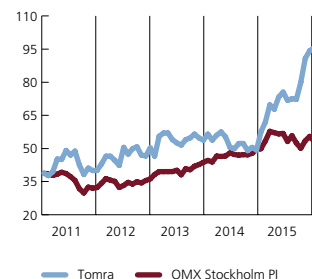
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSTUTVECKLING TOMRA-AKTIEN

NYCKELTAL

TOMRA	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, MNOK	6 143	4 749
Rörelseresultat, MNOK ¹⁾	1 015	628
Rörelsemarginal, % ¹⁾	16,5	13,2
Resultat efter finansnetto, MNOK	866	603
Resultat per aktie, NOK ¹⁾	4,69	2,44
Soliditet, %	54,0	49,0
Utdelning per aktie, NOK ²⁾	1,75	1,45
Eget kapital per aktie, NOK	26,65	21,92
Marknadsvärde per 31 dec, MNOK	13 514	8 511

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	2,1
EV/EBIT	12,6
P/E-tal	17,2
Net debt/EBIT	1,0

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	36 560 000	24,7	24,8
Folketrygdfondet	12 152 055	8,2	8,2
Skandinaviska Enskilda	9 338 329	6,3	6,3
Nordea Nordic Small	2 995 407	2,0	2,0
The Bank of New York	2 849 428	1,9	1,9
Clearstream Banking	2 793 293	1,9	1,9
JPMorgan Chase	2 684 049	1,8	1,8
Odin Norge	2 246 781	1,5	1,5
Goldman Sachs & Co.	2 102 056	1,4	1,4
JPMorgan Luxembourg Nordea	1 639 255	1,1	1,1
Övriga aktieägare	72 659 425	49,1	49,0
Summa	1 478 020 078	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Jan Svensson

VD och koncernchef: Stefan Ranstrand

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

www.tomra.com

Troax

Troax är den ledande globala leverantören av områdesskydd som används inomhus. Troax metallbaserade högkvalitativa och innovativa nätpanelslösningar erbjuds inom marknadsområdena maskinskydd, lager samt förråd och erbjuder skydd för människor, egendom och processer.

Troax har en global organisation med stark säljstyrka samt effektiv logistikfunktion, vilket möjliggör lokal närvaro och korta leveranstider i 33 länder.

2015 uppgick omsättningen till 103,7 MEUR och koncernen hade 440 medarbetare. Huvudkontoret är beläget i Hillerstorp i Sverige.

2015 I KORTHET

Nettoomsättningen ökade med 23 procent, varav 13 procentenheter härleddes till valutakurseffekter och förvärv.

Samtliga marknadssegment ökade sin nettoomsättning under 2015. Särskilt stark var utvecklingen i de geografiska segmenten Norden, Nya Marknader och Storbritannien.

Det justerade rörelseresultatet ökade med 49,3 procent till 22,4 (15,0) MEUR, motsvarande en rörelsemarginal om 21,6 (17,8) procent.

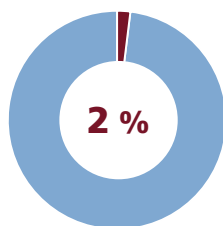
Förvärvet av Satech från föregående år utvecklades fortsatt starkt.

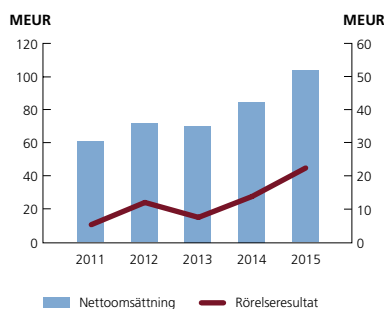
ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

1%

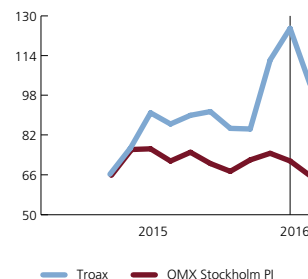
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSENTVECKLING TROAX-AKTIEN

NYCKELTAL

TROAX	Helår 2015	Helår 2014
Nettoomsättning, MEUR	103,7	84,5
Rörelseresultat, MEUR ¹⁾	22,4	15,0
Rörelsemarginal, % ¹⁾	21,6	17,8
Resultat efter finansnetto, MEUR	18,3	10,3
Resultat per aktie, EUR ¹⁾	0,69	0,48
Soliditet, %	41,6	31,7
Utdelning per aktie, kr ²⁾	3,00	–
Eget kapital per aktie, EUR	3,00	2,16
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	2 500	–

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2015 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	2,8
EV/EBIT	13,1
P/E-tal	18,0
Nett debt/EBIT	2,0

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2016-02-23.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2015

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	6 020 000	30,1	30,1
Svolder AB	1 726 081	8,6	8,6
Placeringsfond Småbolagsfond Norden	1 234 960	6,2	6,2
Thomas Widstrand	1 149 260	5,7	5,7
Ola Österberg	989 089	4,9	4,9
Nordea Småbolagsfond Sverige	806 536	4,0	4,0
Pareto Nordic return	502 000	2,5	2,5
Handelsbanken Fonder	443 555	2,2	2,2
Catella Hedgefond	430 692	2,2	2,2
Spiltan Aktiefond	396 556	2,0	2,0
Övriga aktieägare	6 301 271	31,5	31,5
Summa	20 000 000	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Lennart Sundén

VD och koncernchef: Thomas Widstrand

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

www.troax.com

DELÄGDA INNEHAV

Innehåll

Diamorph 56

Oxeon 57

Steelwrist 58

VIKTIGA HÄNDELSER 2015

- » Förvärv av 18 procent av kapital och röster i snabbväxande Steelwrist som utvecklar, tillverkar och säljer tiltrotatorer och snabbfästen för grävmaskiner.
- » Avyttring av innehavet i Academic Work till en redovisad realisationsvinst om 300 Mkr. Under innehavstiden har Latour vidare mottagit ytterligare 194 Mkr i utdelningar och refinansiering, vilket innebär att Latour haft en totalavkastning på 442 procent under innehavstiden.
- » Förvärv av 66,1 procent av Neuffer Fenster + Türen GmbH i Tyskland. Bolaget marknadsför och säljer fönster och ytterdörrar via sina etablerade e-handelsportaler fensterversand.de, fenetre24.com och fönster24.com. Tillträde 1 januari 2016 vilket innebär att bolaget inte redovisas närmare i årsredovisningen för 2015.

Diamorphs passiva brandskydd har en rad olika tillämpningar. En av dessa är kåpor för infälld belysning i brandklassade innetak. Vid brand sväller kåpan vilket hindrar branden från att sprida sig.

Diamorph

Avancerade material för krävande tillämpningar

Diamorph levererar avancerade materiallösningar för särskilt krävande industriella tillämpningar. Diamorph-koncernen har en global kundbas med kunder i cirka 55 länder och cirka 270 anställda vid produktionsenheter i England och Tjeckien samt säljare i sex andra länder.

Diversifierade produkter

Diamorphs avancerade material förekommer bland annat i tåg, ubåtar, vattenkraftstationer och byggnader världen över i form av slitstarka material och högtemperaturmaterial, såsom lager, elektriska och termiska isoleringsmaterial, brandskydd och tekniska keramer.

Bolagets produktportfölj är väldiversifierad och består av produkter som är ledande inom sina respektive nischer.

Verkar inom flera marknadssegment

Diamorph erbjuder produkter till ett flertal industriella marknadssegment inom verkstads-, energi- och byggindustrin. Mogna marknader – med produkter som i flera fall blivit industristandard – kompletteras med marknader som Diamorph kan växa på genom att tillföra ny teknologi och nya produkter.

Nischade produkter

Baserat på sin teknikplattform tillverkar Diamorph differentierade produkter inom smala nischer för krävande industriella tillämpningar. Detta förutsätter nära samarbete med kunderna och långa försäljningscykler, vilket resulterar i höga inträdesbarriärer för bolagets konkurrenter.

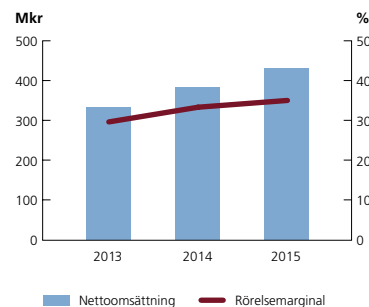
Prisad verksamhet

Diamorph har genom åren prisats för sin innovationskraft. Bolaget har bland annat pekats ut som ett av de mest innovativa företagen i Sverige av Svenska Innovationspriset. Dessutom har dotterbolaget Tenmat fått brittiska Queen's Award for Enterprise inom innovationskategorin.

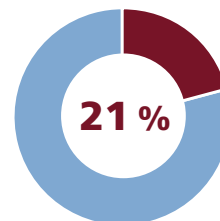
Latours innehav

Diamorphs aktie är onoterad. Latours innehav motsvarade ett substansvärde om 125 Mkr vid årsskiftet. Ägarandelen uppgick till 21,2 procent av kapital och röster.

NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSEMARGINAL

LATOURS ANDEL AV DIAMORPHS KAPITAL OCH RÖSTER

Prince är ett av många världsledande företag som väljer TeXtreme® för sina produkter. Här ses deras TeXtreme® Collection som lanserades med framgång under 2015.

Oxeon

Armeringstyg som skapar unika fördelar för sina användare

Oxeon utvecklar, tillverkar och marknadsför ett armeringstyg som vävs med spridda kolfiberband istället för garner. Företaget, som grundades 2003, har fyra patent på området.

Oxeons armeringstyg marknadsförs under varumärket TeXtreme® och erbjuds till kunder inom kompositindustrin som har stora behov av viktbesparingar i sina produkter.

Leder till stora besparingar

Kunder som använder TeXtreme® har kunnat minska vikten med 25–30 procent med bibehållen eller högre mekanisk prestanda.

Viktminskningar på den nivån leder till stora besparingar. Detta är något som välkomnas av många industrier såsom flyg- och transportindustrin som strävar efter att minska sin energiförbrukning utan att ge vika på sina höga krav på säkerhet och prestanda.

Vinnare med hjälp av TeXtreme®

Oxeons armeringstyg används i allt fler produkter över världen. Inom idrotten återfinns TeXtreme® i exempelvis F1-bilar, hockeyklubbor, vindsurfingbrädor, snowboards och golfskaft.

Faktum är att många av vinnarna i internationella stortävlingar använder TeXtreme® i sina produkter. Hit hör segrare i Daytona 500, F1 för lag och individuellt samt Americas Cup för att bara nämna några.

Det är inte bara vikten och den bibehållna prestandan som gör TeXtreme® attraktivt. I exempelvis Stigas bordtennisracketar ökar bladets träffyta tack vare TeXtreme®, vilket är en unik egenskap jämfört med andra kolfibermaterial.

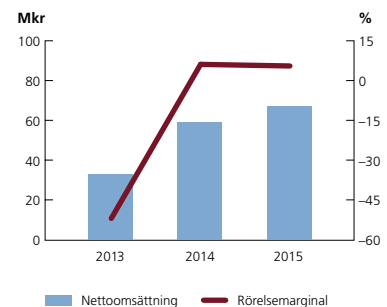
Anpassat för storskalig produktion

Oxeon har ett tydligt fokus på internationell tillväxt. Under senare år har bolaget stärkt sin säljkår och anpassat verksamheten för ökad kostnadseffektivitet vid storskalig produktion. Därigenom möjliggörs samma total kostnad som för alternativa produkter men med fördelen att slutprodukten når en lägre vikt.

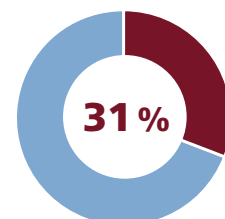
Latours innehav

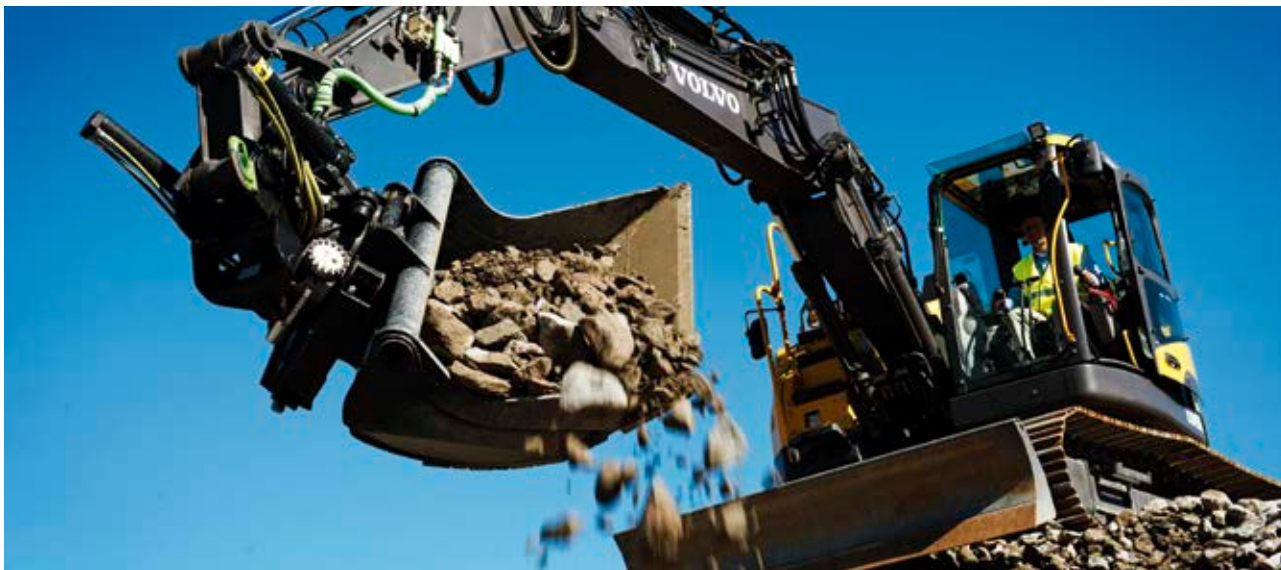
Oxeons aktie är noterad. Latours innehav motsvarade vid årsskiftet ett substansvärde om 25 Mkr. Ägarandelen uppgick till 31,1 procent av kapital och röster.

NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSEMARGINAL

LATOURS ANDEL AV OXEONS KAPITAL OCH RÖSTER

Latour blev delägare i Steelwrist 2015 genom en riktad nyemission. Bolaget är det snabbast växande företaget i världen i sin nisch, tiltrotatorer och snabbfästen till grävmaskiner.

Steelwrist

Växande tillverkare av tiltrotatorer och snabbfästen till grävmaskiner

Steelwrist utvecklar, tillverkar och säljer tiltrotatorer och snabbfästen för grävmaskiner. Steelwrist avancerade styrsystem XControl är marknadsledande, och bolagets innovativa framaxellås ger högre säkerhet.

Steelwrist erbjuder även skopor och andra tillbehör optimerade för tiltrotatorer. Steelwrist har sitt huvudkontor och tillverkning i Sollentuna norr om Stockholm.

Latour blev delägare 2015

Latour blev delägare i Steelwrist genom en riktad nyemission i juni 2015.

”Det är mycket glädjande att Latour blir delägare i Steelwrist. Latours långsiktiga investeringsperspektiv betyder mycket för koncernens fortsatta utveckling och vi kan nu mer aktivt börja titta på ännu snabbare expansionsalternativ både geografiskt och produktmässigt. Målet är att vidareutveckla den mycket konkurrenskraftiga position vi redan har på vår hemmamarknad även internationellt”, sa Stefan Stockhaus, vd för Steelwrist i samband med nyemissionen.

Växer snabbast i världen

Steelwrist grundades 2005 och är idag den snabbast växande tillverkaren av tiltrotatorer i världen. En målmedveten satsning på robusta och moderna produkter kombinerat med snabb service har bidragit till den goda tillväxten.

Stor internationell potential

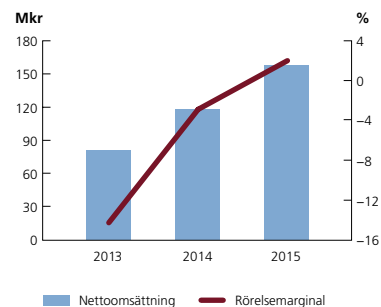
Idag är mer än 90 procent av alla nya grävmaskiner som säljs i Sverige utrustade med en tiltrotator.

Så ser det inte ut på stora närliggande marknader som Tyskland, Frankrike och Storbritannien. Där är penetrationen lägre än 5 procent. Det vittnar om en betydande internationell tillväxtpotential för bolaget även framöver.

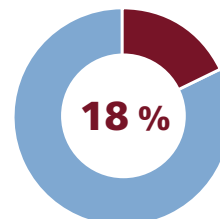
Latours innehav

Steelwrists aktie är onoterad. Latours innehav motsvarade ett substansvärde om 20 Mkr vid årsskiftet. Ägarandelen uppgick till 18 procent av kapital och röster.

NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSEMARGINAL

LATOURS ANDEL AV STEELWRISTS KAPITAL OCH RÖSTER

Underliggande resultat 2015

71 procent delas ut till aktieägarna

I en omfattande koncern med flera olika verksamheter, där helägda innehav blandas med ett stort antal delägda verksamheter med olika ägandetal, kan den resultaträkning som upprättas enligt IFRS bli svår att förstå. Denna sida syftar till att ge en bättre överblick över de underliggande verksamheternas resultatutveckling i Latourkoncernen, och hur resultatet kan kopplas till den föreslagna utdelningen till aktieägarna efter verksamhetsårets utgång.

VERKSAMHETERNAS UTVECKLING

Underliggande resultat ökade med 29 procent.

Utdelningarna från innehaven förväntas våren 2016 öka med 11 procent.

LATOURS VERKLIGA RESULTATRÄKNING

	2015	2014
Affärsområdena		
Affärsområdenas rörelseresultat	972	755
Realisationsresultat industrirörelsen	-2	-13
Övriga poster	5	4
Börsportföljen m.m.		
Utdelningar från börsportföljen och intressebolag	767	688
Realisationsresultat i börsportföljen	1 753	0
Övrig aktieförvaltning/korthandel	0	36
Övriga poster	-15	-15
Finansiellt netto för Latourkoncernen	-35	-50
Redovisad skattekostnad	-245	-190
Summan av underliggande rörelseresultat, finansnetto och skatt	3 200	1 215

KOMMENTAR: I tabellen ovan har omvärderingsposter, intressebolagsandelar och poster av liknande karaktär exkluderats.

Tabellen innebär en avsevärd redovisningsmässig förenkling, utan anspråk på exakthet, och är upprättad i syfte att öka förståelsen för Latours resultat.

De utdelningar som redovisas i tabellen för 2015 är föreslagna att tillfalla Latour våren 2016, då dessa utdelningar speglar börsportföljens prestationer under 2015.

EFFEKT FÖR AKTIEÄGARNA

Utdelningspolicy:

Latour ska dela ut 100 procent av inkommande utdelningar från börsportföljen och övriga innehav samt 40–60 procent av nettoresultatet i den helägda industrirörelsen.

	Mkr våren 2016	Mkr våren 2015	Kr/aktie våren 2016	Kr/aktie våren 2015
Utdelning från industrirörelsen	310	269		
Procent av underliggande resultat, %	42	53		
Utdelning från börsportföljen/ intressebolagen	767	688		
Procent av underliggande resultat, %	100	100		
Total ordinarie utdelning enligt policy	1 077	957	6,75	6,00
Procent av underliggande resultat, % (räknat exklusive realisationsres.)	71	79		

ÅRSREDOVISNING 2015

Styrelsen och verkställande direktören för Investmentaktiebolaget Latour (publ) får härmed avge följande årsredovisning och koncernredovisning för 2015.

Innehåll

Förvaltningsberättelse	62
Koncernens resultaträkning	65
Koncernens balansräkning	66
Koncernens kassaflödesanalys	68
Förändring i koncernens eget kapital	69
Förändring av räntebärande nettoskuld	69
Moderbolagets resultaträkning	70
Moderbolagets balansräkning	71
Moderbolagets kassaflödesanalys	72
Förändring i moderbolagets eget kapital	72
Noter till de finansiella rapporterna	73
Förslag till vinstdisposition	96
Revisionsberättelse	97

Förvaltningsberättelse

KONCERNEN

Investment AB Latour är ett blandat investmentbolag. Latours investeringar består i huvudsak av en helägd industrirörelse och av en börsportfölj som består av tio innehav där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna. Börsportföljen hade den 31 december 2015 ett marknadsvärde på 39,1 Mdr kr.

Utöver ovanstående två verksamhetsgrenar innehar Latour en portfölj av övriga delägda innehav bestående av Diamorph AB (21,18 procent), Oxeon AB (31,08 procent) och Steelwrist (18,00 procent). Koncerngemensam verksamhet bedrivs i Latours dotterbolag Nordiska Industri AB och Latour-Gruppen AB. I dotterbolaget Karpalunds Ångbryggeri AB bedrivs handel med aktier och andra värdepapper och i dotterbolaget Latour Förvaltning AB bedrivs förvaltning av värdepapper.

Förändringar i industrirörelsen

Latours ambition är att industrirörelsen ska växa med 10 procent årligen sett över en konjunkturcykel, genom en kombination av organisk tillväxt och förvärv. Ambitionen är att äga stabila industriföretag med egna produkter och med goda förutsättningar att internationaliseras.

I affärsområdena genomfördes fem förvärv under 2015 som sammanlagt tillför cirka 350 Mkr i omsättning, varav cirka 109 Mkr ingår i nettoomsättningen 2015.

Nord-Lock genomförde två förvärv under året. Brittiska Boltight, som är en ledande tillverkare av hydrauliska verktyg för skruvspänning, förvärvades under tredje kvartalet. Bolaget har 18 anställda och en årsomsättning på cirka 4 MGBP. Därefter förvärvade de sin distributör i Korea, med en årsomsättning på 35 Mkr och 10 anställda. Sydkorea är med sin betydande tillverkningsindustri en mycket viktig marknad för Nord-Lock.

Latour Industries förvärvade i juni Produal, en ledande finsk tillverkare av utrustning för mätning och rumsreglering inom byggnadsautomation. Produal har 95 anställda och omsätter 18 MEUR med mycket god lönsamhet, och verkar inom ett område som är närliggande våra befintliga innehav inom energi-effektivisering av fastigheter Kabona, Bastec och Elvaco. Produal har på mindre än tre år nästan fördubblat sin internationella verksamhet, och totalt sett vuxit med nära 20 procent per år sett till omsättning.

Under andra kvartalet förvärvade REAC AB en mindre rörelse från Ergolet Group i Polen. Verksamheten har en årlig omsättning på omkring 30 MSEK och är baserat i Jasien, Polen.

Specma Group genomförde i juni ett mindre förvärv genom förvärvet av Hydraulikhuset. Bolaget har 26 anställda och omsätter cirka 60 Mkr.

I augusti 2015 kommunicerades Latours avsikt att avyttra affärsområdet Specma Group. Avtal om försäljning träffades den 9 november 2015 med det danska bolaget Hydra-Grene. Konkurrensverket godkände försäljningen den 18 december och den 4 januari 2016 tillträdde köparna förvärvet.

Ytterligare upplysning beträffande köp och försäljning av företag finns i noterna 45 och 46.

Förändringar i börsportföljen

Under året förvärvades sammanlagt 6 020 000 aktier i Troax Group AB, motsvarande 30,1 procent av bolagets kapital och röster.

En avyttring under året av 18 450 106 aktier i Nobia har inneburit en minskning av ägarandelen till 2,8 procent.

Förändringar i övriga innehav

Till Latours portfölj av övriga onoterade delägda innehav skrevs i december avtal om förvärv av 66,1 procent av aktierna i tyska Neuffer Fenster + Türen GmbH med en årsomsättning på 13 MEUR och 24 anställda. Neuffer säljer och marknadsför fönster via sina etablerade e-handelskanaler fensterversand.com, fentere24.com och fönster24.com. Förvärvet innebär ett viktigt steg för Latour i den digitala världen, som kommer att kunna bidra till ett ökat kunnande inom hela industrirörelsen. Köpskillingen uppgår till 18 MEUR. Bolaget levererar en rörelsemarginal under 2015 på 3 procent under stark tillväxtfas.

Under det andra kvartalet förvärvades dessutom 18 procent i Steelwrist. Bolaget utvecklar, tillverkar och säljer tillbehör som ökar effektiviteten, användarvänligheten och säkerheten hos grävmaskiner. Bolaget har 57 anställda och hade 2014 en årsomsättning på 116 Mkr.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

Den 1 januari 2016 genomfördes förvärvet av Neuffer Fenster + Türen GmbH. Den 4 januari verkställdes avyttringen av Specma Group. Den 15 januari förvärvade Specma Seals det norska bolaget All Sealing Solutions AS. Den 2 mars 2016 avyttrades hela innehavet av B-aktier i Loomis AB. I övrigt har inga väsentliga händelser skett efter rapportperiodens utgång.

Resultat och finansiell ställning

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 4 299 (2 064) Mkr. Efter skatt utgör resultatet 4 117 (1 874) Mkr, vilket motsvarar 25,81 (11,75) kronor per aktie. Koncernens kassabehållning och likvida placeringar uppgick till 859 (428) Mkr. Räntebärande skulder exklusive pensionsskuld utgjorde 3 162 (3 951) Mkr. Koncernens nettolåneskuld, inklusive pensionsskulden, uppgick till 2 205 (3 516) Mkr. Soliditeten var 89 (85) procent räknat på redovisat eget kapital i förhållande till balansomslutningen, inklusive dolda övertvärden i intresseföretagen. För ytterligare information, se tioårsöversikten sidan 105.

Investeringar

Under perioden har i materiella anläggningstillgångar investerats 186 (197) Mkr. Härav avser 151 (129) Mkr maskiner och inventarier, 26 (30) Mkr fordon och 9 (38) Mkr byggnader. Av årets investeringar avser 41 (46) Mkr anläggningstillgångar i nyförvärvade bolag.

MODERBOLAGET

Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 3 087 (816) Mkr. Moderbolagets soliditet uppgick till 99 (85) procent.

Latouraktien

Antalet utestående aktier uppgick, efter avdrag för återköpta aktier, den 31 december 2015 till 159 557 500. Under 2015 såldes 217 000 återköpta aktier genom lösen av köpoptioner, därefter återköptes 152 500 aktier varefter Latour totalt innehar 402 500 B-aktier. Antalet utställda köpoptioner till ledande befattningshavare uppgick den 31 december 2015 till 662 500. Härav ställdes 149 500 köpoptioner ut under året enligt mandat från årsstämman 2015. Under december 2015 omvandlades 12 630 A-aktier till B-aktier. Härfter är fördelningen av utgivna aktier 11 918 648 A-aktier och 148 041 352 B-aktier. Övriga upplysningar gällande aktien finns på sidorna 14 och 15 samt i not 36.

Personal

Medelantalet anställda i koncernen var 4 570 (4 165), varav i utlandet 2 404 (1 984). Uppgift om löner och ersättningar samt fördelning av antalet anställda lämnas i not 9.

Valutaexponering

Dotterbolagens försäljning och inköp i utländska valutor balanseras genom koncernens gemensamma finansfunktion. På balansdagen fanns terminssäkrade försäljningar uppgående till 581 Mkr. Terminssäkrade valutaköp uppgick till 411 Mkr, härutöver sker valutasäkring genom valutaklausuler vid större importaffärer. Med undantag av nettoförsäljning i NOK, GBP och EUR samt nettoköp av USD råder relativt god balans mellan köp och försäljning av utländska valutor. Se vidare not 35.

Risker i industrirörelsen

I egenskap av ägare till en diversifierad industrirörelse och till en börsportfölj som är fördelad på nio innehav, uppnår Latour med automatik en god riskspridning för verksamheten. Koncernens kunder finns inom ett flertal branscher, med en viss övervikt för byggnadsindustrin. Inom byggnadsindustrin är försäljningen väl fördelad mellan nybyggnation och den så kallade ROT-sektorn. Vidare är det en relativt jämn fördelning mellan kommersiella lokaler, offentliga lokaler och bostäder. Styrelsen bedömer och utvärderar årligen Latours riskexponering genom en strukturerad riskanalys.

Finansiella risker

En beskrivning av finansiella instrument och riskhantering finns i not 35.

Transaktioner med närstående

Några transaktioner med närstående som väsentligen påverkat koncernens resultat och ställning finns inte utöver lämnad utdelning.

Styrelsens arbete

Styrelsen i Latour består av åtta ordinarie ledamöter inklusive verkställande direktören. Inga suppleanter finns. Samtliga ledamöter är valda för ett år. Med undantag av verkställande direktören innehar ingen ledamot något operativt uppdrag i koncernen. Sekreterare i styrelsen är koncernens ekonomi- och finansdirektör. Vid årsstämman 2015 valdes Fredrik Palmstierna till styrelsens ordförande.

Styrelsens ledamöter representerar sammanlagt 87 procent av bolagets röstandel och 80 procent av dess kapitalandel. De anställda utövar sin representation i dotterbolaget Latour-Gruppen AB, som är moderbolag till de helägda bolagen inom industrirörelsen. De är därför inte representerade i investmentbolagets styrelse.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning som reglerar styrelsens sammanträden, ärenden som ska tas upp vid dessa sammanträden, arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt vissa övriga frågor. I instruktion till verkställande direktören regleras dennes arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet gentemot styrelsen.

Styrelsen har hittills under verksamhetsperioden haft fyra ordinarie möten utöver det konstituerande mötet och två extra styrelsemöten. Två av styrelsens ledamöter har varit förhindrade att närvara vid ett tillfälle och en av styrelsens ledamöter har varit förhindrad att närvara vid två tillfällen, i övrigt har styrelsen varit fulltalig.

Vid två möten har bolagets revisor deltagit och lämnat redogörelse för iakttagelser vid den granskning som gjorts.

Bland de frågor som behandlats i styrelsen finns strategiska förändringar i börsportföljen, förvärv och försäljning av dotterbolag, bolagets riskexponering, budgetar och prognos för dotterbolagen samt ekonomisk uppföljning av verksamheten.

Genom ordförandens försorg har styrelsen utvärderat sitt arbete och samtliga ledamöter har härvid lämnat sina synpunkter.

Bolagsstyrningsrapport återfinns på sidorna 98–101.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Vid 2015 års årsstämma antogs följande riktlinjer: Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning och pension. Med andra ledande befattningshavare avses koncernledning och affärsområdeschefer. Den rörliga ersättningen baseras på uppnådda mål och kan uppgå till 0–100 procent av grundlönen. För att främja långsiktighet ska styrelsen, utöver den årliga rörliga ersättningen, också kunna besluta om ersättningar som är kopplade till affärsområdenas långsiktiga värdeutveckling över en period som omfattar tre år maximerat till en tredjedel av grundlönen per år under treårsperioden.

Verkställande direktören har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, varefter pension utgår med 60 procent av grundlönen i tre år. För övriga ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år.

Styrelsen har vidare rätt att bevilja att ersättning till bolagsledningen ska kunna kompletteras med aktierelaterade incitamentsprogram, exempelvis köptionsprogram, under förutsättning att dessa gynnar det långsiktiga engagemanget för verksamheten och förutsatt att de ges ut på marknadsmässiga villkor.

Styrelsens förslag till riktlinjer för tiden från nästa årsstämma presenteras i samband med kallelse till årsstämman 2016.

Miljöpåverkan

Latourkoncernens helägda företag bedriver tillståndspliktig och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Verksamheten är tillståndspliktig i två av koncernens dotterbolag och anmälningspliktig i tio av dotterbolagen. De tillstånds- och anmälningspliktiga bolagen finns inom verksamheter för produktion inom verkstadsindustri. Miljöpåverkan sker genom utsläpp till luft och till kommunala reningsanläggningar.

Samtliga berörda bolag innehar erforderliga tillstånd och har efterlevt gällande krav för sin verksamhet.

Förslag till utdelning och vinstdisposition

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta om en höjd ordinarie utdelning till 6,75 (6,00) kronor per aktie, vilket i absoluta tal motsvarar en utdelning om 1 077 Mkr.

Styrelsens förslag till vinstdisposition redovisas i sin helhet på sidan 96.

Utsikter för år 2016

2015 avslutades med en stabil efterfrågan, dock inte någon nämnbar organisk tillväxt. Marknadsutvecklingen i Europa är fortsatt relativt svag, men bilden är inte entydig. Storbritannien och Irland går bra tillsammans med Skandinavien. Ryssland, Finland, Frankrike och södra Europa är svaga och frågetecknen är många kring utvecklingen på den viktiga tyska marknaden.

Latour har dock visat en stabil resultatutveckling, och de åtgärder och förvärv som genomförts medför goda förutsättningar för en fortsatt positiv resultatutveckling framöver. Det är dock osäkert om den övergripande marknadsutvecklingen kommer ge någon hjälp därutöver.

Någon prognos för 2016 lämnas inte.

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	2015	2014
Nettoomsättning	3, 4	7 186	6 287
Kostnad för sålda varor		-4 213	-3 690
Bruttoresultat		2 973	2 597
Försäljningskostnader		-1 425	-1 301
Administrationskostnader		-534	-464
Forsknings- och utvecklingskostnader		-194	-155
Övriga rörelseintäkter	12	91	81
Övriga rörelsekostnader	12	-7	-14
Rörelseresultat	5-11	904	744
Resultat från andelar i intresseföretag	13	1 952	1 347
Resultat från aktieförvaltningen	14	1 493	36
Förvaltningskostnader		-15	-15
Resultat före finansiella poster		4 334	2 112
Finansiella intäkter	15	111	81
Finansiella kostnader	16	-146	-129
Resultat efter finansiella poster		4 299	2 064
Skatter	17	-230	-188
Årets resultat från kvarvarande verksamhet		4 069	1 876
Resultat från avyttringsgrupp som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet	34	48	-2
Årets resultat		4 117	1 874
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare		4 117	1 874
Innehav utan bestämmande inflytande		-	-
Resultat per aktie, räknat på resultat från kvarvarande verksamhet hänförligt till moderbolagets aktieägare	36		
Före utspädning		25,51 kr	11,77 kr
Efter utspädning		25,40 kr	11,72 kr
Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	36		
Före utspädning		25,81 kr	11,75 kr
Efter utspädning		25,70 kr	11,70 kr
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT			
Mkr		2015	2014
Årets resultat		4 117	1 874
Övrigt totalresultat:			
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen			
Omvärdering av nettopensionsförpliktelser		-2	-3
		-2	-3
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen			
Omräkningsdifferenser		-77	123
Årets förändring av verkligt värdereserv		-736	343
Årets förändring av säkringsreserv		34	5
Andel av intresseföretags övriga totalresultat		181	383
		-598	854
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	38	-600	851
Årets totalresultat		3 517	2 725
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare		3 517	2 725
Innehav utan bestämmande inflytande		-	-

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	2015	2014
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Immateriella anläggningstillgångar	18	3 816	3 576
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader	19	285	314
Mark och markanläggningar	20	16	18
Maskiner	21	217	237
Inventarier	22	159	160
Pågående nyanläggningar och förskott	23	27	12
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag	25	11 727	9 917
Börsaktier	26	493	1 605
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	24	0
Andra långfristiga fordringar	28	202	37
Uppskjuten skattefordran	38	64	53
		17 030	15 929
<i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Varulager m.m.</i>			
Råvaror och förnödenheter		306	332
Varor under tillverkning		81	89
Färdiga varor och handelsvaror		618	740
Förskott till leverantörer		1	10
Börsaktier, handel	30	46	79
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar	31	1 165	1 291
Skattefordran		77	68
Derivatinstrument	32	67	41
Övriga kortfristiga fordringar		69	78
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		85	105
<i>Likvida medel</i>	33	859	428
Tillgångar i avyttringsgrupp som innehas för försäljning	34	871	–
		4 245	3 261
Summa tillgångar		21 275	19 190

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	2015	2014
EGET KAPITAL			
<i>Kapital och reserver som kan hänföras till moderbolagets aktieägare</i>	36		
Aktiekapital		133	133
Återköpta egna aktier		-58	-38
Reserver		417	1 196
Balanserade vinstmedel		15 588	12 232
		16 080	13 523
<i>Innehav utan bestämmande inflytande</i>		0	0
Summa eget kapital		16 080	13 523
SKULDER			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Pensionsförpliktelser	37	32	30
Uppskjuten skatteskuld	38	206	166
Övriga avsättningar	39	50	55
Räntebärande skulder	40	675	812
		963	1 063
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Checkräkningskredit	41	40	45
Skulder till kreditinstitut	35	2 415	3 074
Förskott från kunder		29	32
Leverantörsskulder		548	639
Skatteskulder		122	95
Övriga avsättningar	39	16	19
Derivatinstrument	32	15	21
Övriga skulder		168	185
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	42	474	494
Skulder i avyttringsgrupp som innehas för försäljning	34	405	-
		4 232	4 604
Summa skulder		5 195	5 667
Summa eget kapital och skulder		21 275	19 190
Ställda säkerheter	43	2 793	2 230
Eventualförpliktelser	44	13	18

Koncernens kassaflödesanalys

Mkr	Not	2015	2014
Rörelseresultat		904	744
Avskrivningar		158	148
Realisationsresultat		-4	5
Övriga justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		-21	-16
Betalad skatt		-178	-119
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		859	762
<i>Förändring av rörelsekapitalet</i>			
Varulager		-77	-117
Kundfordringar		-86	-50
Kortfristiga fordringar		11	30
Kortfristiga rörelseskulder		28	-135
		-124	-272
Kassaflöde från den löpande verksamheten		735	490
<i>Investeringar</i>			
Förvärv av dotterföretag	45	-747	-723
Försäljning av dotterföretag	46	7	4
Förvärv av anläggningstillgångar		-192	-169
Försäljning av anläggningstillgångar		5	21
Kassaflöde från investeringar		-927	-867
<i>Aktieförvaltningen</i>			
Erhållen utdelning		671	607
Förvaltningskostnader m.m.		-18	-16
Förvärv av börsaktier m.m.		-85	-234
Förvärv av aktier i intresseföretag		-691	-301
Försäljning av börsaktier		1 951	210
Försäljning av aktier i intressebolag		400	0
Kassaflöde från aktieförvaltningen		2 228	266
Kassaflöde efter investeringar och aktieförvaltningen		2 036	-111
<i>Finansiella betalningar</i>			
Erhållen ränta		2	-1
Betald ränta		-53	-78
Nyupplåning		18	1 102
Amortering		-555	-153
Lämnad utdelning		-957	-877
Återköp av egna aktier		-9	14
Utställda köpoptioner		4	2
Kassaflöde från finansiella betalningar		-1 550	9
Kassaflöde från avyttringsgrupp som innehas för försäljning	34	41	16
Förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		428	472
Kursdifferens i likvida medel		-20	42
Likvida medel i avyttringsgrupp som innehavs för försäljning	34	-76	0
Likvida medel vid årets slut	33	859	428

Förändring i koncernens eget kapital

	Not	Hänförligt till moderbolagets aktieägare			Innehav utan bestämmande-inflytande	Totalt	
		Aktie-kapital	Återköpta egna aktier	Reserver			Balanserade vinstmedel
Ingående eget kapital 2014-01-01	36	133	-48	725	10 848	0	11 658
Summa totalresultat				471	2 254		2 725
Utställda köpoptioner					3		3
Sålt återköpta egna aktier			10		4		14
Utdelningar					-877		-877
Utgående eget kapital 2014-12-31	36	133	-38	1 196	12 232	0	13 523
Ingående balans 2015-01-01	36	133	-38	1 196	12 232	0	13 523
Summa totalresultat				-779	4 296		3 517
Utställda köpoptioner					4		4
Nyttjande av köpoptioner			17		13		30
Sålt återköpta egna aktier			-37				-37
Utdelningar					-957		-957
Utgående eget kapital 2015-12-31	36	133	-58	417	15 588	0	16 080

Förändring av koncernens räntebärande nettoskuld

Mkr	2014-12-31	Förändring av likvida medel	Förändring av lån	Andra förändringar	2015-12-31
Fordringar	37			167	204
Likvida medel	428	506			934
Pensionsförpliktelser	-30			-2	-32
Långfristiga skulder	-812		-41		-853
Utnyttjad checkkredit	-45		2		-43
Kortfristiga skulder	-3 094		679		-2 415
Räntebärande nettoskuld	-3 516	506	640	165	-2 205

Specma Group som är under avveckling ingår i ovanstående redogörelse över nettoskulden.

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	Not	2015	2014
Resultat från andelar i koncernföretag – utdelning		365	330
Resultat från andelar i intresseföretag	13	817	464
Resultat från aktieförvaltningen	14	1 898	22
Förvaltningskostnader		-9	-9
Resultat före finansiella poster		3 071	807
Ränteintäkter och liknande resultatposter	15	28	48
Räntekostnader och liknande resultatposter	16	-12	-39
Resultat efter finansiella poster		3 087	816
Skatter	17	-	-
Årets resultat		3 087	816

Rapport över totalresultat för moderbolaget

Mkr	Not	2015	2014
Årets resultat		3 087	816
Övrigt totalresultat:			
Poster som senare kan återföras till resultaträkningen			
Årets förändring av verkligt värdereserv		-1 091	326
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		-1 091	326
Årets totalresultat		1 996	1 142

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	2015	2014
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotterföretag	24	1 246	1 246
Andelar i intresseföretag	25	5 332	4 721
Börsaktier	26	0	1 529
Fordran på koncernföretag		2 932	2 362
		9 510	9 858
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordran på koncernföretag		0	10
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2	2
<i>Likvida medel</i>		5	6
		7	18
Summa tillgångar		9 517	9 876
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	36		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		133	133
Andra fonder		96	1 185
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		6 091	6 237
Årets resultat		3 087	816
		9 407	8 371
<i>Avsättningar</i>			
Pensionsförpliktelser		1	1
		1	1
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut		100	100
Övriga räntefria skulder		5	5
		105	105
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder till koncernföretag		0	1 395
Övriga skulder		4	4
		4	1 399
Summa eget kapital och skulder		9 517	9 876
Ställda säkerheter	43	1 219	1 181
Eventualförpliktelser	44	3 090	3 445

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	Not	2015	2014
Kortfristiga rörelsefordringar		10	5
Kortfristiga rörelseskulder		0	1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		10	6
<i>Aktieförvaltningen</i>			
Erhållen utdelning		537	487
Förvaltningskostnader m.m.		-9	-9
Förvärv av börsaktier m.m.		-691	-324
Försäljning av börsaktier		2 696	-
Kassaflöde från aktieförvaltningen		2 533	154
Kassaflöde efter investeringar och aktieförvaltningen		2 543	160
<i>Finansiella betalningar</i>			
Erhållen ränta		28	48
Betald ränta		-12	-39
Nyupplåning		-1 964	360
Erhållen utdelning från dotterföretag		365	330
Återköp av egna aktier		-8	14
Lämnad utdelning		-957	-877
Utställda köpoptioner		4	3
Kassaflöde från finansiella betalningar		-2 544	-161
Förändring av likvida medel		-1	-1
Likvida medel vid årets början		6	7
Likvida medel vid årets slut		5	6

Förändring i moderbolagets eget kapital

Mkr	Not	Andra fonder			Balanserad vinst	Totalt
		Aktiekapital	Reservfond	Fond för verkligt värde		
Utgående balans 2013-12-31		133	96	765	7 095	8 089
Summa totalresultat				326	816	1 142
Återköp av egna aktier					14	14
Lämnad utdelning					-877	-877
Utställda köpoptioner					3	3
Utgående balans 2014-12-31		133	96	1 091	7 051	8 371
Summa totalresultat				-1 091	3 087	1 996
Återköp av egna aktier					-957	-957
Lämnad utdelning					-37	-37
Återköp av egna aktier					30	30
Nyttjande av köpoptioner					4	4
Utgående balans 2015-12-31		133	96	0	9 178	9 407

Noter till de finansiella rapporterna

(Belopp i Mkr om inget annat anges)

NOT 1 Allmän information

Investment AB Latour (publ), org. nr 556026-3237, är ett blandat investment-bolag med en helägd industrirörelse och en börsportfölj som består av nio betydande innehav.

Moderbolaget är ett publikt aktiebolag med säte i Göteborg. Huvudkontorets adress är J A Wettergrens gata 7, Box 336, 401 25 Göteborg. Moderbolaget är noterat på listan för stora bolag på Nasdaq OMX Stockholm.

Styrelsen och verkställande direktören har godkänt denna koncernredovisning den 18 mars 2016 för offentliggörande. Årsredovisningen och koncernredovisningen kommer att föreläggas årsstämman den 3 maj 2016 för fastställande.

NOT 2 Redovisningsprinciper

Förutsättningar vid upprättande av koncernens finansiella rapporter
Koncernredovisningen för Investment AB Latour har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standard Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som har godkänts av EU. Vidare har Årsredovisningslagen (ÅRL) och RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden förutom vad beträffar omvärderingar av finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella tillgångar och skulder (inklusive derivatinstrument) värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga redovisningsmässiga uppskattningar. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av företagets redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 49.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheten att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Nya och ändrade redovisningsprinciper

Nya och ändrade standarder är för första gången obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2015.

Inga nya redovisningsprinciper gällande från 1 januari 2015 har väsentligen påverkat Investment AB Latours finansiella resultat eller ställning.

Nya standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ännu inte har trätt i kraft och som inte har tillämpats i förtid.

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2015 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Inga av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag av de som följer nedan:

IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Den ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 behåller en blandad värderingsansats men förenklar denna ansats i vissa avseenden. Det kommer att finnas 3 värderingskategorier för finansiella tillgångar, upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. IFRS 9 inför också en ny modell för beräkning av kreditförlustreserv som utgår från förväntade kreditförluster. För finansiella skulder ändras inte klassificeringen och värderingen förutom i det fall då en skuld redovisas till verkligt värde över resultaträkningen baserat på verkligt värde-alternativet. IFRS 9 minskar kraven för tillämpning av säkringsredovisning. Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018. Tidigare tillämpning är tillåten. Koncernen har ännu inte utvärderat effekterna av införandet av standarden.

IFRS 15 "Revenue from contracts with customers" reglerar hur redovisning av intäkter ska ske. De principer som IFRS 15 bygger på ska ge användare av finansiella rapporter mer användbar information om företagets intäkter. Den utökade upplysningskyldigheten innebär att information om intäktslag, tidpunkt för reglering, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning samt kassaflöde hänförligt till företagets kundkontrakt ska lämnas. En intäkt ska

enligt IFRS 15 redovisas när kunden erhåller kontroll över den försälda varan eller tjänsten och har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten. Förtida tillämpning är tillåten. Koncernen har ännu inte utvärderat effekterna av införandet av standarden.

IFRS 16 "Leases" kräver att tillgångar och skulder hänförliga till alla leasing-avtal, med några undantag, redovisas i balansräkningen. Denna redovisning baseras på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet. Redovisningen för leasegivaren kommer i allt väsentligt att vara oförändrad. Standarden är tillämplig för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Förtida tillämpning är tillåten.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är alla företag över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget.

Förvärv av bolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Denna metod innebär att eget kapital, inklusive kapitalandel i de obeskattade reserver som fanns i dotterbolaget vid förvärvstillfället elimineras i sin helhet. Följaktligen ingår endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten i koncernens egna kapital.

Köpeskillingen för förvärvet av ett dotterföretag utgörs av verkligt värde på överlätna tillgångar, skulder och de aktier som emitterats av koncernen. I köpeskillingen ingår även verkligt värde på alla tillgångar eller skulder som är en följd av en överenskommelse om villkorad köpeskillning. Om det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärsanalysen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill. Om anskaffningskostnaden understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar och eventalförpliktelser, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen. Förvärvsrelaterade kostnader kostnadsförs när de uppstår. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen. För varje förvärv avgör koncernen om alla innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget redovisas till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av det förvärvade företagets nettotillgångar.

Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernredovisningen med belopp avseende tiden efter förvärvet. Resultat från under året sålda bolag har inkluderats i koncernens resultaträkning för tiden fram till tidpunkten för avyttringen.

Latours utländska koncernföretags tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Samtliga poster i resultaträkningen omräknas till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser förs direkt till koncernens eget kapital.

Koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Vinst och förluster som resulterar från koncerninterna transaktioner och som är redovisade i tillgångar elimineras också.

Intresseföretag

Intresseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 % och 50 % av rösterna. Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andelar i intresseföretagens resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter skatt justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden.

När koncernen inte längre har ett bestämmande eller betydande inflytande, omvärderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde och ändringen i redovisat värde redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen av det kvarvarande innehavet som intresseföretag, joint venture eller finansiell tillgång. Alla belopp avseende den avyttrade enheten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, redovisas som om koncernen direkt hade avyttrat de hänförliga tillgångarna eller skulderna. Detta kan medföra att belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat omklassificeras till resultatet.

Forts.

Not 2 forts.

Om ägarandelen i ett intresseföretag minskar men ett betydande inflytande ändå kvarstår, omklassificeras, i de fall det är relevant, bara en proportionell andel av de belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat till resultatet.

I moderbolaget redovisas intresseföretagen enligt anskaffningsvärdemetoden.

Nettoomsättning

Som nettoomsättning redovisas fakturerad försäljning exkl. mervärdesskatt och efter avdrag för varurabatter och liknande intäktsreduktioner men före avdrag för leveranskostnader. Försäljning redovisas efter att koncernen har överfört de avgörande riskerna och nyttan som sammanhänger med äganderätten till sålda varor till köparen och ingen dispositionsrätt eller möjlighet till faktisk kontroll över godset kvarstår. Intäkter från försäljning av tjänster redovisas när tjänsten har utförts. Koncernen tillämpar i förekommande fall successiv vinstavräkning (se nedan). Koncernens omsättning består till huvudsak av varuförsäljning.

Pågående arbete

För utförda tjänsteuppdrag respektive entreprenaduppdrag redovisas inkomsten och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. I de fall utfallet av ett tjänsteuppdrag eller entreprenaduppdrag inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas intäkter endast i den utsträckning som motsvaras av de uppkomna uppdragsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. En befarad förlust på ett uppdrag redovisas omgående som kostnad.

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Som övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader redovisas intäkter och kostnader från aktiviteter utanför ordinarie verksamhet. Se not 12.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningsintäkter samt realiserade och realiserade valutakursförluster och -vinster.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Räntekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs oavsett hur de upplånade medlen använts. Räntekostnader inkluderar transaktionskostnader för lån vilka har periodiserats över lånets löptid vilket även gäller eventuell skillnad mellan mottagna medel och återbetalningsbelopp. Utdelningsintäkt redovisas när utdelning fastställts och rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Lånekostnader

Lånekostnader som avser produktion av en tillgång för vilken lånekostnader kan inräknas i anskaffningsvärdet aktiveras under den tid som krävs att slutföra arbetet och färdigställa tillgången för dess avsedda användning. Övriga lånekostnader kostnadsförs när de uppkommer.

Varulager

Varulagren redovisas till det lägre av anskaffningskostnad och nettoförsäljningsvärde, där anskaffningsvärdet beräknas med tillämpning av FIFO-metoden eller, alternativt, vägd genomsnittlig kostnad om denna är en god approximation av FIFO. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. Värdet på färdiga varor och varor under tillverkning omfattar råvaror, direkt arbete, övriga direkta kostnader och produktionsrelaterade omkostnader. Separata inkuransavskrivningar görs. Vid bedömning av nettoförsäljningsvärdet tas hänsyn till artiklarnas ålder och omsättningshastighet. Förändring mellan årets in- och utgående inkuransreserv påverkar i sin helhet rörelseresultatet.

Omräkning av utländska valutor**Funktionell valuta och rapportvaluta**

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Undantag är då transaktionerna utgör säkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden eller av nettoinvesteringar, då vinster/förluster redovisas i eget kapital.

Omräkningsdifferenser för icke-monetära poster, såsom aktier som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, redovisas som en del av verkligt värdevinst/-förlust. Omräkningsdifferenser för icke-monetära poster, såsom

aktier som klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas, förs till reserv för verkligt värde i eget kapital.

Koncernföretag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag (av vilka inget har en höginflationsvaluta) som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagskurs,
- intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs (såvida denna genomsnittliga kurs inte är en rimlig approximation av den ackumulerade effekten av de kurser som gäller på transaktionsdagen, i vilket fall intäkter och kostnader omräknas per transaktionsdagen) och
- alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas som en separat del av eget kapital.

Vid konsolideringen förs valutakursdifferenser, som uppstår till följd av omräkning av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter och av upplåning och andra valutainstrument som identifierats som säkringar av sådana investeringar, till eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet redovisas sådana kursdifferenser i resultaträkningen som en del av realisationsvinsten/-förlusten.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen fabriker, lagerlokaler och kontor. Materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Avskrivningar på tillgångar görs linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden, enligt följande:

Byggnader	25–50 år
Markanläggningar	10–20 år
Maskiner	5–10 år
Fordon och datorer	3–5 år
Övriga inventarier	5–10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas varje balansdag och justeras vid behov.

En tillgångs redovisade värde skrivs genast ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkt och redovisat värde och redovisas i resultaträkningen.

Immateriella tillgångar**Goodwill**

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterföretagets/intresseföretagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som immateriella tillgångar. Goodwill vid förvärv av intresseföretag ingår i värdet på innehav i intresseföretag.

Goodwill testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Gjorda nedskrivningar av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov.

Varumärken och licenser

Varumärken och licenser redovisas till anskaffningsvärde. Varumärken och licenser har en begränsad nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för varumärken och licenser över deras bedömda nyttjandeperiod (5–20 år).

Nedskrivningar

Tillgångar som har en obestämd nyttjandeperiod skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdeminskning närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av en

tillgångs verkliga värde minskat med försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än finansiella tillgångar och goodwill, som tidigare skrivits ned, görs per varje balansdag en prövning om återföring bör göras.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning kostnadsförs då de inträffar. Utgifter för utveckling aktiveras i den mån dessa bedöms komma att ge framtida ekonomiska fördelar. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, värdepapper, lånefordringar och derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och eget kapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Redovisning sker därefter beroende av hur de klassificerats enligt nedan.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skulder tas upp när motparten har levererat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument eller diskonterade kassaflöden. För ytterligare information se not 34.

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar är i behov av nedskrivning. För eget kapitalinstrument som klassificeras som Tillgångar som kan säljas, förutsätts en väsentlig eller utdragen nedgång i det verkliga värdet under instrumentets anskaffningsvärde innan en nedskrivning verkställs. Om nedskrivningsbehov föreligger för en tillgång i kategorin Tillgångar som kan säljas, omföres tidigare eventuella ackumulerade justeringar av verkligt värde som redovisats direkt mot övrigt totalresultat till resultaträkningen. Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som redovisats i resultaträkningen får inte senare återföras via resultaträkningen.

Finansiella instrument klassificeras i kategorier beroende på avsikten med förvärvet av det finansiella instrumentet. Företagsledningen bestämmer klassificering vid ursprunglig anskaffningstidpunkt.

Kategorierna är följande:

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori. En finansiell tillgång klassificeras som innehav för handel om den förvärvas i syfte att säljas på kort sikt (exempelvis börsaktier, handel, se not 30). Derivat klassificeras som innehav för handel om de används för säkringsredovisning. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte utgör derivat med fasta betalningar eller med betalningar som går att fastställa, och som inte är noterade på en aktiv marknad. Fordringarna uppkommer då företag tillhandahåller pengar, varor och tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att idka handel i fordringsrätterna. Kategorin innefattar även förvärdade fordringar. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori (exempelvis börsaktier och övriga långfristiga värdepappersinnehav). Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändring mot övrigt totalresultat. Vid

den tidpunkt placeringarna bokas bort från balansräkningen omförs tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital till resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Finansiella skulder som inte innehas för handel värderas initialt till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader, och därefter till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp. Det innebär att över- och undervärden liksom direkta emissionskostnader periodiseras över skuldens löptid.

Derivat som används för säkringsredovisning

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen per kontraktssdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Metoden för att redovisa den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifieras som ett säkringsinstrument, och om så är fallet, karaktären hos den post som säkrats. Koncernen identifierar vissa derivat som antingen en säkring av en mycket sannolik prognostiserad transaktion (kassaflödessäkring), eller en säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet.

Då transaktionen ingås dokumenterar koncernen förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten, liksom även målet för riskhanteringen och strategin för att vidta olika säkringsåtgärder. Koncernen dokumenterar också sin bedömning, både vid säkringsens början och löpande, av huruvida de derivatinstrument som används i säkringstransaktioner är effektiva när det gäller att utjämna förändringar i verkligt värde eller kassaflöde för säkrade poster.

Kassaflödessäkring

Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i eget kapital.

Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Akkumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (t.ex. när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum).

När ett säkringsinstrument löper ut eller säljs eller när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringen finns i eget kapital, kvarstår dessa vinster/förluster i eget kapital och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i eget kapital omedelbart till resultaträkningen.

Säkring av nettoinvestering

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter redovisas på liknande sätt som kassaflödessäkringar. Vinster eller förluster avseende säkringsinstrumentet som hänför sig till den effektiva delen av säkringen redovisas i eget kapital, vinster eller förluster som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Akkumulerade vinster och förluster i eget kapital redovisas i resultaträkningen när utlandsverksamheten avyttras.

Derivat som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning

Vissa derivatinstrument uppfyller inte villkoren för säkringsredovisning. Förändringar i verkligt värde för sådana derivatinstrument som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning redovisas omedelbart i resultaträkningen under övriga intäkter alternativt övriga kostnader.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Långfristiga fordringar och övriga kortfristiga fordringar

Långfristiga fordringar och övriga kortfristiga fordringar är fordringar som uppkommer då företaget tillhandahåller pengar utan avsikt att idka handel med fordringsrätten. Om den förväntade innehavstiden är längre än ett år utgör de långfristiga fordringar och om den är kortare övriga fordringar. Dessa fordringar tillhör kategorin Lånefordringar och kundfordringar.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt.

Värdering av samtliga skatteskulder/fordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

Skatt redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital, då även skatteeffekten redovisas mot eget kapital.

Forts.

Not 2 forts.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Uppskjuten skattefordran avseende framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

I juridiska personer redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld.

Uppskjuten skatt beräknas inte på temporära skillnader på andelar i dotterföretag och intresseföretag, där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

Investment AB Latour är ur skattemässig synvinkel ett investemntbolag. Vinster vid försäljning av aktier är inte skattepliktiga och förluster är inte avdragsgilla. Bolaget får dock som beskattningsbar schablonintäkt deklarerat 1,5 procent av aktiernas marknadsvärde vid årets ingång. Detta gäller dock enbart marknadsnoterade aktier där röstandelen understiger 10 procent. Mottagna utdelningar är skattepliktiga och lämnad utdelning är avdragsgill. Räntetäckter är beskattningsbara medan förvaltningskostnader och räntekostnader är avdragsgilla.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar med en löptid understigande tre månader.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Leasade anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt står för samma risker och förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Den leasade tillgången redovisas då som anläggningstillgång och framtida leasingavgifter som räntebärande skuld. Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing och leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden. I moderbolaget redovisas alla leasingavtal som operationella.

Statliga stöd

Statliga bidrag redovisas i resultat- och balansräkningen när det föreligger rimlig säkerhet att man kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidragen och att bidragen med säkerhet kommer att erhållas. Bidragen periodiseras systematiskt på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Bidrag som är hänförliga till investeringar i materiella anläggningstillgångar har reducerat tillgångarnas redovisade värde.

Avsättningar

En avsättning redovisas när koncernen/företaget har ett formellt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av belopp kan göras.

Avsättningar för garantiåtaganden baseras på tidigare års faktiska kostnader.

Pensioner

Inom koncernen finns ett flertal såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. I Sverige, Tyskland, Schweiz och Italien omfattas de anställda av förmånsbestämda alternativt avgiftsbestämda pensionsplaner. I övriga länder omfattas de anställda av avgiftsbestämda planer.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas med kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

I förmånsbestämda planer utgår ersättningar till anställda och före detta anställda baserat på lön vid pensioneringstidpunkten och antalet tjänsteår. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna.

Beträffande förmånsbestämda planer beräknas pensionskostnaden och pensionsförpliktelsen enligt den s.k. Projected Unit Credit Method. Metoden fördelar kostnaden för pensioner i takt med att de anställda utför tjänster för företaget som ökar deras rätt till framtida ersättning. Beräkningen utförs årligen av oberoende aktuarier.

Företagets åtaganden värderas till nuvärdet av förväntade framtida utbetalningar med användning av en diskonteringsränta. Vid fastställande av denna ränta utgår koncernen i första hand från räntan på förstklassiga stadsobligationer uttryckta i den valuta i vilken ersättningen kommer att utbetalas. På förpliktelser i Sverige utgår koncernen från räntan för 12-årig bostadsobligationer som sedan extrapoleras med utvecklingen för den 23-åriga stadsobligationsräntan för att motsvara kvarvarande löptid för de aktuella åtagandena.

De viktigaste aktuariella antagandena anges i not 37.

Nettoräntan beräknas genom att diskonteringsräntan tillämpas på förmånsbestämda planer och på det verkliga värdet på förvaltningstillgångar. Denna kostnad ingår i personalkostnaderna i resultaträkningen.

Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen. Övriga kostnadsposter i pensionskostnaden belastar totalresultatet.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i övrigt totalresultat under den period då de uppstår.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas av en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Segmentsrapportering

Koncernens verksamhet styrs och är organiserad i Industrirörelsen och Aktieförvaltningen. Industrirörelsen är i sin tur uppdelad i fyra (fem) affärsområden. Dessa rörelsegränar samt aktieförvaltningen utgör koncernens rörelsesegment. Segmentens intäkter, rörelseresultat, tillgångar och skulder inkluderar direkt hänförliga poster tillsammans med sådana poster som på ett tillförlitligt sätt kannat allokera till respektive segment. Ej allokerade poster utgörs framförallt av räntebärande tillgångar och skulder, räntetäckter, räntekostnader, koncern-gemensamma kostnader och skatter.

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning när deras redovisade värde huvudsakligen kommer att återvinnas genom en försäljningstransaktion och en försäljning anses mycket sannolik. De redovisas till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Uppskjutna skattefordringar, tillgångar hänförliga till ersättningar till anställda, finansiella tillgångar, förvaltningsfastigheter och avtalsenliga rättigheter i försäkringsavtal är dock undantagna från detta värderingskrav.

Tillgångar i en avyttringsgrupp som innehas för försäljning redovisas separerade från andra tillgångar i balansräkningen. Skulderna hänförliga till en avyttringsgrupp som innehas för försäljning presenteras separerade från andra skulder i balansräkningen.

En avvecklad verksamhet är en del av ett företag som antingen har avyttrats eller är klassificerad som att den innehas för försäljning och som utgör en självständig väsentlig rörelsegren. Resultatet från avvecklade verksamheter redovisas separat i resultaträkningen.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget följer Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporteringens rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att moderbolaget ska följa IFRS/IAS så långt det är möjligt. Skillnaderna mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper beror främst på Årsredovisningslagen, Tryggandelagen och i vissa fall på särskilda skatteregler. I följande fall överensstämmer moderbolagets redovisningsprinciper inte med IFRS.

Ersättningar till anställda/förmånsbestämda planer

Vid beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner följer moderbolaget Tryggandelagens och Finansinspektionens föreskrifter i och med att detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt.

NOT 3 Information om rörelsegrenar

UTVECKLING PER AFFÄRSOMRÅDE 2015-01-01–2015-12-31

Mkr	Industrirörelsen					Aktieförvaltningen	Totalt
	Hultafors Group	Latour Industries	Nord-Lock	Swegon	Övrigt		
INTÄKTER							
Extern försäljning	1 549	1 283	796	3 558			7 186
Intern försäljning		6	1	1			8
RESULTAT							
Rörelseresultat	218	176	236	270	4		904
Resultat från aktieförvaltningen						3 430	3 430
Finansiella intäkter							111
Finansiella kostnader							-146
Skatter							-230
Resultat från avyttringsgrupp som innehas för försäljning							48
Årets resultat							4 117
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR							
Tillgångar	1 482	1 685	1 100	3 021	550	11 918	19 756
Tillgångar i avyttringsgrupp som innehas för försäljning							867
Ofördelade tillgångar							652
Summa tillgångar							21 275
Skulder	238	243	118	729	15	8	1 351
Skulder i avyttringsgrupp som innehas för försäljning							203
Ofördelade skulder							3 641
Summa skulder							5 195
Investeringar i:							
materiella anläggningstillgångar	11	46	35	54	28	-	174
immateriella anläggningstillgångar		369	156	16		-	541
Avskrivningar	15	24	21	80	18		158

UTVECKLING PER AFFÄRSOMRÅDE 2014-01-01–2014-12-31

Mkr	Industrirörelsen					Aktieförvaltningen	Totalt
	Hultafors Group	Latour Industries	Nord-Lock	Swegon	Övrigt		
INTÄKTER							
Extern försäljning	1 305	1 051	722	3 209	-		6 287
Intern försäljning	1	4	-	-	-		5
RESULTAT							
Rörelseresultat	177	68	211	298	-10		744
Resultat från aktieförvaltningen						1 368	1 368
Finansiella intäkter							81
Finansiella kostnader							-129
Skatter							-188
Resultat från avyttringsgrupp som innehas för försäljning							-2
Årets resultat							1 874
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR							
Tillgångar	1 358	1 174	809	3 170	845	10 863	18 219
Tillgångar i avyttringsgrupp som innehas för försäljning							801
Ofördelade tillgångar							170
Summa tillgångar							19 190
Skulder	339	335	112	924	15	5	1 730
Skulder i avyttringsgrupp som innehas för försäljning							201
Ofördelade skulder							3 736
Summa skulder							5 667
Investeringar i:							
materiella anläggningstillgångar	9	17	20	102	31		197
immateriella anläggningstillgångar	217	240	-	966	-		1 423
Avskrivningar	17	21	18	75	17		148

Företagsledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas i Latours styrelse och som används för att fatta strategiska beslut. Styrelsen bedömer affärsområdena huvudsakligen ur ett verksamhetsperspektiv men även till viss del ur ett geografiskt perspektiv.

Verksamheten kan i huvudsak indelas i två huvudområden: helägd industrirörelse samt aktieförvaltning. Industrirörelsen är organiserad i fyra affärsområden, Hultafors Group, Latour Industries, Nord-Lock och Swegon. Tidigare ingick även affärsområdet Specma men beslut om avyttring av detta skedde under hösten 2015.

Aktieförvaltningen består huvudsakligen av portföljförvaltning av längre innehav där röstandelen uppgår till lägst 10 procent.

I segmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. I segmentens tillgångar och skulder inräknas inte skattefordringar och skatteskulder (uppskjutna samt aktuella) och inte heller räntebärande tillgångar och skulder. I segmentens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar ingår samtliga investeringar frånsett investeringar i korttidsinventarier och inventarier av mindre värde.

NOT 4 Geografiska marknader

Försäljning fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2015	2014
Sverige	2 105	1 770
Norden exkl. Sverige	1 334	1 267
Europa exkl. Norden	2 662	2 435
Övriga marknader	1 085	815
Summa	7 186	6 287

Tillgångar fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2015	2014
Sverige	16 286	15 706
Norden exkl. Sverige	1 057	683
Europa exkl. Norden	2 623	2 410
Övriga marknader	438	391
Tillgångar i avyttringsgrupp som innehas för försäljning	871	–
Summa	21 275	19 190

Investeringar fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2015	2014
Sverige	137	608
Norden exkl. Sverige	367	3
Europa exkl. Norden	134	828
Övriga marknader	77	184
Investering i avyttringsgrupp som innehas för försäljning	22	–
Summa	737	1 623

Koncernens hemmamarknad har historiskt varit Norden med huvuddelen av produktionen förlagd i Sverige. Numera sker expansionen huvudsakligen i Europa men även i andra delar av världen. Det finns inga enskilda länder som genom storlekskriteriet bedöms relevanta att särredovisas.

NOT 5 Transaktioner med närstående

Investment AB Latour står under ett bestämmande inflytande från familjen Douglas. Privat och genom bolag kontrollerar familjen Douglas 79,8 procent av rösterna i Latour. Gustaf Douglas har under året förvärvat 4 000 B-aktier. Familjen har erhållit styrelsearvode om 1 200 tkr.

Investment AB Latour innehar sedan tidigare 467 000 återköpta aktier, av dessa såldes 217 000 aktier under 2015 och ytterligare 152 500 aktier återköptes. Investment AB Latour innehar således 402 500 aktier vid periodens slut. Totalt antal utställda köpoptioner till ledande befattningshavare inom Latourkoncernen är 662 500 st. Vid årsstämman den 5 maj 2015 fattades beslut om att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier samt att få besluta om överlåtelse av egna aktier. Optionerna är utställda på marknadsmässiga villkor. För information om löner och andra ersättningar till styrelsen, vd och andra ledande befattningshavare, se not 9.

Årets inköp och försäljning mellan koncernföretag inom Latour-koncernen uppgår till 3 128 (2 796) Mkr. Inga inköp eller försäljningar har skett med moderbolaget.

I sista kvartalet genomfördes en transaktion av moderbolagets aktieinnehav i Nobia till dotterbolaget Latour Förvaltning AB till marknadsmässigt värde.

Inga transaktioner med andra närstående personer eller övriga bolag har förekommit under året.

NOT 6 Kostnader fördelade på kostnadslag

KONCERNEN	2015	2014
Förändring i lager	3 293	2 865
Ersättning till anställda	2 060	1 811
Avskrivningar	158	149
Övriga kostnader	771	718
Summa	6 282	5 543

NOT 7 Valutakursdifferenser

I rörelseresultatet ingår valutakursdifferenser avseende rörelsefordringar och rörelseskulder enligt följande:

KONCERNEN	2015	2014
Nettoomsättning	–4	4
Kostnad för sålda varor	–	–3
Försäljningskostnader	12	21
Övriga rörelseintäkter	3	20
Övriga rörelsekostnader	–10	–2
Summa	1	40

NOT 8 Ersättning till revisorer

KONCERNEN	2015	2014
PwC		
Revisionsuppdraget	6	6
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	3	1
Övriga revisorer		
Revisionsuppdraget	2	2
Övriga tjänster	1	1
Summa	12	10

I moderbolaget uppgår ersättningar till revisorer för revisionsuppdraget till 93 (88) tkr och för övriga uppdrag till 0 (31) tkr.

NOT 9 Personal

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2015		2014	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderbolaget	4	1	4	1 (0)
Dotterbolag	1 828	582 (154)	1 644	522 (147)
Koncernen	1 832	583 (154)	1 648	523 (147)

Av koncernens pensionskostnader avser 15 (18) Mkr styrelser och verkställande direktörer.

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan styrelseledamöter m.fl. och anställda:

	2015		2014	
	Styrelse och VD		Styrelse och VD	
	(varav tantiem)	Övriga anställda	(varav tantiem)	Övriga anställda
<i>Moderbolaget</i>				
Sverige	4 (0)	–	4 (0)	–
<i>Dotterbolag</i>				
Sverige	36 (10)	858	37 (7)	833
Italien	5 (0)	90	3 (0)	86
Finland	6 (0)	94	5 (0)	76
Tyskland	6 (0)	122	6 (1)	106
				77
Storbritannien	7 (1)	94	5 (1)	
Norge	3 (0)	59	3 (0)	57
USA	3 (0)	86	3 (0)	71
Schweiz	4 (1)	47	4 (1)	46
Danmark	4 (0)	33	2 (0)	27
Polen	3 (2)	38	3 (2)	27
Frankrike	1 (0)	20	3 (0)	17
Holland	2 (0)	8	5 (0)	6
Belgien	7 (1)	52	5 (0)	28
Rumänien	0 (0)	6	0 (0)	5
Övriga länder	11 (2)	106	7 (1)	47
Koncernen totalt	102 (17)	1 713	95 (13)	1 509

De uppsägningstider som tillämpas inom koncernen är, beroende på ålder och typ av befattning, 3–24 månader.

Ersättning till ledande befattningshavare**Principer**

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämmas beslut. Något särskilt arvode utgår ej för kommittéarbete.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses koncernledning och affärsområdeschefer som rapporterar direkt till verkställande direktören.

Den rörliga ersättningen till verkställande direktören baseras på under året uppnådda mål och var under 2015 maximerad till 82 procent av grundlönen. För andra ledande befattningshavare baseras den rörliga ersättningen på

resultatet samt avkastningen på operativt kapital. Ersättningen i de befintliga avtalen för den årliga rörliga ersättningen är maximerad till mellan 17 och 50 procent av grundlönen. För att främja långsiktighet ska styrelsen, utöver den årliga rörliga ersättningen, också kunna besluta om ersättningar som är kopplade till affärsområdenas långsiktiga värdeutveckling över en period som omfattar tre år.

Styrelsen har vidare rätt att bevilja att ersättning till bolagsledningen ska kunna kompletteras med aktierelaterade incitamentsprogram (exempelvis köptionsprogram) under förutsättning att dessa gynnar det långsiktiga engagemanget för verksamheten och förutsatt att de ges ut på marknadsmissa villkor.

2015 Ersättning och övriga förmåner under året

(tkr)	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning ³⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande	1 200	–	–	–	1 200
Övriga styrelseledamöter (6 personer) ¹⁾	2 400	–	–	–	2 400
Verkställande direktör	4 495	3 555	105	1 582	9 737
Andra ledande befattningshavare (6 personer)	13 300	3 875	594	3 659	21 428

¹⁾ Övriga styrelseledamöter har erhållit 400 tkr per ledamot.

²⁾ Övriga förmåner avser främst bilförmån.

³⁾ Den årliga rörliga delen av rörlig ersättning till verkställande direktören motsvarade 79 procent av grundlönen och till andra ledande befattningshavare 0–50 procent av grundlönen.

2014 Ersättning och övriga förmåner under året

(tkr)	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning ³⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande	1 200	–	–	–	1 200
Övriga styrelseledamöter (7 personer) ¹⁾	2 800	–	–	–	2 800
Verkställande direktör	4 402	3 039	128	1 779	9 348
Andra ledande befattningshavare (6 personer) ⁴⁾	14 645	2 931	502	3 556	21 634

¹⁾ Övriga styrelseledamöter har erhållit 400 tkr per ledamot.

²⁾ Övriga förmåner avser främst bilförmån.

³⁾ Rörlig ersättning till verkställande direktören motsvarade 69 procent av grundlönen och till andra ledande befattningshavare 0–76 procent av grundlönen.

⁴⁾ För tiden september till december har en affärsområdeschef varit engagerad via konsultavtal med ersättning som ingår i redovisat belopp. I beloppet ingår även avgångsvederlag. Forts.

Not 9 forts.

Pensioner

Verkställande direktören har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, varefter pension utgår från bolaget med 60 procent av grundlönen under tre år.

För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år, varefter pension utgår enligt den förmånsbestämda ITP-planen eller motsvarande. Premier erläggs löpande.

Optionsprogram

Under året förföll optionsprogrammet från 2011, varpå 217 000 optioner löstes in mot aktier för ett lösenpris av 103,50 kr. I tabellen nedan redovisas de optionsprogram som är utestående vid årsskiftet.

KONCERNEN	Antal utställda optioner	Optionspris	Lösenkurs
2012/2016	186 000	11,40	117,60
2012/2016	15 000	12,90	133,40
2013/2017	168 000	15,20	170,00
2014/2018	144 000	18,90	194,20
2015/2019	149 500	25,00	258,90

Avgångsvederlag

Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en uppsägningstid om 12 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida är uppsägningstiden 6 månader, något avgångsvederlag utgår ej.

Mellan bolaget och andra ledande befattningshavare gäller en uppsägningstid om 6–12 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls lön under uppsägningstiden. Vid uppsägning från ledande befattningshavarens sida är uppsägningstiden 6 månader, något avgångsvederlag utgår ej.

Berednings- och beslutsprocessen

Principer för ersättning till ledande befattningshavare fastställs av årsstämman. Verkställande direktörens löne- och anställningsvillkor fastställs av styrelsen. Styrelsen har uppdragit åt ordföranden att efter kontakt med ersättningskommittén träffa avtal med verkställande direktören. Resultatet av förhandlingen har därefter anmälts till styrelsen.

Ersättningar till andra ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören efter samråd med styrelsens ordförande.

Könsfördelning inom företagsledningen

MODERBOLAGET	2015		2014	
	Män %	Kvinnor %	Män %	Kvinnor %
Styrelseledamöter	71	29	63	37
Verkställande direktör	100	0	100	0

Av ledande befattningshavare i koncernen är 100 (100) procent män.

Medelantalet anställda

MODERBOLAGET	2015		2014	
	Antal anställda	Varav män %	Antal anställda	Varav män %
Sverige	–	–	–	–
DOTTERFÖRETAGEN				
Sverige	2 166	81	2 181	81
Italien	243	81	241	84
Storbritannien	234	68	219	65
Tyskland	230	76	210	74
Polen	362	74	203	80
USA	181	87	168	89
Finland	255	85	162	61
Norge	110	72	102	72
Rumänien	104	38	94	39
Lettland	71	28	69	30
Övriga länder	614	82	516	82
Totalt i dotterföretag	4 570	78	4 165	77
Totalt	4 570	78	4 165	77

VERKSAMHETSOMRÅDEN	2015	2014
Industrirörelsen	4 569	4 164
Aktieförvaltningen	1	1
Totalt	4 570	4 165

NOT 10 Avskrivningar

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar uppgår i koncernen till 18 (15) Mkr och på materiella anläggningstillgångar till 140 (133) Mkr.

Avskrivningarna fördelas per funktion i resultaträkningen enligt följande:

KONCERNEN	2015	2014
Varumärken, licenser		
Kostnad för sålda varor	4	4
Försäljningskostnader	7	4
Administrationskostnader	2	3
Forskning- och utvecklingskostnader	5	4
Summa	18	15
Byggnader		
Kostnad för sålda varor	15	16
Försäljningskostnader	2	2
Administrationskostnader	2	1
Summa	19	19
Mark och markanläggningar	–	–
Kostnad för sålda varor	0	0
Summa		
Maskiner	59	55
Kostnad för sålda varor	1	1
Försäljningskostnader	1	1
Administrationskostnader	2	2
Forskning- och utvecklingskostnader	1	–
Summa	64	59
Inventarier		
Kostnad för sålda varor	20	21
Försäljningskostnader	10	10
Administrationskostnader	25	23
Forskning- och utvecklingskostnader	2	1
Övriga rörelsekostnader	–	–
Summa	57	55
Summa avskrivningar	158	148

NOT 11 Leasing

Leasingkostnader avseende lokalyror, maskiner, datorer och kontorsutrustning uppgår för koncernen till 74 (81) Mkr.

Koncernens framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:

År	Framtida minimileaseavgifter
2015	65
2016–2019	136
2020–	18
Totalt	219

Som finansiell leasing finns i koncernen en byggnad. Denna redovisas som anläggningstillgång och till ett bokfört värde av 82 (90) Mkr. Framtida leasingavgifter på denna byggnad redovisas som räntebärande skuld med 65 (71) Mkr och löper till år 2027 (se även not 19). Finansiella leasingavgifter har belastat resultatet med 4 (4) Mkr.

NOT 12 Rörelseintäkter och rörelsekostnader

Övriga rörelseintäkter		
KONCERNEN	2015	2014
Realisationsresultat vid försäljningar	6	–
Resultatandel intresseföretag ¹⁾	21	19
Valutakursdifferenser	4	19
Övriga intäkter	60	43
Summa	91	81
Övriga rörelsekostnader		
KONCERNEN	2015	2014
Förvärvskostnader	–7	–8
Realisationsresultat vid försäljningar	–	–7
Valutakursdifferenser	–	–1
Övriga kostnader	–	–
Summa	–7	–16

¹⁾ Avser resultatandelar från Oxeon med 1 (1) Mkr, Diamorph med 19 (–6) Mkr och Brickpack med 1 (0) Mkr.

NOT 13 Resultat från andelar i intresseföretag

KONCERNEN	2015	2014
Andel i årets resultat efter skatt	1 645	1 354
Utspädningsseffekt	6	–7
Resultat vid försäljning av andelar	301	–
Summa	1 952	1 347

De enskilda innehaven har påverkat resultatet enligt följande:

	2015	2014
Assa Abloy	746	648
Fagerhult	133	134
HMS Networks	18	16
Loomis	108	90
Nederman	39	22
Securitas	267	216
Sweco	155	116
Tomra	158	105
Troax	27	–
Academic Work (reavinst)	301	–
Summa	1 952	1 347

Då Latour normalt inte hinner vänta in respektive intresseföretags resultatrapport så har Latour valt att tillämpa principen att i respektive kvartalsbokslut utgå från föregående kvartals utfall och sedan extrapolera ett bedömt utfall. Då bolagens resultat varierar kan detta innebära att redovisad resultatandel avviker mot redovisat utfall men korrigeras vid nästa kvartalsbokslut. Bokfört värde på andel i intresseföretag stäms av mot marknadsvärdet vilket vid behov skrivs ned.

MODERBOLAGET

I moderbolaget utgörs resultatet från intresseföretag av utdelningsintäkter med 499 (464) Mkr och reavinst med 318 (0) Mkr.

NOT 14 Resultat från aktieförvaltningen

KONCERNEN	2015	2014
Resultat från anläggningstillgångar		
Utdelningar	40	23
Realisationsresultat	1 452	–1
	1 492	22
Resultat från omsättningstillgångar		
Utdelningar	1	1
Realisationsresultat	2	11
Omvärdering, förd mot resultaträkningen	–2	2
	1	14
Summa aktieförvaltningen	1 493	36
MODERBOLAGET	2015	2014
Resultat från anläggningstillgångar		
Utdelningar	39	22
Realisationsresultat vid försäljningar	1 859	–
Summa aktieförvaltningen	1 898	22

NOT 15 Finansiella intäkter

KONCERNEN	2015	2014
Intäktsräntor	–	6
Kursvinster	105	90
Övriga finansiella intäkter	6	18
Summa	111	114
MODERBOLAGET		
Ränteintäkter från koncernföretag	28	48
Övriga ränteintäkter	–	–
Summa ränteintäkter	28	48

NOT 16 Finansiella kostnader

KONCERNEN	2015	2014
PRI-räntor	–	–5
Övriga kostnadsräntor	–64	–68
Kursförluster	–80	–63
Kostnader lösen PRI	–	–10
Övriga finansiella kostnader	–2	–
Summa	–146	–146
MODERBOLAGET		
Räntekostnader till koncernföretag	–11	–37
Övriga räntekostnader	–1	–2
Kursförluster	–	–
Summa	–12	–39

NOT 17 Skatt på årets resultat

KONCERNEN	2015	2014
Aktuell skattekostnad för perioden	–198	–168
Uppskjuten skatt hänförlig till förändringar i temporära skillnader		
Uppskjuten skatteintäkt	10	20
Uppskjuten skattekostnad	–42	–40
Summa	–230	–188

Skillnad mellan faktisk skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats

KONCERNEN	2015	2014
Resultat före skatt	4 299	2 064
Skatt enligt gällande skattesats, 22 %	–945	–454
Skatteeffekt p. g. a. speciella skatteregler för investmentbolag	450	107
Effekt av intresseföretagsredovisningen	229	168
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	–23	–22
Skatteeffekt av justering från fg år	–18	–22
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	68	12
Skatteeffekt på övrigt	9	22
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	–230	–188

MODERBOLAGET	2015	2014
Resultat före skatt	3 087	–180
Skatt enligt gällande skattesats, 22 %	–679	–180
Skatteeffekt p. g. a. speciella skatteregler för investmentbolag	679	180
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	0	0

Gällande skattesats för koncernen liksom för moderbolaget är 22 procent. Investmentbolag erhåller skattemässiga avdrag för den utdelning som beslutats på efterföljande årsstämma. Reavinst är ej skattepliktiga medan reaförluster är ej avdragsgilla. Investmentbolag beskattas istället genom en schablonintäkt. Se även not 38.

NOT 18 Immateriella anläggningstillgångar

KONCERNEN	Goodwill	Varumärken, licenser	Totalt
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>			
Ingående balans 2014-01-01	1 969	181	2 150
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	–	6	6
Årets förvärv	1 413	7	1 420
Årets försäljning	–4	–	–4
Omklassificering	–	–	0
Omräkningsdifferens	128	8	136
Utgående balans 2014-12-31	3 506	202	3 708
Ingående balans 2015-01-01	3 506	202	3 708
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	0	2	2
Årets förvärv	489	60	549
Tillgångar överförda till avyttringsgrupp som innehas för försäljning samt avyttringar	–179	–13	–192
Omklassificering	–	0	0
Omräkningsdifferens	–67	–2	–69
Utgående balans 2015-12-31	3 749	249	3 998
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>			
Ingående balans 2014-01-01	0	–112	–112
Årets avskrivningar	–	–15	–15
Årets försäljning	–	–	0
Omräkningsdifferens	–	–5	–5
Utgående balans 2014-12-31	0	–132	–132
Ingående balans 2015-01-01	0	–132	–132
Årets avskrivningar	–	–18	–18
Avskrivningar överförda till avyttringsgrupp som innehas för försäljning samt avyttringar	–	12	12
Omräkningsdifferens	–	3	3
Utgående balans 2015-12-31	0	–135	–135
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>			
Ingående balans 2014-01-01	0	0	0
Årets försäljning	–	–	0
Utgående balans 2014-12-31	0	0	0
Ingående balans 2015-01-01	0	0	0
Årets försäljning	–47	–	–47
Utgående balans 2015-12-31	–47	0	–47
Bokfört värde	3 702	114	3 816
Redovisade värden			
Per 2014-01-01	1 969	69	2 038
Per 2014-12-31	3 506	70	3 576
Per 2015-01-01	3 506	70	3 576
Per 2015-12-31	3 702	114	3 816

Avskrivningarnas påverkan på resultatet, se not 10. All goodwill är hänförlig till segmentet Industrirörelsen. Efter prövning av goodwill har, för 2015, nedskrivning gjorts med 47 Mkr.

Prövning av nedskrivningsbehov av goodwill

För koncernens mest väsentliga goodwillposter anges vissa värderingsantaganden som ligger till grund för utvärderingen.

Koncernens goodwillvärde fördelar sig enligt nedan per affärsområde.

KONCERNEN	Bokfört värde, Mkr
Hultafors Group	613
Latour Industries	1 080
Nord-Lock	497
Swegon	1 512
	3 702

Nedan redovisas antaganden för koncernens väsentliga goodwillposter

	Bokfört värde Mkr	Tillväxt antagande (prognos)	Marginal antagande (prognos)
2015-12-31			
Snickers Workwear	357	3–12 %	15,0–17,0 %
Tradeport	217	4–95 %	10,4–15,0 %
Reac	211	4–4,3 %	14,0–14,5 %
Kabona	120	2–26 %	7,0–9,0 %
Elvaco	139	5–13 %	21,0–23,0 %
Nord-Lock Group	497	3–8 %	25,0–27,0 %
Produal	362	3–4 %	22,0–23,8 %
P. Lemmens	656	2–15 %	25,0–27,0 %
Cooling	426	2–5 %	3,8–10,0 %
Vibro-Acoustics	158	2–25 %	0,0–10,0 %
	Disk.ränta (före skatt)	Tillväxt antagande (terminal)	Marginal antagande (terminal)
2015-12-31			
Snickers Workwear	10,9 %	2 %	15,0 %
Tradeport	11,5 %	2 %	15,0 %
Reac	11,1 %	2 %	14,0 %
Kabona	12,0 %	2 %	9,0 %
Elvaco	11,8 %	2 %	21,0 %
Nord-Lock Group	11,2 %	2 %	25,0 %
Produal	11,3 %	2 %	22,0 %
P. Lemmens	9,9 %	2 %	27,0 %
Cooling	9,6 %	2 %	10,0 %
Vibro-Acoustics	11,0 %	2 %	10,0 %
	Bokfört värde Mkr	Tillväxt antagande (prognos)	Marginal antagande (prognos)
2014-12-31			
Snickers Workwear	357	2–6 %	13,6 %
Tradeport	217	4–28 %	10,5–15,0 %
Reac	215	0–4 %	14,0 %
Kabona	140	10–17 %	5,2–10,0 %
Elvaco	139	10–13 %	17,0–18,0 %
Nord-Lock Group	380	3–5 %	25,0–28,0 %
Specma Global	127	3–3,8 %	4,8–6,0 %
P. Lemmens	683	3–10 %	27,0–31,0 %
Cooling	443	3–10 %	3,2–9,0 %
Vibro-Acoustics	174	3–15 %	0,0–10,0 %
	Disk.ränta (före skatt)	Tillväxt antagande (terminal)	Marginal antagande (terminal)
2014-12-31			
Snickers Workwear	11 %	2 %	13,6 %
Tradeport	12,3 %	2 %	15,0 %
Reac	11,3 %	2 %	14,0 %
Kabona	13 %	2 %	14,0 %
Elvaco	12,1 %	2 %	18,0 %
Nord-Lock Group	11,2 %	2 %	25,0 %
Specma Global	9,4 %	2 %	6,0 %
P. Lemmens	11 %	2 %	27,0 %
Cooling	11 %	2 %	3,0 %
Vibro-Acoustics	11 %	2 %	10,0 %

Samtliga koncernens goodwillposter har utvärderats i enlighet med IAS 36, för att bedöma återvinningsvärdet individuellt för samtliga minsta kassagenerande enheter. Värderingarna utgör ej marknadsvärderingar. För var och en av koncernens goodwillposter har individuella antaganden gjorts om såväl tillväxt, vinstmarginal, kapitalbindning, investeringsbehov som riskpremie. Det riskpremiepåslag som har lagts ovanpå den riskfria räntenivån har utgjorts av en generell riskpremie för bolagsinvesteringar och av en verksamhets-specifik riskpremie baserad på den enskilda verksamhetens förutsättningar.

Väsentliga antaganden

Prövningen har genomförts med prognostider på 5 år (något eller några år längre efter individuell prövning). Uppskattning av framtida kassaflöden har gjorts utifrån tillgångens befintliga struktur och inkluderar inte framtida förvärv. Avkastningskravet efter skatt varierar mellan 9,4–11,8 (9,2–12,4) procent. I merparten av prövningarna har använts ett avkastningskrav i den högre delen av det intervallet.

Forts.

Not 18 forts.

Marknad, tillväxt och marginal

Prognoserna baseras på tidigare erfarenheter och externa informationskällor.

Personalkostnader

Prognosen för personalkostnader baseras på förväntad inflation, viss reallöneökning (historiskt genomsnitt) och planerade effektiviseringar av företagets produktion. Prognosen överensstämmer med tidigare erfarenheter och externa informationskällor.

Valutakurser

Valutakursprognoser baseras på aktuell noterad växelkurs och på noterade terminskurser. Prognosen överensstämmer med externa informationskällor.

Valutakurs CAD	6,4
Valutakurs CHF	8,4
Valutakurs DKK	1,23
Valutakurs EUR	9,15
Valutakurs GBP	12,7
Valutakurs NOK	1,01
Valutakurs PLN	2,05
Valutakurs USD	8,55

För samtliga väsentliga enheter överstiger återvinningsvärdet de redovisade värdena med god marginal. En mindre förändring i något viktigt antagande har inte så stor effekt att det skulle kunna reducera återvinningsvärdet till ett värde som är lägre än det redovisade värdet. Detta avser samtliga värdemäsigt väsentliga kassagenererande enheter. För vissa av de allra minsta goodwillposterna är dock risken större eftersom marginalen är mindre. De får dock ingen väsentlig påverkan på Latour-koncernen. Den uteslutande största risken för att nedskrivningsbehov ska uppstå, är när omvälvande förändringar sker i en bransch, som radikalt förändrar ett företags position i marknaden. Varje företag gör varje år en omfattande riskanalys för att bevaka och anpassa sig för sådana risker.

NOT 19 Byggnader

KONCERNEN	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	568	519
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	7	8
Inköp	2	28
Tillgångar överförda till avyttringsgrupp som innehas för försäljning samt avyttringar	-53	-2
Omklassificering	0	-
Omräkningsdifferenser	-10	15
Utgående anskaffningsvärden	514	568
Ingående avskrivningar	-243	-219
Avskrivningar överförda till avyttringsgrupp som innehas för försäljning samt avyttringar	28	2
Årets avskrivningar	-18	-20
Omräkningsdifferenser	4	-6
Utgående avskrivningar	-229	-243
Ingående nedskrivningar	-11	-11
Årets nedskrivningar	-	-
Försäljningar och återföringar	11	-
Utgående nedskrivningar	0	-11
Bokfört värde	285	314

Årets avskrivningar se not 10.

I posten byggnader ingår en fastighet som koncernen innehar enligt finansiellt leasingavtal med följande belopp:

	2015	2014
Anskaffningsvärde – aktiverad finansiell leasing	104	108
Akkumulerade avskrivningar	-22	-18
Redovisat värde	82	90

NOT 20 Mark och markanläggningar

KONCERNEN	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	26	24
Inköp	0	2
Försäljningar och utrangeringar	-2	-
Omräkningsdifferenser	0	0
Utgående anskaffningsvärden	24	26
Ingående avskrivningar	-8	-7
Årets avskrivningar	0	-1
Försäljningar och utrangeringar	0	-
Omräkningsdifferenser	0	0
Utgående avskrivningar	-8	-8
Bokfört värde	16	18

Årets avskrivningar se not 10.

NOT 21 Maskiner

KONCERNEN	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	1 147	1 040
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	18	33
Inköp	66	52
Tillgångar överförda till avyttringsgrupp som innehas för försäljning samt avyttringar	-214	-14
Omräkningsdifferenser	-8	36
Utgående anskaffningsvärden	1 009	1 147
Ingående avskrivningar	-910	-825
Avskrivningar överförda till avyttringsgrupp som innehas för försäljning samt avyttringar	180	15
Årets avskrivningar	-65	-71
Omräkningsdifferenser	3	-29
Utgående avskrivningar	-793	-910
Bokfört värde	217	237

Årets avskrivningar se not 10.

NOT 22 Inventarier

KONCERNEN	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	633	593
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	16	3
Inköp	64	71
Tillgångar överförda till avyttringsgrupp som innehas för försäljning samt avyttringar	-117	-48
Omklassificeringar	-1	-4
Omräkningsdifferenser	-7	18
Utgående anskaffningsvärden	588	633
Ingående avskrivningar	-473	-434
Avskrivningar överförda till avyttringsgrupp som innehas för försäljning samt avyttringar	95	35
Årets avskrivningar	-56	-61
Omklassificeringar	-	-
Omräkningsdifferenser	5	-13
Utgående avskrivningar	-429	-473
Bokfört värde	159	160

Årets avskrivningar se not 10.

NOT 23 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

KONCERNEN	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	12	36
Under året nedlagda kostnader	26	9
Färdigställda anläggningar	-11	-33
Bokfört värde	27	12

NOT 24 Andelar i dotterföretag

	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	1 246	1 246
Årets förändring	-	-
Utgående anskaffningsvärde	1 246	1 246

Företagets namn	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	Bokfört värde (Mkr)
Karpalunds Ångbryggeri AB	556000-1439	Stockholm	3 600	100	1
Latour Förvaltning AB	556832-2209	Stockholm	500	100	1 005
Latour-Gruppen AB	556649-8647	Göteborg	400 000	100	49
Hultafors Group AB	556365-0752	Bollebygd	349 873	100	100
Hultafors AB	556023-7793	Bollebygd	30 000	100	
Hultafors Group Finland OY	0664406-9	Finland	100	100	
Hultafors Group Norge AS	983513328	Norge	1 000	100	
Hultafors Group Danmark AS	14252533	Danmark	500 000	100	
Hultafors UMI S.R.L.	J32/572/22.11.1996	Rumänien	78 661	100	
Hultafors Group Italy	1660130210	Italien	60 000	100	
Fisco Tools Ltd	755735	Storbritannien	200 000	100	
Hultafors Group NL BV	8054149	Holland	25	100	
Hultafors Group Sverige AB	556113-7760	Bollebygd	1 000	100	
Snickers Workwear Logistics BV	08117646	Nederländerna	200	100	
Snickers Workwear Ltd	01952599	Storbritannien	100 000	100	
Snickers Production SIA Latvia	40003077239	Lettland	100	100	
Hultafors Group Belgium NV	0444.346.706	Belgien	50 000	100	
Snickers Workwear France SARL	529 004 046	Frankrike	7 499	100	
Hultafors Group Poland Sp. z o.o.	146309299	Polen	100	100	
Snickers Workwear Switzerland AG	CH 036.3.044.124-4	Schweiz	1 000	100	
Hultafors Group Ireland Ltd	65695194	Irland	15 700	100	
Hultafors Group Germany GmbH	147860778	Tyskland	50 000	100	
Snickers Workwear Austria GmbH	ATU 65856344	Österrike	35 000	100	
Specma Tools AB	556737-4664	Göteborg	1 000	100	
Tradeport AB	556649-0230	Stockholm	1 000	100	
Latour Industries AB	556018-9754	Göteborg	100 000	100	
LSAB Group AB	556655-6683	Hedemora	1 000	100	
Fortiva AB	556563-6742	Malmö	4 000	100	
Fortiva Danmark A/S	182650	Danmark	2 550	100	
Bergmans Chuck AB	556059-1736	Hässleholm	1 200	100	
LSAB Produktion AB	556456-8060	Laholm	400	100	
LSAB Norge AS	95882479	Norge	300	100	
LSAB Sverige AB	556222-1746	Hedemora	2 500	100	
LSAB Instrument Service	1089847103950	Ryssland	1	100	
LSAB Suomi OY	0140601-0	Finland	1 050	100	
LSAB Vändra AS	10120018	Estland	6 000	100	
LSAB Latvia SIA	40003381260	Lettland	23 150	100	
MachToolRent	1107847394687	Ryssland	1	100	
Kabona AB	556609-1525	Borås	100	100	
Specma Seals AB	556198-5077	Göteborg	10 000	100	
Specma Seals ApS	35645144	Danmark	500	100	
AVT Group AB	556863-5964	Göteborg	500	100	
AVT Industriteknik AB	556596-5786	Alingsås	4 000	100	
KLT Fastighets KB	969674-4250	Alingsås	1	100	
Elvaco AB	556248-6687	Kungsbacka	800	100 ⁹⁾	
Bastec AB	556346-6738	Malmö	114 200	100	
REAC AB	556520-2875	Åmål	20 000	100	
REAC A/S	19 353 508	Danmark	500 000	100	
REAC Poland Sp. z.o.o.	0000444016	Polen	5 000	100	
REAC Components Sp. z.o.o	0000551205	Polen	3 000	100	
Routal Holding AB	559013-7351	Göteborg	50 000	100	
Laudorp Holding Oy	2497873-2	Finland	4 400 027	100	
Laudorp Oy	2497875-9	Finland	2 500	100	
Produal Holding Oy	2215761-5	Finland	1 000 000	100	
Produal Oy	0680909-7	Finland	33	100	
Produal Sverige AB	556538-4236	Stockholm	15 000	100	
Produal A/S	33378203	Danmark	700	100	
Produal S.A.S.	75264028400010	Frankrike	30 000	100	
Nord-Lock International AB	556610-5739	Göteborg	1 000	100	
Nord-Lock AG	CH-320.3.028.873-7	Schweiz	1 000	100	
Nord-Lock ApS	33 878 605	Danmark	100	100	
Nord-Lock Co. Ltd	310000400676819	Kina	1	100	
Nord-Lock AB	556137-1054	Åre	8 000	100	
Nord-Lock Inc.	38-3418590	USA	1 000	100	
Tech Eng Australia Pty Ltd	602531279	Australien	10 000	100	
Superbolt Inc.	25-1478791	USA	12 000 000	100	

Forts.

Not 24 forts.

Företagets namn	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	Bokfört värde (Mkr)
Nord-Lock Benelux BV	2050318	Nederländerna	180	100	
Nord-Lock Ltd	4117670	Storbritannien	100	100	
Nord-Lock Poland Sp. z o.o.	0000273881	Polen	10	100	
Nord-Lock SARL	439-251-901	Frankrike	1 000	100	
Nord-Lock Japan Co, Ltd	1299-01-047553	Japan	200	100	
Nord-Lock OY	0893691-1	Finland	100	100	
Nord-Lock s.r.o.	27294714	Tjeckien	200 000	100	
Nord-Lock Holding GmbH	HRB 175392	Tyskland	1	100	
Nord-Lock GmbH	HRB 510204	Tyskland	1	100	
Nord-Lock Switzerland GmbH	CH 020.4.041.709-1	Schweiz	200	100	
Nord-Lock AS	895 421 812	Norge	100	100	
Nord-Lock Italy s.r.l	2 464 160 015	Italien	1	100	
Nord-Lock PTE. LTD.	201110682R	Singapore	50 000	100	
Boltight Ltd	03832926	Storbritannien	9	100	
Twin-Lock AB	559009-2614	Göteborg	1 000	100	
Nord-Lock Korea Co Ltd	606-86-01043	Korea	2	100	
Specma AB	556089-9550	Göteborg	10 000	100	
Specma OY	0292607-7	Finland	400	100	
Specma Hydraulic Russia	5087746446046	Ryssland	100	100	
Specma Co Ltd	79274263-4	Kina	1	100	
Specma Hydraulic Polska Sp.z o.o.	320724049	Polen	500	100	
Specma Component AB	556219-2202	Skellefteå	7 500	100	
Specma Wiro AB	556362-4641	Motala	5 000	100	
Specma Hydraulic U.S. Inc.	30-05199401	USA	100	100	
Specma Do Brasil Ltda	10.343.468/0001-32	Brasilien	127 500	51	
Samwon Tech (Europe) Ltd	4 746 517	Storbritannien	100	100	
Specma Hydraulic A/S	29 92 02 49	Danmark	348	77,7	
Specma Hydraulikhuset AB	556111-7929	Göteborg	1 000	100	
AB Kiruna Hydraulic	556535-6184	Kiruna	4 200	100	
Landfall Management	4542831	Storbritannien	1 000	100	
Swegon AB	556077-8465	Vara	400 000	100	
Swegon GmbH	HRB209158	Tyskland	25 000	100	
Swegon Ventilation Systems GmbH	HRB4092	Tyskland	2	100	
Swegon Climate Systems GmbH	HRB120490	Tyskland	2	100	
Econdition	HRB152462	Tyskland	2	100	
Swegon Latvia SIA	40103622444	Lettland	2 000	100	
Swegon A/S	247231	Danmark	5	100	
Swegon GmbH Austria	FN 229472	Österrike	1	100	
Swegon Ltd	1529960	Storbritannien	50 000	100	
Swegon Cooling Ltd	01744381	Storbritannien	63 622	100	
Swegon Service Ltd	03443661	Storbritannien	1	100	
Swegon Hire Ltd	03284785	Storbritannien	1 000	100	
Swegon SARL	409-770-195	Frankrike	2 000	100	
Swegon SA	48-205-4517	Schweiz	100	100	
Swegon s.r.o.	275 90 071	Tjeckien	1	100	
Swegon North America Inc	1916764	Kanada	6 860 001	100	
Swegon Inc.	26-1934480	USA	1 000	100	
Swegon BVA System Inc	98-0149314	USA	100	100	
Swegon BVA System (Tennessee) Inc	98-0150566	USA	100	100	
Swegon BVA System (Texas) Inc	46-0524581	USA	1 000	100	
Swegon Eesti OU	11726958	Estland	1	100	
Swegon Indoor Climate Systems Co. Ltd	310000400676739	Kina	1	100	
Swegon AS	933-765-806	Norge	1 500	100	
OY Swegon AB	240.505	Finland	20 000	100	
Lewaco Trading AB	556343-3423	Vara	1 000	100	
Berguven ZAB	556935-7782	Vara	500	100	
Swegon Sp.z o.o.	632031333	Polen	1 454	100	
Swegon BV	24408522	Nederländerna	100	100	
Swegon Belgium S.A.	893.224.696	Belgien	620	100	
Swegon P Lemmens Group SA	829.386.721	Belgien	22 142	90 ¹⁾	
P Lemmens Company SA	429.188.970	Belgien	100 000	90 ¹⁾	
Swegon S.A.	A-84244763	Spanien	6 011	100	
Swegon ILTO OY	1615732-8	Finland	1 000	100	
Swegon BB s.r.l	03991770276	Italien	1	100	
Blue Box Group s.r.l	02481290282	Italien	1	100	
Aplicaciones Climaticas BBG SI	B 97613780	Spanien	0,65	100	
Blue Box Air	U74210MH2008FTC189149	Indien	2 397 500	100	
Swegon Lidköping AB	556640-0346	Lidköping	9 230	100	
FOV Fodervävnader i Borås AB	556057-3460	Göteborg	60 000	100	
Nordiska Industri AB	556002-7335	Göteborg	840 000	100	191
Summa bokfört värde					1 246

¹⁾ Konsolideras till 100 procent pga innehav av köpoption på resterande aktier.

Mindre dotterföretag som saknar verksamhet ingår ej i ovanstående specifikation.

NOT 25 Andelar i intresseföretag

KONCERNEN	2015	2014	MODERBOLAGET	2015	2014
Ingående bokfört värde	9 917	8 450	Ingående bokfört värde	4 721	4 421
Anskaffningar under året	691	300	Anskaffningar under året	691	300
Sålt under året	-104	-	Sålt under året	-80	-
Årets resultatandel efter skatt	1 667	1 373	Utgående värde	5 332	4 721
Utspänningseffekt	6	-7	Assa Abloy AB	1 199	1 199
Erhållen utdelning	-631	-583	AB Fagerhult	289	289
Kapitalförändringar, netto	181	384	HMS Networks AB	250	250
Utgående värde	11 727	9 917	Loomis AB	65	65
			Nederman Holding AB	306	306
			Securitas AB	585	585
			Sweco AB	446	152
			Tomra Systems ASA	1 795	1 795
			Academic Work Holding AB	-	80
			Troax Group AB	397	-
			Utgående värde	5 332	4 721

KONCERNEN	Beskrivning av verksamheten	Antal aktier	Kapital andel	Börsvärde ¹⁾	Anskaffningsvärde	Kapitalandel %	Röst andel %
Assa Abloy AB (Org nr 556059-3575. Stockholm) ²⁾	Se sid 50	105 495 729	4 621	18 778	1 697	10	29
AB Fagerhult (Org nr 556110-6203. Säte Habo) ⁴⁾	Se sid 51	18 620 400	1 001	2 933	571	49	49
HMS Networks AB (Org nr 556661-8954. Halmstad)	Se sid 52	3 027 322	304	742	250	27	27
Loomis AB (Org nr 556620-8095. Stockholm) ²⁾	Se sid 53	7 538 328	533	1 994	108	10	29
Nederman Holding AB (Org nr 556576-4205. Säte Helsingborg)	Se sid 54	3 512 829	417	898	306	30	30
Securitas AB (Org nr 556302-7241. Stockholm) ²⁾	Se sid 56	39 732 600	1 369	5 165	1 081	11	30
Sweco AB (Org nr 556542-9841. Säte Stockholm) ³⁾	Se sid 57	32 622 480	948	4 053	480 ³⁾	27	21
Tomra Systems ASA (Org nr 556542-9841. Säte Stockholm)	Se sid 58	36 560 000	1 915	3 338	1 795	25	25
Troax Group AB (Org nr 556916-4030. Säte Hillerstorp)	Se sid 60	6 020 000	413	753	397	30	30
Diamorph AB (Org nr 556647-5371. Säte Stockholm)	Se sid 61	11 098 270	174	125	122	21	21
Oxeon AB (Org nr 556614-1197. Säte Borås)	Se sid 62	215 200	28	25	25	31	31
Övriga mindre innehav			4	4	7		
			11 727	38 808	6 839		

¹⁾ Noterade innehav till köpkurs. Onoterade innehav till i första hand senaste värdering, i andra hand senast handlade kurs och i tredje hand förvärskurs.

²⁾ A-aktierna i Assa Abloy, Loomis och Securitas är onoterade. De har i tabellen äsatts samma börskurs som motsvarande B-aktier.

³⁾ I koncernen är, p.g.a. utnyttjandet av en köpoption, anskaffningsvärdet på Sweco B 34 Mkr högre.

⁴⁾ 90 000 st aktier av Latours innehav i Fagerhult var vid utgången av 2015 utlånade.

SAMMANDRAGEN INFORMATION FRÅN BALANSRÄKNINGEN

2015	Anläggnings-tillgångar	Omsättnings-tillgångar	Summa tillgångar	Långfristiga skulder	Kortfristiga skulder	Summa skulder	Netto tillgångar
Assa Abloy AB	62 847	23 330	86 177	24 166	20 432	44 598	41 579
AB Fagerhult	1 894	1 846	3 739	1 524	779	2 302	1 437
HMS Networks AB	660	171	831	230	145	375	456
Loomis AB	10 860	3 555	14 415	5 974	2 598	8 572	5 843
Nederman Holding AB	1 135	1 431	2 566	935	794	1 729	837
Securitas AB	23 378	17 283	40 661	15 470	12 662	28 131	12 530
Sweco AB	6 964	5 785	12 749	2 819	5 021	7 840	4 909
Tomra Systems ASA	3 866	3 129	6 995	1 272	1 798	3 070	3 925
Troax Group AB	937	380	1 317	590	179	769	548
Diamorph AB	832	307	1 139	554	69	623	516
Oxeon AB	19	23	43	0	12	12	31
2014							
Assa Abloy AB	58 260	21 738	79 998	24 517	19 383	43 900	36 098
AB Fagerhult	1 861	1 671	3 532	1 435	768	2 203	1 329
HMS Networks AB	679	153	832	271	139	410	423
Loomis AB	9 868	3 159	13 027	4 992	3 128	8 120	4 907
Nederman Holding AB	1 072	1 302	2 373	881	759	1 640	733
Securitas AB	23 315	17 769	41 084	15 233	14 551	29 785	11 299
Sweco AB	2 759	3 158	5 917	1 408	2 622	4 029	1 888
Tomra Systems ASA	3 801	3 169	6 969	1 787	1 648	3 435	3 534
Academic Work	706	382	1 088	274	393	667	421
Diamorph AB	807	222	1 029	576	68	644	385
Oxeon AB	22	17	39	0	12	12	27

Forts.

Not 25 forts.

SAMMANDRAGEN INFORMATION FRÅN RESULTAT OCH TOTALRESULTAT

2015	Intäkter	Resultat	Övrigt totalresultat	Summa totalresultat	Erhållna utdelningar
Assa Abloy AB	68 099	7 693	260	7 953	200
AB Fagerhult	3 909	289	-70	219	45
HMS Networks AB	702	60	-1	59	7
Loomis AB	16 097	1 069	355	1 424	38
Nederman Holding AB	3 198	153	-5	148	14
Securitas AB	80 860	2 444	-142	2 302	119
Sweco AB	11 389	439	-29	410	94
Tomra Systems ASA	5 873	619	336	956	53
Troax Group AB	948	125	28	154	0
Diamorph AB	432	90	43	133	0
Oxeon AB	68	4	0	4	0
2014					
Assa Abloy AB	56 843	6 436	2 997	9 433	200
AB Fagerhult	3 736	261	127	388	45
HMS Networks AB	589	63	6	69	7
Loomis AB	13 510	910	205	1 115	38
Nederman Holding AB	2 827	94	73	167	14
Securitas AB	70 217	2 072	922	2 994	119
Sweco AB	9 214	545	-5	540	94
Tomra Systems ASA	5 172	429	390	819	53
Academic Work	1 875	79	0	79	12
Diamorph AB	384	-6	84	78	-
Oxeon AB	63	4	0	4	-

AVSTÄMNING AV FINANSIELL INFORMATION I SAMMANDRAG¹⁾

2015	Ingående nettotillgångar	Resultat	Eget kapital-förändringar	Utdelning	Utgående nettotillgångar	Innehav i intresseföretag	Goodwill	Bokfört värde
Assa Abloy AB	36 098	7 573	676	-2 407	41 940	3 984	637	4 621
AB Fagerhult	1 329	283	-58	-113	1 441	709	292	1 001
HMS Networks AB	423	72	3	-28	470	126	178	304
Loomis AB	4 907	1 070	269	-451	5 795	533	0	533
Nederman Holding AB	733	121	5	-47	812	244	172	416
Securitas AB	11 299	2 373	27	-1 095	12 604	1 369	0	1 369
Sweco AB	1 888	454	1 134	-318	3 158	861	87	948
Tomra Systems ASA	3 534	626	-147	-205	3 808	942	973	1 915
Troax Group AB	448	91	0	-23	516	155	258	413
Diamorph AB	385	77	40	0	502	106	68	174
Oxeon AB	27	3	0	0	30	9	19	28
2014								
Assa Abloy AB	28 813	6 148	1 759	-2 110	34 610	3 282	637	3 919
AB Fagerhult	1 030	274	86	-91	1 299	639	292	931
HMS Networks AB	378	69	2	-25	424	113	178	291
Loomis AB	4 165	901	218	-376	4 908	444	0	444
Nederman Holding AB	620	87	35	-47	695	209	172	381
Securitas AB	9 381	1 988	462	-1 095	10 736	1 166	0	1 166
Sweco AB	1 633	445	10	-296	1 792	572	87	659
Tomra Systems ASA	2 987	419	-49	-210	3 147	778	1 071	1 849
Academic Work	407	150	0	-61	496	99	0	99
Diamorph AB	312	-19	65	-	359	76	68	144
Oxeon AB	20	6	1	-	27	9	19	28

¹⁾ De redovisade beloppen är uppskattade helårsvärden baserade på respektive bolags Q3-rapport, vilket kan innebära vissa skillnader mot det faktiska utfallet som redovisades i föregående tabeller (Sammandragen information från balansräkningen, resultat och totalresultat).

NOT 26 Börsaktier

KONCERNEN	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	469	469
Inköp	-	-
Försäljning	-375	-
Utgående anskaffningsvärde	94	469
Ingående verkligt värdereserv	1 136	783
Avyttring redovisad i resultaträkningen	-1 000	-
Omvärdering förd till eget kapital	263	353
Utgående verkligt värdereserv	399	1 136
Bokfört värde	493	1 605

MODERBOLAGET	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	438	438
Inköp	-	-
Försäljning	-438	-
Utgående anskaffningsvärde	0	438
Ingående verkligt värdereserv	1 091	754
Avyttring redovisad i resultaträkningen	-1 091	-
Omvärdering förd till eget kapital	-	337
Utgående verkligt värdereserv	0	1 091
Bokfört värde	0	1 529

Forts.

Not 26 forts.

BÖRSPORFÖLJEN

Aktie	Antal	Börsvärde, Mkr	Börskurs, kr	Anskaffningsvärde, Mkr	Röstandel, %	Kapitalandel, %
Nobia	4 649 894	493	106	94	3	3
Totalt		493		94		

NOT 27 Andra värdepappersinnehav

KONCERNEN	2015	2016
Ingående anskaffningsvärde	1	1
Inköp	24	–
Utgående anskaffningsvärde	25	1
Ingående nedskrivningar	–1	–1
Årets nedskrivningar	–	–
Utgående nedskrivningar	–1	–1
Bokfört värde	24	0

NOT 28 Långfristiga fordringar

KONCERNEN	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	37	36
Årets ökning	179	2
Årets minskning	–14	–1
Bokfört värde	202	37

Koncernens räntebärande fordringar löper med en genomsnittlig ränta på 0 procent och en genomsnittlig löptid på 12 månader.

NOT 29 Varulager

Värdet av varor som ställts som säkerhet för lån eller andra förpliktelser uppgår till 0 (0).

Varulagrets värdering:	2015	2014
<i>Till nettoförsäljningsvärde</i>		
Råvaror och förnödenheter	8	7
Varor under tillverkning	2	2
Färdiga varor och handelsvaror	53	43
<i>Till anskaffningsvärde</i>		
Råvaror och förnödenheter	298	325
Varor under tillverkning	79	87
Färdiga varor och handelsvaror	566	697
	1 006	1 161

NOT 30 Börsaktier, handel

KONCERNEN	2015	2014
Bokfört värde vid årets början	79	63
Årets anskaffningar	85	234
Försäljningar till verkligt anskaffningsvärde	–105	–222
Omvärdering, förd mot resultaträkningen	–13	4
Bokfört värde vid årets slut	46	79

KONCERNEN	Antal	Ansk.-värde	Bokfört värde	Markn. värde
Alimak	13 351	1	1	1
Dantherm A/S	56 364	1	0	0
H&M	22 700	7	7	7
Investor	23 000	8	7	7
Kinnevik	16 000	4	4	4
Sandvik	102 000	9	8	8
SKF	33 000	6	4	4
SSAB	27 000	1	1	1
Trelleborg	40 000	7	7	7
Vardia Insurance Group	4 312 433	13	7	7
		57	46	46

NOT 31 Kundfordringar

KONCERNEN	2015	2014
Nominellt värde	1 207	1 337
Reservering för osäkra fordringar	–42	–46
Kundfordringar – netto	1 165	1 291
Reserv för osäkra fordringar		
Ingående reserv	–46	–49
Ingående reserv förvärvade bolag	–1	–1
Årets reservering för osäkra fordringar	–9	–13
Konstaterade förluster under året	4	13
Återförda outnyttjade belopp	9	6
Valutakursdifferenser	1	–2
	–42	–46

Avsättning till respektive återföring av reserver för osäkra kundfordringar ingår i posten Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen. Belopp som redovisas på värdeminskningsskonton skrivs vanligen bort när koncernen inte förväntas återvinna ytterligare likvida medel.

Utöver gjorda nedskrivning bedöms kreditrisken som liten då fordringarna avser väl fungerande och betalande kunder.

Åldersanalys kundfordringar	2015	2014
Ej förfallna	937	1 007
Förfallna fordringar som per den 31 december ej är nedskrivna		
Förfallna mindre än 3 mån	202	250
Förfallna 3 till 6 månader	13	20
Förfallna mer än 6 månader	13	14
	1 165	1 291

NOT 32 Derivatinstrument

KONCERNEN	2015	2014
Tillgångar		
Valutaterminkontrakt – kassaflödessäkring	67	41
Skulder		
Valutaterminkontrakt – kassaflödessäkring	0	–2
Ränte-swapar	–15	–19
Summa	52	–21

Valutaterminkontrakt

Det nominella beloppet för utestående valutaterminkontrakt uppgick den 31 december till 171 (394) Mkr (se not 35).

Från och med 2014 anses kassaflödessäkringarna uppfylla villkoren för effektiv säkringsredovisning varför förändringen i sin helhet redovisas i övrigt totalresultat. Säkringsredovisningen har under året påverkat övrigt totalresultat med 20 (35) Mkr.

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet

Upplåning som har identifierats som säkring av nettoinvestering i koncernens dotterföretag är i Italien 91 (95) Mkr och i Finland 146 (152) Mkr.

Kursförändringen på omräkning av upplåningen till svenska kronor uppgår till 10 Mkr (–15 Mkr) vid rapportperiodens slut och redovisas i övrigt totalresultat.

Ränteswapar

Den vinst eller förlust som hänför sig till den effektiva delen av en ränteswap som säkrar upplåning med fast ränta, redovisas i övrigt totalresultat och uppgår för 2015 till –15 (–19) Mkr.

NOT 33 Likvida medel

De likvida medlen består till 805 (417) Mkr av banktillgodohavanden och till 54 (11) Mkr av kortfristiga bankplaceringar. På banktillgodohavanden erhåller koncernen ränta enligt en rörlig räntesats baserad på bankernas dagliga placementsränta.

NOT 34 Avyttringsgrupp som innehas för försäljning

De tillgångar och skulder som hänförs sig till Specma AB med dotterföretag har redovisats som innehav för försäljning efter godkännandet från styrelsen. Specma Group avyttrades den 4 januari 2016.

Analys av resultatet från avvecklade verksamheter och redovisat resultat vid omvärdering av tillgångar eller avyttringsgrupp är som följer:

RESULTAT OCH KASSAFLÖDE I AVYTTRINGSGRUPP SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING

	2015	2014
Intäkter	1 369	1 294
Kostnader	-1 298	-1 292
Finansnetto	-8	-2
Skatt	-15	-2
Resultat från avvecklad verksamhet efter skatt	48	-2
Nettokassaflöde från den löpande verksamheten	103	25
Nettokassaflöde från investeringsverksamheten	-37	-14
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten	-25	5
Periodens kassaflöde i avvecklad verksamhet	41	16

NOT 35 Finansiella instrument och finansiell riskhantering**Säkringsredovisning**

Latour tillämpar säkringsredovisning på valutaterminkontrakt. Förändringen i marknadsvärdet för kassaflödessäkringar redovisas i övrigt totalresultat, i den mån de bedöms som effektiva, i annat fall direkt i resultaträkningen. Latour använder även ränteswapar på koncernens kortfristiga upplåning genom att konvertera räntorna från rörliga till fasta och likt valutaterminkontrakt redovisas förändringen i marknadsvärdet i övrigt totalresultat om effektivitet uppnås. Ackumulerade belopp i övrigt totalresultat återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet. Orealiserade vinster eller förluster som uppstår vid marknadsvärdering av derivatinstrument hänförliga till

Not 34 forts.

TILLGÅNGAR OCH SKULDER I AVYTTRINGSGRUPP SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING

Den avvecklade verksamhetens tillgångar och skulder klassificerades som tillgångar som innehas för försäljning. Nedan anges tillgångarna och skuldernas värde per den 31 december 2015.

Tillgångar som innehas för försäljning	2015
Immateriella anläggningstillgångar	179
Materiella anläggningstillgångar	65
Finansiella anläggningstillgångar	5
Varulager	292
Kortfristiga fordringar	254
Kassa och bank	76
Totala tillgångar i avyttringsgrupp som innehas för försäljning	871
Skulder direkt hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	
Uppskjuten skatt	12
Övriga avsättningar	5
Långfristiga skulder	178
Checkräkningskredit	3
Förskott från kunder	7
Leverantörsskulder	116
Övriga kortfristiga skulder	84
Totala skulder i avyttringsgrupp som innehas för försäljning	405

säkringar av nettoinvesteringar och som är hänförliga till valutakursförändringar redovisas i övrigt totalresultat.

Bokfört värde och verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i rapporten över finansiell ställning. Uppdelning av hur verkligt värde fastställs sker utifrån tre nivåer. Jämfört med årsboksåret 2014 skedde under 2015 inga överföringar mellan de olika nivåerna i verkligt värde-hierarkin och inga förändringar har skett i tillämpade värderingstekniker och/eller principer.

KONCERNEN 2015

	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat som används för säkringsändamål	Låne- och kundfordringar, likvida medel	Andra skulder	Summa verkligt värde
Finansiella tillgångar						493
Börsaktier förvaltning	493 ¹⁾					
Andra långfristiga värdepappersinnehav	24 ²⁾					24
Andra långfristiga fordringar				204 ³⁾		204
Börsaktier, handel		46 ¹⁾				46
Orealiserat resultat valutaderivat			67 ²⁾			67
Övriga kortfristiga fordringar				1 473 ³⁾		1 473
Likvida medel				934 ³⁾		934
Totalt	517	46	67	2 611	-	3 241
Finansiella skulder						
Långfristiga lån					853 ³⁾	853
Checkräkningskredit					43 ³⁾	43
Kortfristiga lån					2 415 ³⁾	2 415
Övriga kortfristiga skulder					886 ³⁾	886
Orealiserat resultat valutaderivat			15 ²⁾			15
Totalt	-	-	15	-	4 197	4 212

¹⁾ Nivå 1 – värderas till verkligt värde utifrån noterade marknadsvärden på aktiv marknad för identiska tillgångar.

²⁾ Nivå 2 – värderas till verkligt värde utifrån annan observerbar data för tillgångar och skulder än marknadsvärden enligt nivå 1.

³⁾ Nivå 3 – värderas till verkligt värde utifrån data för tillgångar och skulder som inte baseras på observerbar marknadsdata.

Forts.

Not 35 forts.

KONCERNEN 2014

<i>Finansiella tillgångar</i>	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat som används för säkringsändamål	Låne- och kundfordringar, likvida medel	Andra skulder	Summa verkligt värde
Börsaktier förvaltning	1 605 ¹⁾					1 605
Andra långfristiga värdepappersinnehav	0 ²⁾					0
Andra långfristiga fordringar				37 ³⁾		37
Börsaktier, handel		79 ¹⁾				79
Orealiserat resultat valutaderivat			41 ²⁾			41
Övriga kortfristiga fordringar				1 369 ³⁾		1 369
Likvida medel				428 ³⁾		428
Totalt	1 605	79	41	1 834	–	3 559
<i>Finansiella skulder</i>						
Långfristiga lån					812 ³⁾	812
Checkräkningskredit					45 ³⁾	45
Kortfristiga lån					3 093 ³⁾	3 093
Övriga kortfristiga skulder					835 ³⁾	835
Orealiserat resultat valutaderivat			21 ²⁾			21
Totalt	–	–	21	–	4 785	4 806

¹⁾ Nivå 1 – värderas till verkligt värde utifrån noterade marknadsvärden på aktiv marknad för identiska tillgångar.

²⁾ Nivå 2 – värderas till verkligt värde utifrån annan observerbar data för tillgångar och skulder än marknadsvärden enligt nivå 1.

³⁾ Nivå 3 – värderas till verkligt värde utifrån data för tillgångar och skulder som inte baseras på observerbar marknadsdata.

Noterade finansiella tillgångar värderas till den noterade köpkursen på balansdagen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument eller diskonterade kassaflöden.

Valutaderivat består av valutaterminer och ingår i nivå 2. Värderingen till verkligt värde för valutaterminerna baseras på av banken fastställda terminskurser på en aktiv marknad.

Verkligt värde på kundfordringar och andra fordringar, övriga kortfristiga fordringar, kassa och övriga likvida medel, leverantörsskulder och övriga skulder samt långfristiga skulder uppskattas vara lika med dess bokförda värde. För de räntebärande långfristiga skulderna anses den marknadsmässiga räntan inte väsentligt avvika från diskonteringsräntan varför det redovisade värdet bedöms i allt väsentligt motsvara det verkliga värdet.

Koncernens värderingsprocess sker inom ramen för koncernens finansavdelning där ett team arbetar med värdering av finansiella tillgångar och skulder som koncernen innehar.

Finansiell riskhantering

Koncernens finansverksamhet och hantering av finansiella risker är i huvudsak centraliserad till koncernstaben. Verksamheten bedrivs utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy och präglas av låg risknivå. Syftet är att säkerställa koncernens långfristiga finansiering, minimera koncernens kapitalkostnad och effektivt hantera och kontrollera koncernens finansiella risker.

Valutarisk

Koncernens verksamhet är exponerad för valutarisk i form av valutakursfluktuationer. Koncernens valutarisk består dels av transaktionsrisken, som hänför sig till köp och försäljning i utländsk valuta, dels omräkningsrisken, som hänför sig till nettoinvesteringar i utländska dotterbolag och valutakursförändringar när de utländska dotterbolagens resultat räknas om till svenska kronor.

Transaktionsexponering

Koncernens målsättning avseende transaktionsrisken är att säkra 50 procent av kommande 12-månaders budgeterade in- och utflöden. Resultateffekten av valuta-säkringar, som redovisas i övrigt totalresultat, uppgick till –77 Mkr (se not 36).

Nettovalutaflödet för svenska enheter fördelade sig under året enligt följande:

Valuta (belopp i Mkr)	2015	2014
NOK	328	316
DKK	165	56
GBP	64	122
USD	–399	–227
EUR	287	191
CHF	49	44
Totalt	494	502

+ = nettoinflöde, – = nettoutflöde

Givet en nettotransaktionsexponering motsvarande den som gällde år 2015 och förutsatt att säkringsåtgärder ej vidtagits, hade resultatet påverkats positivt med 5 Mkr om den svenska kronan stärkts med en procentenhet mot samtliga transaktionsvalutor.

Per den 31 december 2015 hade koncernen utestående valutaterminskontrakt som fördelar sig på följande valutor och förfallotidpunkter.

Belopp i Mkr	2016	2017	Totalt
Sälj EUR	272	44	316
Sälj NOK	57		57
Sälj DKK	73	22	95
Sälj GBP	44		44
Sälj USD	44		44
Sälj CHF	25		25
<i>Sälj totalt</i>	<i>515</i>	<i>66</i>	<i>581</i>
Köp EUR	–2		–2
Köp GBP	–1		–1
Köp USD	–305	–100	–405
Köp CNY	–3		–3
<i>Köp totalt</i>	<i>–311</i>	<i>–100</i>	<i>–411</i>
Netto	204	–34	170

Värderingen av valutaterminskontrakt till verkligt värde utgör derivatinstrument och uppgår till 67 (41) Mkr, vilket framgår av koncernens balansräkning.

Omräkningsexponering

Säkring av nettotillgångar i utländska dotterföretag bedöms från fall till fall och säkras då med utgångspunkt från koncernmässigt värde av nettotillgångarna. Säkring sker genom lån i utländsk valuta. Resultatet från säkring av utländsk verksamhet uppgår till 10 (–15) Mkr. Beloppet redovisas i övrigt totalresultat och i reserver i eget kapital (se not 36).

De utländska dotterföretagens nettotillgångar fördelar sig på följande sätt:

Valuta	2015		2014	
	Belopp i Mkr	%	Belopp i Mkr	%
EUR	358	47	353	47
DKK	3	0	15	2
NOK	48	6	123	16
USD	121	16	92	12
GBP	70	9	66	9
RON	21	3	21	3
CAD	–26	–3	–	–
PLN	142	19	93	12
CHF	29	4	18	2
JPY	13	2	8	1
Övriga	–22	–3	–38	–5
Totalt	757	100	751	100

Årets kursdifferens från omräkning av utländska nettotillgångar uppgick till –77 (123) Mkr och redovisas i övrigt totalresultat och reserver i eget kapital (se not 36).

Finansieringsrisk och likviditetsrisk

Inom ramen för finansieringsrisken hanteras även den mer kortsiktiga likviditetsrisken. I en verksamhet som Latours, där central upphandling sker av långsiktiga finansiella resurser, blir den kortfristiga likviditetsrisken med automatik hanterad i det långa finansieringsutrymmet. Detta hindrar inte att höga krav ställs i den löpande rapporteringen av kassaflödessituationen i de enskilda affärsenheterna.

Forts.

Not 35 forts.

För att minska risken för att framtida kapitalanskaffning och refinansiering av förfallna lån blir svår, har koncernen följande kontrakterade kreditlöften:

		Varav utnyttjat
Checkräkningskredit m.m.	221	40
Beviljade krediter t. o. m. 2016	802	557
Beviljade krediter t. o. m. 2017	1	0
Beviljade krediter t. o. m. 2018	1	0
Beviljade krediter t. o. m. 2019	1 566	1 431 ¹⁾
Beviljade krediter t. o. m. 2020	2 535	758 ¹⁾
	5 126	2 786

¹⁾ Reverser med löptider under 1 år, redovisas i balansräkningen som kortfristiga skulder trots att de upptas inom ramen för långfristiga kreditlöften.

Koncernens finansiella nettoskuld exklusive innehav i aktier och andra värdepapper uppgick den 31 december 2015 till 2 205 Mkr. Huvuddelen av koncernens lån är upptagna i SEK med en löptid på mindre än ett år, men inom ramen för ovan redovisade långfristiga kreditlöften.

De långfristiga räntebärande skulderna med en redovisad skuld på 675 Mkr, som faller till betalning fram till och med 2020, motsvarar ett likviditetsutflöde på 701 Mkr varav 26 Mkr motsvarar ackumulerad ränta.

Till de beviljade krediter som är avtalade längre än ett år har det avtalats om en finansiell covenant, vilket innebär att nettolåneskulden ej får överstiga en bestämd nivå i förhållande till det noterade marknadsvärdet av koncernens börsnoterade värdepapper. Detta villkor efterlevdes under 2015.

Ränterisk

Latourkoncernens finansieringskällor utgörs i huvudsak av kassaflöde från den löpande verksamheten och aktieförvaltningen samt upplåning. Upplåningen, som är räntebärande, medför att koncernen exponeras för ränterisk. För att minimera ränterisken använder koncernen ränteswapar (se not 32).

Ränterisk utgör risken för att ränteförändringar påverkar koncernens räntenetto och/eller kassaflöde negativt. Koncernens finanspolicy anger riktlinjer för låneskuldens räntebindning respektive genomsnittlig löptid. Koncernen eftersträvar en avvägning mellan bedömd löpande kostnad för upplåningen och risken för en större ränteförändring som påverkar resultatet negativt. Vid utgången av 2015 var den genomsnittliga räntebindningen cirka 6 månader.

Om räntenivån hade legat en procentenhet högre, hade årets resultat påverkat med -25 Mkr.

Genomsnittskostnad för utestående lång- respektive kortfristig upplåning på balansdagen (för långfristiga skulder se även not 40):

	Skuld 2015		Skuld 2014	
	%	Mkr	%	Mkr
Långfristig upplåning SEK	1,4	339	2,2	571
Långfristig upplåning EUR	1,1	243	2,1	105
Långfristig upplåning PLN	1,5	92	1,5	104
Långfristig upplåning CNY	-	-	1,7	25
Långfristig upplåning DKK	1,0	2	2,5	2
	1,3	675	2,1	807
Kortfristig upplåning SEK	1,6	1 235	1,4	1 962
Kortfristig upplåning EUR	1,1	999	1,4	1 041
Kortfristig upplåning USD	2,0	125	1,4	117
Kortfristig upplåning GBP	1,2	95	-	-
Kortfristig upplåning CAD	-	-	3,3	19
	1,4	2 455	1,4	3 139

NOT 36 Eget kapital

Reserver KONCERNEN

	Säkringsreserv	Omräkningsreserv	Verkligt värdereserv	Summa
Ingående balans 2014-01-01	-2	-63	790	725
Årets omräkningsdifferenser		123		123
Finansiella tillgångar som kan säljas:				
Omvärderingar redovisade direkt mot övrigt totalresultat			343	343
Terminssäkring av kassaflöde	35			35
Ränteswapar	-15			-15
Säkring av nettoinvestering, valutaeffekter	-15			-15
Utgående andra reserver 2014-12-31	3	60	1 133	1 196
Ingående balans 2015-01-01	3	60	1 133	1 196
Årets omräkningsdifferenser		-77		-77
Finansiella tillgångar som kan säljas:				
Omvärderingar redovisade direkt mot övrigt totalresultat			264	264
Redovisade i resultaträkningen vid avyttring			-1 000	-1 000
Terminssäkring av kassaflöde	20			20
Ränteswapar	4			4
Säkring av nettoinvestering, valutaeffekter	10			10
Utgående andra reserver 2015-12-31	37	-17	397¹⁾	417

¹⁾ Verkligt värde i börsportföljen 397 Mkr och i utställda köpoptioner 0 Mkr.

Forts.

Hantering av kapital

Koncernens långsiktiga mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta utveckla sin verksamhet, så att den kan generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och att upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere. För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan koncernen bland annat förändra den utdelning som betalas till aktieägarna eller sälja tillgångar för att minska skulderna. Koncernen bedömer kapitalet på basis av skuldsättningsnivån. Latours styrelse har fastställt gränser för skuldsättningsnivån. Gränserna innebär att koncernens skuldsättning maximalt får uppgå till det samlade värdet av 10 procent av börsportföljens värde samt 2,5 gånger den helägda industrirörelsens EBITDA-resultat, mätt som ett genomsnitt för de senaste tre åren och justerat för förvärv och avyttringar. Skuldsättningen har alltid klart legat under detta gränsvärde.

Kreditrisk

Koncernen är begränsat exponerad för kreditrisk. I huvudsak hänförs dessa risker till utestående kundfordringar. Förluster på kundfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av andra skäl inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Riskerna begränsas delvis genom kreditförsäkringar. Inom vissa verksamhetsområden används även försäkringsbetalningar. Koncernledningen har uppfattningen att det inte föreligger någon betydande kreditriskkoncentration för koncernen i förhållande till någon viss kund eller motpart eller i förhållande till någon viss geografisk region.

Prisrisk

Koncernen exponeras för prisrisk avseende aktier på grund av placeringar som innehas av koncernen och som i koncernens balansräkning klassificeras antingen som finansiella instrument som kan säljas eller som tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Prisrisk på aktier omfattar aktiekursrisk, likviditetsrisk och motpartsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdeminskning på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Detta är den största risken i Latours verksamhet och finns huvudsakligen i värderingen av portföljbolagen. Om marknadsvärdet på innehaven i börsportföljen skulle förändras med 5 procent skulle det påverka totalresultatet och eget kapital med 80 (63) Mkr. Aktiekurserna analyseras och följs löpande av Latours ledning. Genom det aktiva ägandet, som bland annat utövas via styrelserepresentation, påverkar Latour bolagens strategi och beslut. Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie t.ex. är svår att avyttra. Likviditetsrisken är dock begränsad. Motpartsrisk är risken att en part i en transaktion med ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sitt åtagande och därigenom orsakar den andra parten en förlust.

Koncernen är inte exponerad för någon prisrisk avseende rå- och stapelvaror.

Operationella risker

Operationell risk är risken för förlust på grund av brister i interna rutiner och system. Som grund för Latourkoncernens riskhantering ligger ett flertal internt fastställda riktlinjer och regelverk samt av styrelsen fastställda policies. Juridisk granskning av avtal och förbindelser sker fortlöpande. Dessutom sker kontinuerliga kontroller som reglerar och säkerställer ansvar och befogenheter i den löpande verksamheten.

De försäkringsrisker som finns inom koncernen hanteras i enlighet med bedömt försäkringsbehov. Frågor rörande sekretess och informationssäkerhet är av stor betydelse för Latour och regleras av internt fastställda riktlinjer. Vad gäller IT-säkerhet sker en kontinuerlig kontroll och utveckling av system och rutiner.

Not 36 forts.

Aktiekapital

Moderbolagets aktiekapital. Kvotvärdet per aktie uppgår till 0,83 kr.

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eventuellt eget kapital som är tillskjutet från aktieägarna. Här ingår tillskjutet kapital i form av apportemission samt nyemission som görs till kurs överstigande kvotvärdet.

Återköpta egna aktier

Återköpta aktier utgörs av anskaffningskostnaden för egna aktier som innehas av moderbolaget och redovisas som en avdragspost i eget kapital. Likvid från avyttring av egna aktier redovisas som en ökning av eget kapital och transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Reserver

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven består av valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av skulder, derivat som klassificerats som säkringsinstrument av nettoinvestering i en utländsk verksamhet samt ränteswapar.

Verkligt värdereserv

Verkligt värdereserv innefattar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Balanserade vinstmedel inklusive del av årets totalresultat

I balanserade vinstmedel inklusive delar av årets totalresultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, ingår i denna eget kapitalpost.

Innehav utan bestämmande inflytande

Innehav utan bestämmande inflytande innefattar den andel av eget kapital som inte ägs av moderbolaget.

Utdelning

Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och fastställs av årsstämman. Föreslagen men ännu ej beslutad utdelning för 2015 uppgår till 1 077 Mkr (6,75 kr per aktie). Beloppet har ej redovisats som skuld.

Resultat per aktie

KONCERNEN	2015	2014
Årets resultat	4 117	1 874
Genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	159 530 816	159 445 425
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	160 179 053	160 121 214
Vinst per aktie avseende vinst hänförlig till moderbolagets aktieägare		
Före utspädning	25,81 kr	11,75 kr
Efter utspädning	25,70 kr	11,70 kr

Utestående aktier	Serie A	Serie B	Totalt
Antal aktier per 1 januari 2015	11 931 278	147 561 722	159 493 000
Återköp		64 500	64 500
Konvertering	-12 630	12 630	0
Summa utestående aktier per 31 december 2015	11 918 648	147 638 852	159 557 500
Egna innehav av aktier	Serie A	Serie B	Totalt
Innehavda aktier per 1 januari 2015	-	467 000	467 000
Återköp under året	-	152 500	152 500
Avyttring	-	-217 000	-217 000
Summa egna innehav per 31 december 2015	0	402 500	402 500
Totalt antal aktier per 31 december 2015	11 918 648	148 041 352	159 960 000

Egna innehav av aktier	2015		2014	
	Antal	Utgift	Antal	Utgift
Ackumulerat vid årets början	467 000	38	582 000	47
Återköp under året	152 500	37	-	-
Avyttring	-217 000	-17	-115 000	-9
Ackumulerat vid årets slut	402 500	58	467 000	38

Kvotvärdet av egna innehav som återköpts uppgår per den 31 december 2015 till 0,4 Mkr och motsvarar 0,3 procent av aktiekapitalet. Transaktionskostnaderna i samband med återköpen redovisas som en avdragspost från eget kapital. Dessa kostnader har inte påverkat redovisade skattekostnader. Återköp av

egna aktier har skett för att skapa ett mervärde för kvarvarande aktieägare i Latour. På samtliga återköpta aktier finns utställda köpoptioner till ledande befattningshavare.

Not 37 Pensionsförpliktelser

I det närmaste samtliga anställda i Latourkoncernen omfattas av antingen förmånsbestämda eller avgiftsbestämda pensionsplaner. Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att den anställde garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av lönen. Pensionsplanerna omfattar ålderspension, sjukpension och familjepension. Pensionsförpliktelserna tryggas genom avsättningar i balansräkningen och genom premier till försäkringsbolag som därmed övertar förpliktelserna gentemot de anställda. Koncernens anställda utanför Sverige, Italien, Tyskland och Schweiz omfattas av avgiftsbestämda pensionsplaner. Avgifter till de sistnämnda planerna utgör normalt en procentuell andel av den anställdes lön.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas huvudsakligen genom försäkringar i Alecta. Då Alecta inte kan tillhandahålla tillräckliga uppgifter för att redovisa ITP-planen som förmånsbestämd redovisas den som avgiftbestämd. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 36 Mkr. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2015 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 153 procent. Tjänstepension för arbetare i Sverige är avgiftsbestämda.

Beträffande förmånsbestämda planer beräknas företagets kostnader samt värdet på utestående förpliktelser med hjälp av aktuariella beräkningar vilka syftar till att fastställa nuvärdet av utfärdade förpliktelser.

Not 37 forts.

KONCERNEN		2015	2014
Förmånsbaserade förpliktelser			
Nuvärde vid periodens början		77	216
Förmåner intjänade under perioden		0	0
Ränta		3	6
Pensionsutbetalningar		–	–2
Aktuariell vinst/förlust		2	3
Inlösen		–	–147
Omräkningsdifferens		1	1
Utgående balans		83	77
Förvaltningstillgångar			
Ingående balans		47	42
Förändring reserv		4	5
Utgående balans		51	47
Netto förmånsbaserade förpliktelser		32	30

Förmånsbaserade förpliktelser per land	2015				
	Sverige	Schweiz	Tyskland	Italien	Summa
Nuvärde av förpliktelser	1	42	30	10	83
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	0	–29	–22	0	–51
Summa	1	13	8	10	32

Förmånsbaserade förpliktelser per land	2014				Summa
	Sverige	Schweiz	Tyskland	Övrigt	
Nuvärde av förpliktelser	1	35	30	11	77
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	0	–26	–21	0	–47
Summa	1	9	9	11	30

Vid den senaste värderingstidpunkten bestod nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen av cirka 31 Mkr hänförlig till aktiva anställda och 1 Mkr till pensionärer.

Belopp redovisade i resultaträkningen		2015	2014
Lösenkostnader för PRI		–	10
Ränta på pensionsavsättning		3	6
Kostnader förmånsbestämda planer		3	16
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer		127	112
Löne- och avkastningsskatt		2	14
Totala pensionskostnader		132	142

Den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader baseras på följande viktiga antaganden:

%	2015		
	Schweiz	Tyskland	Italien
Diskonteringsränta ¹⁾	0,7	2,1	2,3
Inflation	1,0	1,8	1,5
Löneökningar	1,0	2,5	–
Pensionsuppräknig	0,0	2,0	0,0

%	2014		
	Sverige	Schweiz	Tyskland
Diskonteringsränta ¹⁾	1,5	1,9	1,9
Inflation	1,0	1,8	1,5
Löneökningar	1,0	2,5	–
Pensionsuppräknig	0,0	2,0	0,0

¹⁾ Se principer not 2 sid 73.

Om diskonteringsräntan minskas med 0,5 procent så ökar nuvärdet av förpliktelserna med 7,1 procent. Om ränta ökar med 0,5 procent så minskar nuvärdet av förpliktelserna med 6,5 procent.

NOT 38 Skatter

Uppskjuten skatt i balansräkningen

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångars eller skulders redovisade respektive skattemässiga värde är olika. Temporära skillnader har resulterat i koncernens totala uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder enligt nedan:

KONCERNEN	2015	2014
Uppskjutna skattefordringar		
Immateriella anläggningstillgångar	5	4
Byggnad och mark	1	1
Maskiner och inventarier	3	2
Varulager	26	23
Kortfristiga fordringar	3	4
Avsättningar	11	13
Kortfristiga skulder	6	6
Övriga poster	9	–
	64	53
Uppskjutna skatteskulder		
Immateriella anläggningstillgångar	–32	–25
Byggnader och mark	–3	–3
Maskiner och inventarier	–2	–3
Varulager	0	–1
Kortfristig fordran	–15	–9
Obeskattade reserver	–152	–125
Avsättningar	–2	–
	–206	–166

Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när uppskjutna skatter avser samma skattesystem. Uppskjuten skatt som redovisas i övrigt totalresultat uppgår till –10 (–4) Mkr.

I moderbolaget finns skattemässiga underskottsavdrag utan tidsbegränsning på 1 507 (1 338) Mkr där uppskjuten skatt ej har beaktats.

NOT 39 Övriga avsättningar

KONCERNEN	Garanti avsättn.	Övriga avsättn.	Totalt
Ingående värde 2014-01-01	55	9	64
Förvärv (bolag)	9	–	0
Årets avsättning	6	11	17
Tagit i anspråk under året	–16	–3	–16
Valutakursdifferens	2	1	3
Utgående värde 2014-12-31	56	18	74
Avyttring (bolag)	–5	–	–5
Årets avsättning	16	7	23
Tagit i anspråk under året	–19	–6	–25
Valutakursdifferens	–	–1	0
Utgående värde 2015-12-31	48	18	66

Avsättningarna består av:	2015	2014
Långfristig del	50	55
Kortfristig del	16	19
	66	74

Övriga avsättningar består i huvudsak av avsättningar för omstruktureringsutgifter.

NOT 40 Långfristiga skulder

KONCERNEN	2015	2014
Skulder till kreditinstitut förfaller 1–5 år	606	523
Skulder till kreditinstitut förfaller > 5 år	7	–
Skulder avseende finansiell leasing	62	68
Övriga långfristiga skulder	0	221
Summa	675	812

I övrigt avseende långfristiga skulder se not 35.

NOT 41 Checkräkningskredit

Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår i koncernen till 200 (200) Mkr, varav utnyttjad 40 (45) Mkr.

NOT 42 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

KONCERNEN	2015	2014
Upplupna räntekostnader	5	2
Upplupna sociala kostnader	65	73
Upplupna övriga lönerelaterade kostnader	174	179
Övriga poster	230	240
Summa	474	494

NOT 43 Ställda säkerheter

KONCERNEN	2015	2014
För egna skulder och avsättningar		
Avseende pensionsförpliktelser		
– Företagsinteckningar	–	–
– Övriga säkerheter	2	2
Aktier som säkerhet för nettouplåning	2 786	2 223
Övriga		
– Företagsinteckningar	3	3
– Fastighetsinteckningar	2	2
– Övriga säkerheter	0	0
Summa	2 793	2 230
MODERBOLAGET	2015	2014
För koncernens skulder		
Aktier som säkerhet för nettouplåning	1 219	1 181
Summa ställda säkerheter	1 219	1 181

NOT 44 Eventualförpliktelser

KONCERNEN	2015	2014
Emissionsgarantier	–	9
Övriga förpliktelser	13	9
Summa	13	18
MODERBOLAGET	2015	2014
Borgensförbindelser till förmån för dotterbolag	3 090	3 445
Summa	3 090	3 445

Moderbolaget har förbundit sig att svara för vissa förpliktelser som kan åläggas koncernföretag

NOT 45 Företagsförvärv

	2015	2014
Immateriella anläggningstillgångar	169	93
Materiella anläggningstillgångar	31	44
Finansiella anläggningstillgångar	182	–
Varulager	36	95
Kundfordringar	36	86
Övriga kortfristiga fordringar	2	46
Kassa	68	181
Uppskjuten skatteskuld	0	–32
Långfristig nettouplåning	–1	–304
Kortfristiga skulder	–39	–243
Netto identifierbara tillgångar och skulder	484	–34
Koncerngoodwill	332	1 320
Total köpeskilling	816	1 286
Tilläggsköpeskilling	–1	–415
Kontant reglerad köpeskilling	815	871
Förvärv av poster som inte ingår i kassaflödet	0	32
Likvida medel i förvärvade företag	–68	–181
Påverkan på koncernens likvida medel	747	722

Transaktionskostnader i samband med årets företagsförvärv uppgår till 8 (6) Mkr.

Ergolet/Reac Components

Den 1 maj 2015 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Reac Components Sp zoo. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 8 Mkr och ett nettoresultat på –9 Mkr för perioden från 1 maj till 31 december 2015. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2015, skulle bolagets intäkter ha blivit 16 Mkr och årets resultat –10 Mkr. Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när tillverkning och säljorganisation

Not 45 forts.

samordnas med befintlig verksamhet inom Latour Industries. Transaktionskostnader för förvärvet, som belastat periodens resultat, uppgår för detta förvärv till 1 Mkr.

Materiella anläggningstillgångar	10
Varulager	4
Kortfristiga skulder	–14
Netto identifierbara tillgångar och skulder	0
Koncerngoodwill	0
Kontant reglerad köpeskilling	0

Produal

Den 17 juni 2015 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Laudorp Holding Oy. I Produal-koncernen ingår förutom moderbolaget, Laudorp Holding Oy, de helägda bolagen Laudrop Oy, Produal Holding Oy, Produal Oy, Produal Sverige AB, Produal A/S och Produal S.A.S. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 88 Mkr och ett nettoresultat på 10 Mkr för perioden från 17 juni till 31 december 2015. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2015, skulle bolagets intäkter ha blivit 184 Mkr och årets resultat 30 Mkr. Goodwill är hänförlig till den intjäningsförmåga som bolaget förväntas ge. Transaktionskostnader för förvärvet, som belastat periodens resultat, uppgår för detta förvärv till 2 Mkr.

Immateriella anläggningstillgångar	118
Materiella anläggningstillgångar	9
Finansiella anläggningstillgångar	2
Varulager	23
Kundfordringar	26
Övriga fordringar	2
Kassa	34
Kortfristiga skulder	–21
Netto identifierbara tillgångar och skulder	193
Koncerngoodwill	247
Kontant reglerad köpeskilling	440
Förvärvad kassat	–34
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	406

Boltight

Den 1 september 2015 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Boltight Limited. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 13 Mkr och ett nettoresultat på 1 Mkr för perioden från 1 september till 31 december 2015. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2015, skulle bolagets intäkter ha blivit 49 Mkr och årets resultat –4 Mkr. En bedömd tilläggsköpeskilling har reserverats. Slutligt utfall är baserat på resultatutvecklingen de kommande åren och kan maximalt uppgå till 30 Mkr, vilket också har reserverats. Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när tillverkning och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Nord-Lock.

Immateriella anläggningstillgångar	1
Materiella anläggningstillgångar	11
Varulager	7
Kundfordringar	9
Kassa	19
Kortfristiga skulder	–3
Netto identifierbara tillgångar och skulder	44
Koncerngoodwill	55
Kontant reglerad köpeskilling	99
Förvärvad kassa	–19
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	80

Nord-Lock Korea

Den 30 december 2015 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Nord-Lock Korea Co., Ltd. Den förvärvade verksamheten bidrog inte med några intäkter eller resultat under 2015. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2015, skulle bolagets intäkter ha blivit 29 Mkr och årets resultat 3 Mkr. Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när service- och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Nord-Lock. Transaktionskostnader för förvärvet, som belastat periodens resultat, uppgår för detta förvärv till 2 Mkr.

Materiella anläggningstillgångar	1
Finansiella anläggningstillgångar	1
Varulager	2
Kundfordringar	1
Kassa	15
Kortfristiga skulder	–1
Netto identifierbara tillgångar och skulder	19
Koncerngoodwill	30
Kontant reglerad köpeskilling	49
Förvärvade poster som inte ingår i kassaflödet	–1
Förvärvad kassa	–15
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	33

Not 45 forts.

Övriga förvärv

Utöver redovisade förvärv har koncernen även gjort ett par mindre förvärv av verksamheter. Tillgångar för cirka 50 Mkr övertogs och gav en koncerngoodwill på 0 Mkr. Resultatpåverkan under 2015 för dessa förvärv har varit marginell.

Vidare förvärvades i slutet av 2015 Neuffer Fenster + Türen GmbH. Det formella övertagandet skedde den 1 januari 2016 men betalningen för förvärvet skedde under 2015 varför det kassaflödesmässigt anses ingå i förvärvet 2015 men konsolideras i koncernen från och med 2016.

Se vidare om företagsförvärv i förvaltningsberättelsen på sid 62.

NOT 46 Försäljning av dotterföretag

	2015	2014
Immateriella anläggningstillgångar	–	3
Materiella anläggningstillgångar	1	3
Varulager	–	10
Kundfordringar	–	8
Kassa	–	4
Långfristig nettoppblåning	–	–8
Kortfristiga skulder	–	–6
Nettoresultat t. o. m. försäljningsdagen	0	0
Resultat vid försäljning av dotterföretag	6	–6
Erhållen köpeskilling	7	8
Likvida medel i avyttrat företag	–	–4
Påverkan på koncernens likvida medel	7	4

Under andra kvartalet 2015 avyttrades KB Söderby. Bolaget hade ingen årsomsättning och bidrog inte med något rörelseresultat 2015.

NOT 47 Statliga stöd

Erhållna statliga bidrag har påverkat koncernens resultat- och balansräkning enligt följande:

KONCERNEN	2015	2014
Bidrag som påverkat årets resultat	2	1
Bidrag som påverkat tillgångarna	5	7

Erhållna bidrag utgörs huvudsakligen av utvecklings- och investeringsstöd.

NOT 48 Händelser efter rapportperiodens utgång

Den 1 januari 2016 genomfördes förvärvet av Neuffer Fenster + Türen GmbH. Den 4 januari verkställdes avyttringen av Specma Group. Den 15 januari förvärvade Specma Seals det norska bolaget All Sealing Solutions AS. Den 2 mars 2016 avyttrades hela innehavet av B-aktier i Loomis AB. I övrigt har inga väsentliga händelser skett efter rapportperiodens utgång.

NOT 50 Definitioner

Avkastning på eget kapital	Nettovinsten enligt resultaträkningen i procent av genomsnittligt eget kapital.
Avkastning på operativt kapital	Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital.
Avkastning på totalt kapital	Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.
Direktavkastning	Utdelning i procent av aktiens köpkurs.
EBIT (Rörelseresultat)	Resultat före finansiella poster och skatter.
EBIT-multipl	Rörelseresultat i förhållande till börsvärde justerat för nettoskuldsättning.
EBITA	Resultat före finansiella poster, skatter och avskrivningar på förvävsrelaterade immateriella anläggningstillgångar.
EV-värde (Enterprise Value)	Bolagets marknadsvärde plus nettoskuld.
Justerat eget kapital	Eget kapital samt skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde på intresseföretagen.
Justerad soliditet	Eget kapital samt skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde på intresseföretagen i förhållande till justerad balansomslutning.
Nettoskuldsättningsgrad	Räntebärande skulder plus räntebärande avsättningar minus likvida medel i förhållande till justerat eget kapital.
Nettolåneskuld	Räntebärande skulder plus räntebärande avsättningar minus likvida medel och räntebärande fordringar.
P/E-tal	Aktiens köpkurs i förhållande till vinst efter betald skatt.
Rörelsemarginal	Rörelseresultat i procent av nettoomsättning.
Soliditet	Eget kapital i förhållande till balansomslutning.
Substansvärde	Skillnaden mellan koncernens tillgångar och skulder, då börsportföljen (inkl. intresseföretagen) tas upp till marknadsvärde och rörelsedrivande dotterbolag, som ägdes vid periodens utgång, tas upp till ett intervall baserat på EBIT-multiplar för jämförbara noterade bolag inom respektive affärsområde.
Operativt kapital	Balansomslutning minus likvida medel och andra räntebärande tillgångar samt minus ej räntebärande skulder.
Vinstmarginal	Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av fakturerad försäljning.

NOT 49 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

För att kunna upprätta redovisningen enligt god redovisningssed måste företagsledningen och styrelsen göra bedömningar och antaganden som påverkar i bokslutet redovisade tillgångs- och skuldposter respektive intäkts- och kostnadsposter samt lämnad information i övrigt, bland annat om eventalförpliktelser. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och de olika antaganden som ledningen och styrelsen bedömer vara rimliga under rådande omständigheter. Härigenom dragna slutsatser utgör grunden för avgöranden rörande redovisade värden på tillgångar och skulder, i de fall dessa inte utan vidare kan fastställas genom information från andra källor. Faktiskt utfall kan skilja sig från dessa bedömningar om andra antaganden görs eller andra förutsättningar är för handen.

Särskilt inom områdena intäktsredovisning och osäkra fordringar, värdering av immateriella och andra anläggningstillgångar, omstrukturingsåtgärder, pensionsförpliktelser, skatter samt rättstvister och eventalförpliktelser kan bedömningarna ge en betydande påverkan på Latours resultat och finansiella ställning (se vidare respektive not).

Företagsledningen har med revisionskommittén diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende koncernens kritiska redovisningsprinciper och uppskattningar samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2.

Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärde. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras (not 18).

Pensionsantaganden

Pensionsförpliktelsernas nuvärde är beroende av ett antal faktorer som fastställs på aktuariell basis med hjälp av ett antal antaganden. I de antaganden som använts vid fastställande av nettokostnad (intäkt) för pensioner ingår diskonteringsräntan.

Koncernen fastställer lämplig diskonteringsränta i slutet av varje år. Detta är den ränta som används för att fastställa nuvärdet på bedömda framtida utbetalningar som förväntas krävas för att reglera pensionsförpliktelserna. Se under Redovisningsprinciper not 2 för principerna hur koncernen fastställer lämplig diskonteringsränta.

Andra viktiga antaganden rörande pensionsförpliktelser baseras delvis på rådande marknadsvillkor. Ytterligare information lämnas i not 37.

Garantikrav

Ledningen i respektive dotterföretag gör en uppskattning av erforderlig avsättning för framtida garantikrav baserat på information om historiska garantikrav samt aktuella trender som kan tyda på att den historiska informationen kan komma att avvika från framtida krav.

Till de faktorer som kan påverka informationen rörande garantikrav hör framgångar för koncernens produktivitets- och kvalitetsinitiativ liksom kostnaden för material samt arbetskostnader.

Förslag till vinstdisposition

Av moderbolagets egna kapital per balansdagen beror 0 Mkr på att tillgångar och skulder värderats till verkligt värde enl. 4 kap. 14a § Årsredovisningslagen. I koncernens egna kapital ingår värdeförändringar till ett nettobelopp på 397 Mkr.

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel i moderbolaget:

Balanserade vinstmedel	6 091,4 Mkr
Årets resultat	<u>3 086,9 Mkr</u>
	9 178,3 Mkr

Antalet utdelningsberättigade aktier uppgick den 18 mars 2016 till 159 557 500, då återköpta aktier frånräknats. Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas sammanlagt 6,75 kronor per aktie	1 077,0 Mkr
I ny räkning överföres	<u>8 101,3 Mkr</u>
	9 178,3 Mkr

Styrelsen bedömer att den föreslagna utdelningen är försvarlig mot bakgrund av de krav som verksamheten ställer på storleken av det egna kapitalet med hänsyn till omfattning och risk samt till bolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman den 3 maj 2016 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Göteborg den 18 mars 2016

Fredrik Palmstierna
Ordförande

Mariana Burenstam Linder
Ledamot

Anders G. Carlberg
Ledamot

Anders Böös
Ledamot

Jan Svensson
Ledamot/VD

Carl Douglas
Ledamot

Eric Douglas
Ledamot

Elisabeth Douglas
Ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 21 mars 2016

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Bo Karlsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Investment AB Latour (publ), org.nr 556026-3237

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Investment AB Latour för år 2015. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 62–96.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015

och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Investment AB Latour för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Göteborg den 21 mars 2016

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Bo Karlsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Bolagsstyrning

Investment AB Latour (publ) är ett svenskt publikt aktiebolag vars aktier är noterade på Nasdaq OMX Stockholm för stora bolag. Bolagsstyrningen av Latour utgår ifrån lag, noteringsavtal, riktlinjer och god praxis. Denna rapport om bolagsstyrning har upprättats i enlighet med bestämmelserna i Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") samt 6 kap. 6–9§ Årsredovisningslagen och 9 kap. 31§ Aktiebolagslagen och avser räkenskapsåret 2015. Revisorn har uttalat sig om att bolagsstyrningsrapport upprättats och om att upplysningar enligt 6 kap 6§ andra stycket 2–6 Årsredovisningslagen (till exempel de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering i samband med den finansiella rapporteringen) är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Latours bolagsordning och annan ytterligare information om bolagsstyrningen i Latour finns på webbplatsen www.latour.se under Bolagsstyrning.

Årsstämma

Årsstämman ska hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång. Stämman kan hållas i Göteborg eller Stockholm. Samtliga aktieägare som inför stämman är registrerade i aktieboken och som anmält deltagande har rätt att delta och rösta för sitt totala aktieinnehav.

Vid årsstämman 2015 beslöt stämman att bemyndiga styrelsen att under tiden intill nästa årsstämma, vid ett eller flera tillfällen, besluta om förvärv av egna aktier. Förvärv får ske av såväl aktier av serie A som av serie B och sammanlagt av så många aktier att bolaget därefter innehar högst tio (10) procent av samtliga utgivna aktier i bolaget.

Nomineringsprocess

Årsstämman väljer styrelseledamöter för ett år. Vid årsstämman 2015 lämnade valberedningen förslag till ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt till styrelsearvodet och eventuell ersättning för utskottsarbete. Årsstämman beslutade att valberedningen inför årsstämman 2016 ska bestå av Gustaf Douglas samt minst två representanter för andra större aktieägare. Till valberedning har sedermera utsetts Gustaf Douglas (ordförande, huvudägare), Björn Karlsson (Bertil Svenssons familj och stiftelse) och Johan Strandberg (SEB fonder). Inget arvode har utgått för medverkan i valberedningen.

Styrelsen

Styrelsen i Latour består av åtta ordinarie ledamöter inklusive verkställande direktören, se sidan 102. Inga suppleanter finns. Samtliga ledamöter är valda för ett år. Sekreterare i styrelsen är koncernens ekonomi- och finansdirektör. Vid årsstämman 2015 valdes Fredrik Palmstierna till styrelsens ordförande.

Styrelsens ledamöter representerar sammanlagt 87 procent av bolagets röstandel och 80 procent av dess kapitalandel. De anställda utövar sin representation i dotterbolaget Latour-Gruppen AB, som är moderbolag till de helägda bolagen inom industrirörelsen. De är därför inte representerade i investmentbolagets styrelse.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning som reglerar styrelsens sammanträden, ärenden som ska tas upp vid dessa sammanträden, arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt vissa övriga frågor. I instruktion till verkställande direktören regleras dennes arbetsuppgifter och rapporteringskyldighet gentemot styrelsen.

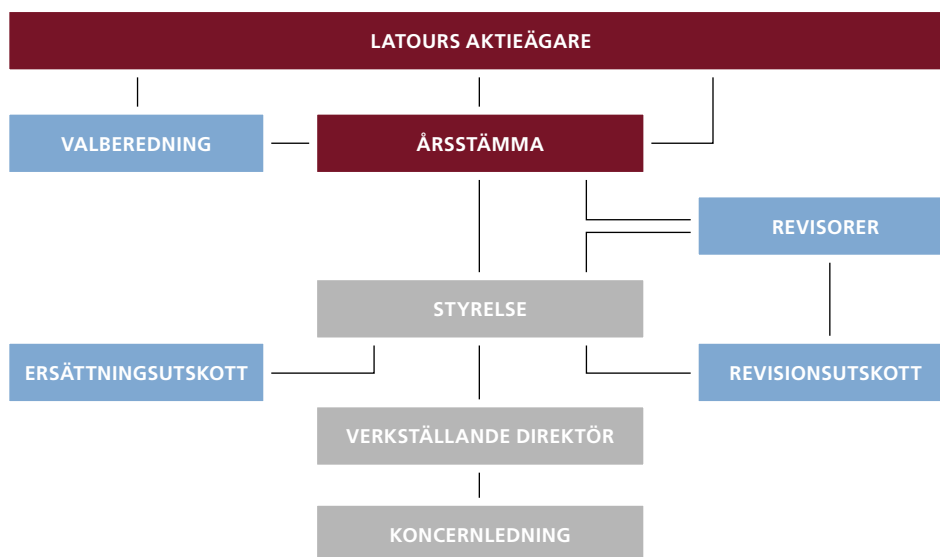
Styrelsen har hittills under sin verksamhetstid haft fyra ordinarie möten utöver det konstituerande mötet och två extra styrelsemöten. Två av styrelsens ledamöter har varit förhindrade att närvara vid ett tillfälle och en av styrelsens ledamöter har varit förhindrad att närvara vid två tillfällen, i övrigt har styrelsen varit fulltalig. Vid två möten har bolagets revisor deltagit och lämnat redogörelse för iakttagelser vid den granskning som gjorts. Bland de frågor som behandlats i styrelsen finns strategiska förändringar i börsportföljen, förvärv och försäljning av dotterbolag, bolagets riskexponering, budgetar och prognoser för dotterbolagen samt ekonomisk uppföljning av verksamheten.

Genom ordförandens försorg har styrelsen utvärderat sitt arbete och samtliga ledamöter har härvid lämnat sina synpunkter. Utvärderingen syftar bland annat till att utveckla styrelsens löpande arbete och att bestämma inriktningen på dess framtida arbete. Därutöver fungerar den som kontroll för att fastställa att nödvändig kompetens finns i styrelsen och för att analysera hur den befintliga kompetensen ser ut. Ordföranden har sammanställt och återrapporterat de inkomna synpunkterna till styrelsen vilket öppnade upp för diskussion kring dessa. Utvärderingen fungerar även som underlag för valberedningens arbete med att föreslå nya ledamöter till styrelsen, vilket innebär att valberedningen har fått ta del av utvärderingens resultat.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING, ANTAL MÖTEN OCH NÄRVARO HITTILLS UNDER VERKSAMHETSÅRET 2015/2016

Namn	Styrelsemöten*	Arvode, tkr
Mariana Burenstam Linder	7 av 7	400
Anders Böös	7 av 7	400
Anders G. Carlberg	7 av 7	400
Carl Douglas	6 av 7	400
Elisabeth Douglas	5 av 7	400
Eric Douglas	6 av 7	400
Fredrik Palmstierna	7 av 7	1 200
Jan Svensson	7 av 7	0

* Varav ett är konstituerande styrelsemöte.

Latours bolagsstyrningsprocess från ägare till koncernledning. Årsstämman utgör koncernens högsta beslutande organ, där bland annat bolagets styrelse väljs.

Utskott

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott. Ersättningsutskottet består av Fredrik Palmstierna (ordförande) tillsammans med Anders G. Carlberg och Eric Douglas. Verkställande direktören Jan Svensson deltar som adjungerad. Revisionsutskottet utgörs av styrelsen i dess helhet med undantag av verkställande direktören.

Ersättningsutskottet har haft ett möte och då varit fulltaligt. Utskottet rapporterar sitt förslag till styrelsen om ersättning till verkställande direktören och ger dessutom stöd till denne när det gäller kompensation till övriga ledande befattningshavare. Styrelsen godkänner härefter beslut i ärendet.

Ersättning till verkställande direktören består av en fast och en rörlig del, varav den rörliga delen är baserad på uppnådda individuellt fastställda mål. Ersättning till övriga personer i ledande befattning består även dessa av en grundlön och en på fastställda nyckeltal baserad rörlig del. Den rörliga delen är maximerad till ett visst antal månadslöner.

Revisionsutskottet har haft två sammanträden, då samtliga deltagare samt bolagets revisor varit närvarande. Vid dessa möten diskuterades bland annat koncernens finansiella risker och revisionens inriktning. Revisorn har även presenterat de iakttagelser som gjorts vid revisionen.

Revisorer

Vid årsstämman 2015 valdes Öhrlings PricewaterhouseCoopers till revisionsbyrå med Bo Karlsson som huvudansvarig revisor. Bo Karlsson har varit verksam vid revisionsbyrån sedan 1991 och varit engagerad i revisionen av Latour sedan 2015 som huvudansvarig revisor. Han har förutom Latour revisionsuppdrag i ASSA ABLOY, SKF och Scania.

Revisorerna har lämnat muntliga och skriftliga rapporter till styrelsen över revisionsuppdraget och även beträffande den interna kontrollen, till den del den har bäring på den finansiella rapporteringen i koncernen, vid styrelsemöten i december 2015 och mars 2016.

Koncernledning

Latours industrirörelse är indelad i fyra affärsområden. I moderbolaget, Investment AB Latour, förvaltas börsportföljen. Dotterbolaget Latour-Gruppen AB är moderbolag till samtliga affärsområden som ingår i den helägda industrirörelsen.

I koncernledningen ingår koncernens verkställande direktör och ekonomi- och finansdirektör. Affärsområdescheferna leder verksamheten i de rörelsedrivande moderbolag som äger aktier i underliggande bolag och ansvarar även för affärsområdets resultat och förvaltning. Koncernens affärsområdesorganisation bygger på decentralisering av ansvar och befogenheter. Affärsområdena ansvarar för att utveckla sina respektive verksamheter och för att uppfylla uppställda finansiella mål, som bland annat avser avkastning på operativt kapital, kapitalbindning, rörelsemarginal och tillväxt.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument. Som exempel kan nämnas arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktioner för attestträtt och redovisnings- och rapporteringsinstruktioner. De risker som identifierats avseende den finansiella rapporteringen hanteras genom koncernens kontrollstruktur.

I syfte att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen finns styrande dokument som har delgivits berörd personal. Uppföljning av effektiviteten och efterlevnaden sker dels genom programmerade kontroller, dels genom manuella rutiner. Koncernen har ett gemensamt rapportsystem i vilket all rapportering sker. Koncernledningen har regelbunden uppföljning av dotterbolagens utveckling, varav den ekonomiska uppföljningen är en viktig del. Dessutom sker aktiv medverkan i

dotterföretagens styrelser, varvid den finansiella rapporteringen genomgås.

Styrelsen i Latour erhåller månatliga ekonomiska rapporter och vid varje styrelsemöte behandlas koncernens ekonomiska situation.

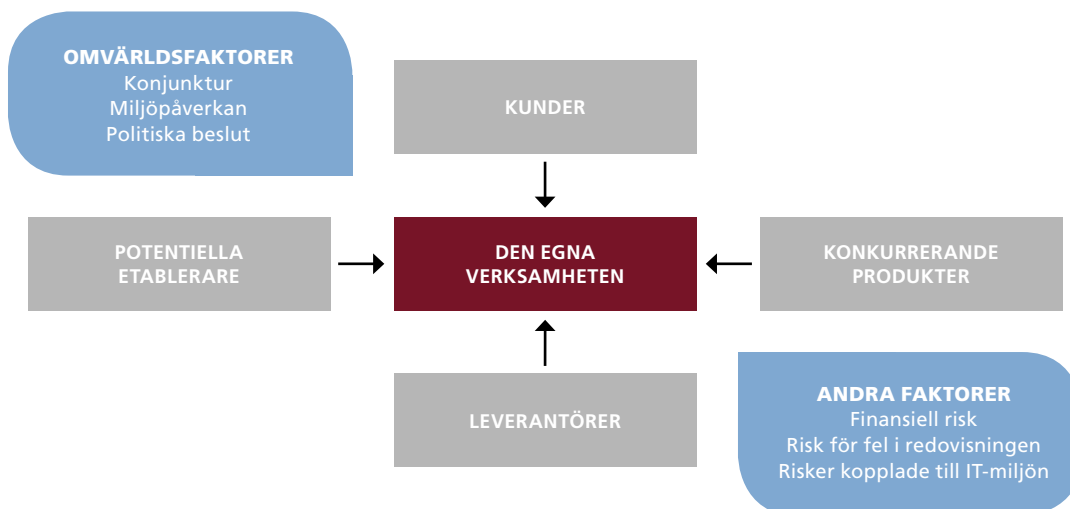
En genomgång har skett av koncernens interna kontroll av väsentliga processer, varvid den övervägande delen av bolagen har lämnat en egen bedömning avseende tillförlitligheten i de egna rutinerna. De brister som härvid angetts har inte varit av någon betydelse för tillförlitligheten av kontrollen över rappor-

teringen, men identifierade brister åtgärdas löpande. Uppföljning sker löpande under året.

Ovanstående uppgifter beträffande intern kontroll har inte granskats av revisor.

Strukturerad process för riskhantering

Latour genomför årligen en strukturerad analys av bolagets och den samlade portföljens riskexponering. I denna bedöms varje affärsområde utifrån ett antal olika externa respektive verksamhetsnära faktorer. Bland externa påverkansfaktorer

Latour genomför årligen en analys av bolagets och den samlade portföljens riskexponering. Varje affärsområde bedöms utifrån ett antal kritiska faktorer, vilket framgår av figuren.

återfinns konjunktur, miljöpåverkan och politiska beslut. De verksamhetsnära faktorerna utgörs bland annat av finansiell risk och risker kopplade till IT-struktur och styrning samt utvecklingen vad gäller kunder, konkurrenter och leverantörer.

Latours portföljbolag analyseras ur ett finansiellt, branschmässigt och geografisk perspektiv. När de båda portföljerna är analyserade görs en sammanvägd riskbedömning av Latours totala portfölj.

En väsentlig riskexponering som har identifierats ur ett portföljperspektiv är att flera innehav har sina kunder i byggrelaterade sektorer. Byggrelaterade sektorer har dock ett flertal dimensioner vilket bland annat utvecklas i förvaltningsberättelsen.

En annan relevant risk ur ett finansiellt perspektiv kan vara risken för behov av nyemissioner i de större börsnoterade innehaven. Risken för defensiva nyemissioner eller krisemissioner bedöms dock som låg för närvarande. Offensiva nyemissioner i expansions syfte betraktas inte som en risk utan som vilken investeringsmöjlighet som helst.

En beskrivning av Latours hantering av finansiella risker återfinns i not 35 på sidorna 89–91.

När det gäller Latours helägda rörelser har inriktningsbeslut fattats om att äga bolag med hög kvalitet, långsiktigt sund lönsamhet samt att minimera riskerna genom satsningar inom produktutveckling, fokus på kvalitetsarbete i interna processer, kostnadsmedvetenhet och att säkerställa tillgång till kompetenta medarbetare och ledare.

Sammantaget är det styrelsens uppfattning att koncernen ur ett affärsmässigt perspektiv har en väl avvägd riskspridning, som är i överensstämmelse med bolagets övergripande och kommunicerade inriktning.

Tillämpning av svensk kod för bolagsstyrning

Latour tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning med följande undantag.

Enligt Kodens definition är majoriteten av Latours styrelse inte oberoende och flera ledamöter har varit representerade i styrelsen under lång tid. Bolagets bedömning är att det finns stora fördelar med lång erfarenhet av verksamheten och kontinuitet i ett bolag som Latour.

Någon särskild granskningsfunktion i form av internrevision finns inte inom Latourkoncernen. Diskussioner med företagets externa revisorer om revisionens inriktning bedöms tillsammans med de kontroller som utförs av koncernens ledning och befintliga kontrollfunktioner i de olika affärsområdena utgöra en godtagbar nivå.

Göteborg den 18 mars 2016
Styrelsen
Investment AB Latour (publ)

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman Investment AB Latour (publ) org.nr 556026-3237

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2015 på sidorna 98–101 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Göteborg den 21 mars 2016
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Bo Karlsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Styrelse

Från vänster: Anders G. Carlberg, Mariana Burenstam Linder, Eric Douglas, Anders Böös, Fredrik Palmstierna, Jan Svensson, Elisabeth Douglas och Carl Douglas.

Fredrik Palmstierna f 1946. Styrelseordförande sedan 2008, ledamot 1985–87 och sedan 1990. Civilekonom MBA. Styrelseledamot i Securitas AB, AB Fagerhult, Hultafors AB, Nobia AB och Stiftelsen Viktor Rydbergs Skolor. Aktier i Latour*: 1 802 160 A, 2 120 000 B (Fredrik Palmstierna med familj och bolag).

Mariana Burenstam Linder f 1957. Styrelseledamot sedan 2011. Civilekonom. VD i Burenstam & Partners AB. Styrelseordförande i Sverige-Amerikastiftelsen. Styrelseledamot i BTS AB och Resurs AB. Aktier i Latour*: 17 461 B.

Anders Böös f 1964. Styrelseledamot sedan 2005. Tidigare VD i H&Q AB och Drott AB samt styrelseordförande i IFS AB och Cision AB. Styrelseledamot i Stronghold AB, Newsec AB och Tundra Fonder AB. Aktier i Latour*: 30 000 B.

Anders G. Carlberg f 1943. Styrelseledamot sedan 2011. Civilekonom. Styrelseordförande i Herenco AB och Gränges AB. Styrelseledamot i bl a Axfast, Recipharm, Beijer-Alma och Sweco AB. Aktier i Latour*: 29 100 B (med familj).

Carl Douglas f 1965. Styrelseledamot sedan 2008. BA (Bachelor of Arts), D. Litt (h.c.) (Doctor of Letters). Egen företagare. Vice ordförande i Assa Abloy AB och Securitas AB. Aktier i Latour*: 384 000 B.

Elisabeth Douglas f 1941. Styrelseledamot sedan 1987, ordförande 1991–1993. Universitetsstudier vid Sorbonne, Paris, Frankrike och Stockholms universitet. Aktier i Latour*: 1 040 000 B samt genom bolag 9 935 000 A och 111 114 500 B.

Eric Douglas f 1968. Styrelseledamot sedan 2002. Gymnasieekonom och tre års studier vid Lunds universitet i "Ekonomi för Entreprenörer". Egen företagare sedan 1992. Styrelseordförande i Pod Investment AB och Sparbössan Fastigheter AB. Vice ordförande i AB Fagerhult. Aktier i Latour*: 454 000 B.

Jan Svensson f 1956. Styrelseledamot sedan 2003. Maskiningenjör och civilekonom. VD och koncernchef i Investment AB Latour. Styrelseordförande i AB Fagerhult, Nederman Holding AB, Tomra Systems ASA och Oxeon AB. Styrelseledamot i Assa Abloy AB, Loomis AB och Troax AB. Aktier i Latour*: 197 250 B och 105 000 köpoptioner B (med familj).

Alla utom Jan Svensson är oberoende till bolaget och bolagsledningen. Mariana Burenstam Linder, Anders Böös, Anders G. Carlberg och Jan Svensson är oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare.

* Ägandet avser utgången av 2015.

Vi på Latour

Från vänster: Anders Mörck, ekonomi- och finansdirektör, Torbjörn Carlén, cash manager, Frida Löveryd, projektanställd, Jan Svensson, VD och koncernchef, Angelica Pavlic, koncernekonom, Katarina Rautenberg, VD-assistent och redovisningsekonom, Jonas Davidsson, koncerncontroller, Maria Marcusson, koncernekonom, Teresa Enander, affärsutveckling, Pär Arvidsson, affärsutveckling.

Latours företagskultur präglas av att det är en liten flexibel organisation med korta beslutsvägar. Moderbolaget består av tio medarbetare och ambitionen är att det ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter.

De huvudsakliga funktionerna i moderbolaget utgörs av förvaltning, ekonomi/finans och affärsutveckling. Koncernledningen har det övergripande ansvaret för förvaltning, affärsutveckling, ekonomistyrning och resultatuppföljning samt informationsfrågor.

Tydligt och delegerat ansvar

De helägda bolagen drivs med ett tydligt och delegerat ansvar. Ledarskapet utgör en central roll i Latours ägarstyrning, och ett nära samarbete med ledningsgrupperna i de helägda bolagen

är av stor betydelse. Effektiv ägarstyrning av de börsnoterade innehaven sker via erfarna styrelserepresentanter. Här har Latour nytta av sitt breda affärsnätverk.

Goda relationer med intressenter

Latour lägger stor vikt vid att ha goda relationer med representanter i företagets nätverk och andra intressentgrupper som har betydande inverkan på företaget på lång sikt. Målsättningen är bland annat att externa intressenter ska uppleva att företagets kommunikation med omvärlden är öppen och håller hög kvalitet samt att det är enkelt att komma i kontakt med Latour.

KONCERNLEDNING

Jan Svensson f 1956
VD och koncernchef sedan 2003.

Maskiningenjör och civilekonom.
Aktier i Latour: 197 250 B och 105 000 köpoptioner B (med familj).

Anders Mörck f 1963
Ekonomi- och finansdirektör sedan 2008.

Civilekonom.
Aktier i Latour: 30 000 B och 48 000 köpoptioner B.

REVISOR

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Bo Karlsson f 1966.
Auktoriserad revisor, huvudansvarig.

Kvartalsuppgifter

(Mkr)	Helår	Kv 4	2015 Kv 3	Kv 2	Kv 1	Helår	Kv 4	2014 Kv 3	Kv 2	Kv 1
RESULTATRÄKNING										
Nettoomsättning	8 555	2 284	2 080	2 161	2 030	7 581	2 018	1 877	1 940	1 746
Kostnad för sålda varor	-5 295	-1 417	-1 277	-1 339	-1 260	-4 757	-1 257	-1 131	-1 263	-1 106
Bruttoresultat	3 260	865	803	822	770	2 824	761	746	677	640
Rörelsens kostnader mm	-2 285	-596	-544	-580	-565	-2 078	-550	-484	-515	-529
Rörelseresultat	975	269	259	242	205	746	211	262	162	111
Aktieförvaltningen totalt	3 430	1 543	463	759	665	1 368	422	304	335	307
Resultat före finansiella poster	4 405	1 812	722	1 001	870	2 114	633	566	497	418
Finansnetto	-43	-11	-33	-18	19	-50	-26	-6	-6	-12
Resultat efter finansiella poster	4 362	1 081	689	983	889	2 064	607	560	491	406
Skatter	-245	-56	-52	-81	-56	-190	-55	-67	-38	-30
Periodens resultat	4 117	1 745	637	902	833	1 874	552	493	453	376
NYCKELTAL										
Vinst per aktie, kr	25,81	10,94	3,99	5,65	5,22	11,75	3,46	3,09	2,84	2,36
Periodens kassaflöde	527	476	45	29	-23	-86	19	121	-47	-179
Justerad soliditet, %	89	89	86	86	87	85	85	85	86	87
Justerat eget kapital	43 161	43 161	36 936	37 171	39 271	33 015	33 015	30 256	28 587	28 181
Substansvärde	50 572	50 572	43 833	44 150	46 379	39 859	39 859	37 117	35 582	35 022
Substansvärde per aktie	317	317	275	277	291	250	250	233	223	220
Börskurs	312	312	265	228	247	203	203	191	196	196
OMSÄTTNING										
Hultafors Group	1 549	446	390	362	350	1 306	365	315	322	289
Latour Industries	1 289	377	311	311	290	1 055	286	229	281	243
Nord-Lock	797	193	198	197	208	722	169	193	192	169
Swegon	3 559	927	861	928	842	3 209	870	838	801	700
Övriga bolag och elimineringar	-8	-1	-1	-	-4	-5	-	-	-	10
	7 186	1 942	1 759	1 798	1 686	6 287	1 690	1 575	1 596	1 426
Specma Group	1 369	342	320	363	344	1 294	328	302	344	320
	8 555	2 284	3 137	3 286	3 076	7 581	2 018	1 877	1 940	1 746
RÖRELSERESULTAT										
Hultafors Group	218	75	54	48	42	177	53	50	41	33
Latour Industries	176	53	44	41	37	68	29	11	20	8
Nord-Lock	236	54	59	57	66	211	45	68	57	42
Swegon	270	78	74	80	39	298	98	90	74	37
	900	260	231	226	184	754	225	219	192	120
Specma Group	72	10	19	20	23	1	5	18	-26	4
	972	270	250	246	207	755	229	237	166	124
Resultat köp/försäljning företag	-2	-3	6	-3	-2	-13	-	-4	-8	-1
Övriga bolag & poster	5	2	3	-1	-	4	-18	29	4	-12
	975	269	509	488	412	746	211	262	162	111
RÖRELSEMARGINAL (%)										
Hultafors Group	14,1	16,8	13,8	13,2	11,9	13,6	14,5	15,8	12,8	11,1
Latour Industries	13,6	14,1	14,1	13,3	12,7	6,4	10,2	4,9	7,2	2,8
Nord-Lock	29,7	27,9	30,0	28,9	31,6	29,3	26,7	35,1	29,6	24,7
Swegon	7,6	8,4	8,7	8,6	4,6	9,3	11,2	10,7	9,2	5,3
	12,5	13,4	13,1	12,6	10,6	10,0	11,4	12,6	8,6	7,1

Tioårsöversikt

Mkr	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
MODERBOLAGET										
Lämnad utdelning	1 077 ¹⁾	957	877	796	957	491	360	491	458	371
Justerad soliditet ²⁾ (%)	99	95	95	96	96	100	98	98	95	95
KONCERNEN										
Mottagna utdelningar	671	606	560	499	430	279	292	320	274	256
Avkastning på eget kapital (%)	28	15	13	13	18	6	6	16	8	11
Avkastning på totalt kapital (%)	22	13	12	12	17	6	6	14	8	10
Justerad soliditet ²⁾ (%)	89	85	88	86	84	85	82	75	78	80
Justerat eget kapital ²⁾	43 161	33 015	26 830	20 223	16 709	13 783	11 051	8 524	12 003	12 467
Nettoskulsättningsgrad ²⁾ (%)	5	11	7	8	7	2	7	15	15	13
Substansvärde ²⁾	50 572	39 859	33 799	25 726	22 653	20 536	15 850	10 527	15 348	14 095
DATA PER AKTIE										
Vinst efter skatt ³⁾	25,81	11,75	9,31	8,47	14,13	5,37	4,21	11,14	8,54	8,54
Börskurs 31 december	312	203	172	124	107	125	99	62	104	94
Substansvärde per aktie ⁴⁾	317	250	212	162	142	157	122	80	117	108
Börskurs i procent av substansvärde ⁴⁾ (%)	98	81	81	77	75	79	81	78	89	87
Resultat per aktie före utspädning	25,81	11,75	9,31	8,47	14,13	5,37	4,21	11,14	8,54	8,54
Resultat per aktie efter full utspädning	25,70	11,70	9,28	8,45	14,10	5,36	4,21	11,14	8,54	8,54
Förvaltningskostnad i procent av portföljvärdet (%)	0,04	0,05	0,06	0,08	0,11	0,07	0,08	0,16	0,09	0,08
Kassaflöde från den löpande verksamheten per genomsnittligt antal aktier	4,6	3,2	3,9	5,5	2,8	3,7	5,4	4,5	3,0	3,2
Eget kapital ⁵⁾	101	85	73	68	66	94	76	60	77	83
Lämnad utdelning	6,75 ⁶⁾	6,00	5,50	5,00	6,00	3,75	2,75	3,75	3,50	2,83
Direktavkastning (%)	2,2 ⁷⁾	2,9	3,2	4,0	5,6	3,0	2,8	6,0	3,4	3,0
P/E-tal	12	17	18	15	8	23	24	6	15	11
Antal utestående aktier (tusental)	159 558	159 493	159 378	159 263	159 500	131 000	131 000	131 000	131 000	131 000
Genomsnittligt antal utestående aktier	159 531	159 445	159 357	159 421	144 898	131 000	131 000	131 000	131 046	131 000
Genomsnittligt antal utestående aktier efter full utspädning	160 179	160 121	159 987	159 923	145 224	131 173	131 067	131 000	131 000	131 000
Återköpta egna aktier (tusental)	403	467	582	697	460	460	460	460	460	360
Genomsnittligt antal återköpta aktier	429	515	630	539	460	460	460	460	460	360

¹⁾ Föreslagen utdelning beräknad på antal utestående aktier 2016-02-18.

²⁾ Inkl. övervärden i intresseföretagen.

³⁾ Beräknat på genomsnittligt antal utestående aktier.

⁴⁾ Beräknat på genomsnittet av det värderingsintervall som började tillämpas 2006.

⁵⁾ Beräknat på antal utestående aktier på balansdagen.

⁶⁾ Föreslagen utdelning.

⁷⁾ Beräknat på föreslagen utdelning.

Adresser

 **Huvudkontor
Investment AB Latour**
J A Wettergrens gata 7
Box 336
SE-401 25 Göteborg
Tel +46 31 89 17 90
Fax +46 31 45 60 63
info@latour.se
www.latour.se

 Grev Turegatan 19
Box 7158
SE-103 88 Stockholm
Tel +46 8 679 56 00

HULTAFORS GROUP

 **Huvudkontor
Hultafors Group AB**
Hultaforsvägen 21
Box 38
SE-517 21 Bollebygd
Tel +46 33 723 74 00
Fax +46 33 723 74 10
info@hultaforsgroup.com
www.hultaforsgroup.com

 Hultafors Group Sverige AB
Box 38
SE-517 21 Bollebygd
Tel +46 33 723 74 00
Fax +46 33 723 74 10
info@hultaforsgroup.se
www.hultaforsgroup.se

 Hultafors AB
Box 38
SE-517 21 Bollebygd
Tel +46 33 723 74 00
Fax +46 33 723 74 10

 **Leveransadress:
R-Lager**
Hultaforsvägen 21
SE-517 96 Hultafors
F-lager
Boråsvägen 14
SE-517 71 Olsfors

 **Wibe Stegar
Hultafors AB**
Box 145
Tel +46 380 55 68 00
Fax +46 380 141 40
info@hultaforsgroup.com
www.hultaforsgroup.com
Leveransadress:
Telegatan 6
SE-571 38 Nässjö

 **Hults Bruk
Hultafors AB**
SE-616 90 Åby
Tel +46 11 603 50
Fax +46 11 646 04

 Hultafors Group AS
Energivej 37
DK-2750 Ballerup
Danmark
Tel +45 44 86 06 00
Fax +45 44 86 06 06
info@hultaforsgroup.dk
www.hultaforsgroup.dk

 Hultafors Group Finland Oy
Konalantie 47 E
FI-00390 Helsinki
Finland
Tel +358 (0) 20 741 01 30
Fax +358 (0) 20 741 01 48
info@hultaforsgroup.fi
www.hultaforsgroup.fi

 **Hultafors Group Germany
GmbH**
Im Meisenfeld 26
DE-32602 Vlotho
Tyskland
Tel +49 5228 9570
Fax +49 5228 9571 12
info@hultaforsgroup.de
www.hultaforsgroup.de

 **Hultafors Group
Netherlands BV**
Postbus 20077
NL-7302 HB Apeldoorn
Nederländerna
Tel +31 55 599 98 60
Fax +31 55 599 98 70
info@hultaforsgroup.nl
www.hultaforsgroup.nl

 Hultafors Group Norge AS
Postboks 108, Kalbakken
NO-0902 Oslo
Norge
Tel +47 23 06 88 80
Fax +47 22 16 49 80
post@hultaforsgroup.no
www.hultaforsgroup.no

 **Hultafors Group Poland
Sp. z o.o.**
Nowogrodzka 50/515
PL-00-695 Warszawa
Polen
Tel +48 22 295 12 87
Fax +48 22 300 12 85
info@hultaforsgroup.pl
www.hultaforsgroup.pl

 Hultafors UMI Srl
P.O. no. 8 Box 830
RO-550510 Sibiu
Rumänien
Tel +40 269 21 37 71
Fax +40 269 21 37 29
alac@hultafors.ro
luco@hultafors.ro

 **Hultafors Group
Switzerland AG**
Gaswerkstrasse 32
CH-4900 Langenthal
Schweiz
Tel +41 62 923 62 81 (tysk)
Tel +41 62 923 62 82 (fransk)
Fax +41 62 923 62 85
info@hultaforsgroup.ch
www.hultaforsgroup.ch

 Hultafors Group Italy s.r.l.
Via Luigi Negrelli 13
I - 39100 BOLZANO
Italien
Tel +39 0471 06 16 66
Fax +39 0471 06 16 69
info@hultaforsgroup.it
www.hultaforsgroup.it

 Fisco Tools Ltd
21 Brook Road
Rayleigh
Essex S56 7XD UK
Storbritannien
Tel +44 1268 74 7074
Fax +44 1268 77 2936
info@fisco.co.uk
www.fisco.co.uk

 **Snickers Workwear
Hultafors Group AB
Berga Backe 2
SE- Box 745**
182 17 Danderyd
Tel +46 8 92 51 00
Fax +46 8 92 51 98
info@hultaforsgroup.com
www.hultaforsgroup.com

 **Hultafors Group Belgium
NV**
Antwerpsesteenweg 285
BE-2800 Mechelen
Belgien
Tel +32 15 44 65 30
Fax +32 15 44 65 39
info@hultaforsgroup.be
www.hultaforsgroup.be

 **Hultafors Group Ireland
Ltd**
Unit B5
Calmount Business Park
Ballymount
12 IE-Dublin
Ireland
Tel +353 (0)1 409 84 00
Fax +353 (0)1 409 84 99
info@hultaforsgroup.ie
www.hultaforsgroup.ie

 **Snickers Workwear France
SARL**
59 Rue des Petits Champs
FR-75001 Paris
Frankrike
Tel +33 1 53 40 89 90
Fax +33 1 53 40 89 89
info@hultaforsgroup.fr
www.hultaforsgroup.fr

 Snickers Workwear Ltd
Unit N3, Gate 4
Meltham Mills Ind Estate
Meltham
HD9 4DS UK-Holmfirth
Storbritannien
Tel +44 (0) 1484 8544 88
Fax +44 (0) 1484 8547 33
info@hultaforsgroup.co.uk
www.hultaforsgroup.co.uk

 **Repr Office of Hultafors
Group AB in HCMC**
Unit 1202B, 12th floor
37 Ton duc Thang street
Ben Nghe Ward
01st District
Ho Chi Minh city
Vietnam
Tel +84 83 91 05 139
Fax +84 83 91 05 136

 **Snickers Workwear
Austria GmbH**
Gierstergasse 6
AT-1120 Wien
Österrike
Tel +43 1 8101 728
Fax +43 1 8101 814
info@hultaforsgroup.at
www.hultaforsgroup.at

 Snickers production Latvia
Pasta Street 12
Tukums
Lettland

 Tradeport
Mätslingan 19A
187 66 Täby
Tel +46 8 56 23 74 00
Fax +46 8 25 95 73
info@tradeport.se

LATOUR INDUSTRIES

 **Huvudkontor
Latour Industries AB**
J A Wettergrens gata 7
Box 336
SE-401 25 Göteborg
Tel +46 31 381 28 00
info@latourindustries.se
www.latourindustries.se

 AVT Group AB
Industrigatan 1
Box 20
SE-441 21 Alingsås
Tel +46 322 64 25 00
info@avt.se
www.avt.se

 AVT Industriteknik AB
Industrigatan 1
Box 20
SE-441 21 Alingsås
Tel +46 322 64 25 00
info@avt.se
www.avt.se

 Bastec AB
Hästvägen 4 A
SE-212 35 Malmö
Tel +46 40 38 15 00
info@bastec.se
www.bastec.se

 Elvaco AB
Teknikgatan 18
SE-434 37 Kungsbacka
Tel +46 300 30 250
www.elvaco.com

 Kabona AB
Wieslanders väg 4
SE-504 31 Borås
Tel +46 10 219 36 90
Fax +46 33 10 32 01
info@kabona.se
www.kabona.se

 LSAB Group AB
Svinöhed 415
SE-770 70 Långshyttan
Tel +46 225 620 00
Fax +46 225 621 20
info@lsab.se
www.lsab.se

 LSAB Växjö
Rådjursvägen 15
SE-352 45 Växjö
Tel +46 470 74 88 90
Fax +46 470 74 88 99
vaxjo@lsab.se

 LSAB Westlings
Äppelbovägen 41
SE-780 50 Vansbro
Tel +46 281 758 00
Fax +46 281 717 44
vansbro@lsab.se

 LSAB Trollhättan
Kardanvägen 40
SE-461 38 Trollhättan
Tel +46 520 42 06 80
Fax +46 520 42 91 60
trollhattan@lsab.se

 LSAB Mörlunda
Stationsvägen 21
SE-570 84 Mörlunda
Tel +46 495 23 515
Fax +46 495 23 580
morldunda@lsab.se

- **LSAB Vistråsk**
Triangelgatan 1
SE-942 91 Vistråsk
Tel +46 929 571 00
Fax +46 929 570 97
vistrask@lsab.se
- **LSAB Produktion AB**
Repslagaregatan 21
SE-312 32 Laholm
Tel +46 430 313 10
Fax +46 430 313 29
laholm@lsab.se
- **Fortiva AB**
Box 21 007
SE-200 21 Malmö
Höjrodergatan 22
212 39 Malmö
Tel +46 10 121 91 00
info@fortiva.se
www.fortiva.se
- **LSAB Väandra A/S**
Allikönnu Küla
EE-87604
Vändra Vald
Estland
Tel +372 44 269 60
Fax +372 44 269 60
info@lsab.ee
www.lsab.ee
- **LSAB Finland**
Montiskalakatu 7
FI-212 00 Raisio
Finland
Tel +358 2 273 5500
Fax +358 2 225 3255
info@lsab.fi
- **SIA LSAB Latvia**
Atmodas iela 61
Incukalna novads
LV-2141 Incukalna
Lettland
- **LSAB Russia**
LSAB Tool Service", LLC
Ryssland, 194.362
St.Petersburg,
Pargolovo,
Podgornaya st.39
Tel +7 812 677 2039
Mbl +7 921 634 5543
Fax +7 812 677 2039
andrey.s@lsab.ru
- **Produal Oy**
Keltakalliontie 18
FI-48770 Kotka
Finland
Tel. +358 10 219 9100
Fax. +358 5 230 9210
info@produal.fi
- **Produal Oy**
Teknobulevardi 3-5 A
FI-01530 Vantaa
Finland
- **Produal Oy**
Ohjelmakaari 10
FI-40500 Jyväskylä
Finland
- **Produal Oy**
ul.Plochocinska 19/111
03-191 Warszawa
Polen
Tel. +48 504 024 416
info@produal.pl
- **Produal Sverige AB**
Box 611
135 26 Tyresö
Solkraftsvägen 16A
135 70 Stockholm
Tel. +46 8 555 985 80
Fax. +46 8 555 985 89
info@produal.se
- **Produal Sverige AB**
Derbyvägen 4
212 35 Malmö
Tel +46 40 643 55 80
- **Produal A/S**
Generatorvej 8H
2860 Soeborg
Danmark
Tel. +45 7026 0304
bb@produal.dk
- **Produal A/S**
Hjulmagervej 4A
7100 Vejle
Danmark
- **Nrodual SAS**
16, Rue Albert Einstein
77420 CHAMPS SUR MARNE
Frankrike
Tel. +33 1 71 40 50 49
info@produal.fr
- **Reac AB**
Box 103
SE-662 23 Åmål
Tel +46 532 78 50 00
Fax +46 532 169 04
info@reac.se
www.reac.se
- **Reac A/S**
Sandagervej 10
DK-7400 Herning
Danmark
Fax +45 97 22 02 21
info@reac.dk
www.reac.dk
- **Reac Poland Sp. z o.o.**
Ul. Sulejowska 45 Piotrków
Trybunalski
Poland
Tel +48 44 73 24 100
- **Reac Components Sp. z o.o.**
Ul. Lubska 17
68-320 Jasień
Poland
Tel +48 515424732
- **Specma Seals AB**
J A Wettergrens gata 7
Box 336
SE-401 25 Göteborg
Tel +46 31 89 16 00
info@specmaseals.com
www.specmaseals.com
- **All Sealing Solutions AS**
Luramyrveien 13
4313 Sandnes
Norge
Tel +47 53 00 97 70
www.allss.no
post@allss.no
- NORD-LOCK**
- **Nord-Lock International AB**
S:t Johannesgatan 1D
SE-211 46 Malmö
Tel +46 40 602 46 00
info@nord-lock.com
www.nord-lock.com
- **Nord-Lock International AB**
J A Wettergrens gata 7
Box 336
SE-401 25 Göteborg
Tel +46 40 602 46 00
info@nord-lock.com
www.nord-lock.com
- **Nord-Lock AB**
Halabacken
SE-830 02 Mattmar
Tel +46 640 68 11 80
Fax +46 640 68 11 98
info@nord-lock.com
www.nord-lock.com
- **Nord-Lock ApS**
Abildvej 5E
DK-5700 Svendborg
Danmark
Tel +45 21 78 66 99
Fax +46 31 89 58 47
info@nord-lock.dk
www.nord-lock.dk
- **Nord-Lock Finland OY**
Eteläesplanadi 24
FI-00130 Helsinki
Finland
Tel +358 1 0327 5120
Fax +358 9 7001 7419
info@nord-lock.fi
www.nord-lock.fi
- **Nord-Lock France S.A.R.L.**
Parc Technoland
Zi Champ Dolin
3, Allée du Lazio
FR-69800 Saint-Priest
Frankrike
Tel +33 437 259 030
Fax +33 437 258 577
info@nord-lock.fr
www.nord-lock.fr
- **Nord-Lock S.r.l.**
Via Di Nanni, 1
I-10092 Beinasco (TO)
Italien
Tel +39 011 34 99 668
Fax +39 011 34 99 543
info@nord-lock.it
www.nord-lock.it
- **Nord-Lock Co, Ltd, Japan**
1-18-35 Saitoaminami,
Mihoh-shi
JP-Osaka 562-1069
Japan
Tel +81 07 2727 1069
Fax +81 07 2727 1072
nlj@nord-lock-jp.com
www.nord-lock-jp.com
- **Nord-Lock Korea CO., Ltd**
Busan T-Plex, 3138-1
218 dong – 107 ho, 50
Yutongdanji 1-20, Gangseo-gu
KR-Busan 618-899
Republic of Korea
Tel +82 517 962 211
info@nord-lock.co.kr
- **Nord-Lock (Shanghai) Co., Ltd.**
Room 1604A
No. 1158, Jiangning Road
Shanghai, 200060
Kina
Tel +86 21 52 04 56 71
Fax +86 21 52 04 69 77
info@nord-lock.com.cn
www.nord-lock.com.cn
- **Nord-Lock Benelux B.V.**
Kingsgate House
Newbury Road
UK-Andover SP10 4DU
Storbritannien
Tel +31 505 27 56 56
Fax +31 505 25 67 44
info@nord-lock.nl
www.nord-lock.nl
- **Nord-Lock AS**
Tollbodgaten 19
NO-3111 Tønsberg
Norge
Tel +47 67 54 67 00
Fax +46 31 89 58 47
info@nord-lock.no
www.nord-lock.no
- **Nord-Lock Poland Sp. z o.o**
Ul. Ryzowa 49 lok. 208
PL-02-495 Warszawa
Polen
Tel +48 22 101 20 95
Fax +48 22 101 20 98
info@nord-lock.pl
www.nord-lock.pl
- **Nord-Lock Ltd**
Kingsgate House
Newbury Road
UK-Andover SP10 4DU
Storbritannien
Tel +44 1264 35 55 57
Fax +44 1264 36 95 55
enquiries@nord-lock.co.uk
- **Nord-Lock s.r.o.**
Špitálska 885/2a
CZ-19000 Praha 9
TjECKien
Tel +420 412 150 157
Fax +420 226 015 198
office@nord-lock.cz
www.nord-lock.cz
- **Nord-Lock GmbH**
In der Waage 10
DE-73463 Westhausen
Tyskland
Tel +49 7363 9660 0
Fax +49 7363 9660 40
info@nord-lock.de
www.nord-lock.de
- **Nord-Lock Inc. / Superbolt Inc.**
1000 Gregg St
Carnegie PA 15106
USA
Tel +1 412 279 1149
Fax +1 412 279 1185
bolting@nord-lock.com
- **Nord-Lock Pte Ltd**
2 International Business Park
#03-36, The Strategy
Singapore 609930
Tel +65 6515 6658
Fax +65 6515 4485
info@nord-lock.com.sg
www.nord-lock.com
- **HNord-Lock AG**
Rietwiesstrasse 2
CH-8735 St.Gallenkappel
Schweiz
Tel +41 55 284 6464
Fax +41 55 284 6469
info@nord-lock.ch
www.nord-lock.ch
- **Boltight Ltd.**
Unit 2/Bentley Mill Way
GB-Walsall WS2 0LE
Storbritannien
Tel +44 1922 631 289
Sales@boltight.com

Forts.

Adresser forts.

SWEGON

**Huvudkontor
Swegon AB**
J A Wettergrens gata 7
Box 336
SE-401 25 Göteborg
Tel +46 31 89 58 00
Fax +46 31 89 94 69
info@swegon.se
www.swegon.se

Platskontor
Frejgatan 14
Box 300
SE-535 30 Kvänum
Tel +46 512 322 00
Fax +46 512 323 00

Fallebergsvägen 17
SE-671 34 Arvika
Tel +46 570 844 40
Fax +46 570 175 40

Industrigatan 5
SE-273 35 Tomelilla
Tel +46 417 198 00
Fax +46 417 198 99

Swegon Lidköping AB
Ånghagsgatan 13
SE-531 40 Lidköping
Tel +46 510 228 00
www.swegon.se
info@swegon.se

P. Lemmens Company S.A.
Parc Industriel de Sauventière
102, Chaussée de Tirlemont
BE-5030 Gembloux
Belgien
Tel +32 81 2 52 50
Fax +32 81 62 52 53
sales@lemmens.com
www.lemmens.com

**BVA Systems (Tennessee)
Inc.**
963 Esther Lane
Murfreesboro, TN
37129
USA
Tel +1 615 631-8991
Fax +1 615 849-7544
info@vibro-acoustics.com
www.vibro-acoustics.com

BVA Systems Inc.
2225 E. Greg Street
Sparks, NV
89431
USA
Tel +1 775 351-1195
Fax +1 775 351-1197
info@vibro-acoustics.com
www.vibro-acoustics.com

Swegon A/S
Klamsagervej 25
DK-8230 Åbyhøj
Danmark
Tel +45 86 17 00 11
Fax +45 86 17 01 70
swegon@swegon.dk
www.swegon.dk

Swegon Esti OÜ
Laki 34
EE-12915 Tallinn
Estland
Tel +372 66 45 839
ingrid.salk@swegon.ee
www.swegon.ee

Oy Swegon AB
Bertel Jung's plats 7
FI-02600 Esbo
Finland
Tel +358 10 289 40 10
Fax +358 10 289 40 60
info@swegon.fi
www.swegon.fi

Swegon ILTO Oy
Asessorinkatu 10
FI-207 80 Kaarina
Finland
Tel +358 2 210 51 11
Fax +358 2 210 51 50
info@ilto.fi
www.swegon.com/casa

Swegon SAS
Immeuble Cédre 3
Parc Woodstock
97 allée Alexandre Borodine
FR-698 00 Saint Priest
Frankrike
Tel +33 437 25 62 10
Fax +33 141 30 87 99
info@swegon.fr
www.swegon.fr

Blue Box Group Srl
Via Valetta 5
IT-30010 Cantarana di
Cona (VE)
Italien
Tel +39 0426 92 1111
Fax +39 0426 30 2222
info@bluebox.it
www.swegon.it

**Blue Box Air Engineering
(India) Pvt. Ltd**
A793, TTC Industrial Area
Road No 4, MIDC Khairane
IN-Navi Mumbai - 400709
Indien
Tel +91 022 412 82 525
Fax +91 022 412 82 526

Swegon Latvia SIA
Dzelzavas iela 120G
LV-1021 Riga
Lettland
Tel +371 673 190 17
Fax +371 673 190 17
info@swegon.lv
www.swegon.lv

Swegon AS
Stanseveien 28
NO-0976 Oslo
Norge
Tel +47 23 33 82 00
Fax +47 23 33 82 50
firmapost@swegon.no

Swegon Sp. z o.o
ul. Owocowa 23
PL-62-080 Tarnowo Podgórze
Polen
Tel +48 61 816 87 00
Fax +48 61 814 63 54
poznan@swegon.pl
www.swegon.pl

Swegon AG
Via Cantonale 2B
CH-6928 Manno
Schweiz
Tel +41 842 000 007
Fax +41 842 000 017
info@swegon.ch
www.swegon.ch

Swegon S.A.U.
c/Lope de Vega 2, 2a planta
ES-28231 Las Rozas, Madrid
Spanien
Tel +34 91 634 76 19
Fax +34 91 640 82 45
info@swegon.es
www.swegon.es

Swegon Germany GmbH
Carl-von-Linde-Strasse 25
DE-857 48 Garching-
Hochbrück
Tyskland
Tel +49 89 32 67 00
Fax +49 89 32 670 140
info@swegon.de
www.swegon.de

Econdition GmbH
Leonhard-Strell-Strasse 11
DE-85540 Haar/München
Tyskland
Tel +49 89 43 70 770
Fax +49 89 43 70 77 25
team@econdition.de
www.econdition.de

Swegon Group UK
Unit 7 Millstream Trading Estate
Ringwood, Hampshire
UK-BH24 3SD
Storbritannien
Tel +44 1425 478 971
Fax +44 1425 470 745
sales@coolmation.co.uk
www.coolmation.co.uk

**Swegon Indoor Climate
Systems (Shanghai) Co., Ltd**
Room 610-611, Block 1
Xinglian Research Building
1535 Hongmei Road
CN-200233 Shanghai
Kina
Tel +86 21 5178 2516
Fax +86 21 5178 2516
infoCN@swegon.com
www.swegon.com

Swegon North America Inc
355 Apple Creek Blvd
Markham
ON L3R 9X7
Kanada
Tel +1 800 565 8401
Fax +1 888 811 2264
info@vibro-acoustics.com
www.vibro-acoustics.com

Swegon Belgium S.A.
Rue de Huy 24
B-4280 Hannut
Belgien
Tel +32 19 51 93 20
Fax +32 19 51 93 21
info@swegon.be
www.swegon.be

Aktieägarinformation

ÅRSSTÄMMA

Tid och plats

Årsstämma hålls tisdagen den 3 maj 2016 kl. 17.00 på Radisson Blu Scandinavia Hotel, Södra Hamngatan 59, Göteborg.

Deltagande

Aktieägare som vill delta i årsstämman ska dels vara registrerad i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken senast onsdagen den 27 april 2016, dels anmäla sig till bolaget senast onsdagen den 27 april 2016 kl. 15.00.

Anmälan

Anmälan ska ske via telefon 031-89 17 90 eller skriftligen till Investment AB Latour (publ), Box 336, 401 25 Göteborg, eller via hemsidan www.latour.se.

Förvaltarregistrerade aktier

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att få rätt att delta i förhandlingarna vid stämman i god tid före onsdagen den 27 april 2016 genom förvaltares försorg tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn.

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning med 6,75 kronor per aktie. Som avstämningsdag föreslås fredagen den 6 maj 2016. Om stämman beslutar i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB onsdagen den 11 maj 2016 till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken.

Informationstillfällen

29 april 2016	Delårsrapport per 2016-03-31
3 maj 2016	Årsstämma
23 augusti 2016	Delårsrapport per 2016-06-30
3 november 2016	Delårsrapport per 2016-09-30
Februari 2017	Bokslutskommuniké för 2016
Mars 2017	Årsredovisning 2016

Nyttillkomna aktieägare får en tryckt årsredovisning sänd till sig det första året som aktieägare, utan krav på anmälan. Årsredovisningen distribueras därefter till de aktieägare som har anmält att de önskar erhålla dokumentet i tryckt form. Prenumeration av elektroniskt distribuerade delårsrapporter, bokslutsrapporter och pressmeddelanden kan göras genom registrering på www.latour.se. Beställning av tryckt årsredovisning kan göras genom registrering på www.latour.se, per telefon 031-89 17 90, via info@latour.se eller brev till Investment AB Latour (publ), Box 336, 401 25 Göteborg.

Investment AB Latour (publ)

Org.nr 556026-3237

J A Wettergrens gata 7, Box 336, SE-401 25 Göteborg,

Tel +46 31 89 17 90, Fax +46 31 45 60 63

info@latour.se, www.latour.se